

Ing. Igor Kmet' – ekomap, ik.ekomap@gmail.com

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

(vypracovaná podľa prílohy č. 5
k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie)

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

ISTEBNÉ (NÁVRH)

November 2019

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE	1
ISTEBNÉ	1
A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	4
1. Označenie.....	4
2. Sídlo.....	4
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.....	4
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
1. Názov :.....	4
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).....	4
3. Dotknuté obce.	4
4. Dotknuté orgány.	4
5. Schvaľujúci orgán.	5
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.....	5
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	5
I. ÚDAJE O VSTUPOCH	5
1. Pôda záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.....	5
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.....	7
3. Suroviny druh, spôsob získavania.....	11
4. Energetické zdroje druh, spotreba.....	12
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	16
II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH	18
1. Ovzdušie hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.....	18
2. Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.....	19
4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).....	20
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).....	21
6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).....	22
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	22
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	23
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	23
1. Horninové prostredie inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.....	23
2. Klimatické pomery zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).....	25
3. Ovzdušie stav znečistenia ovzdušia.....	26
4. Vodné pomery povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.....	27
5. Pôdne pomery kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.....	27
6. Fauna, flóra kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.....	30
7. Krajina štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.....	34
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu,	

súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).	36
9. Obyvateľstvo demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).	44
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.	54
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).	55
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).	55
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.	55
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	56
1. Vplyvy na obyvateľstvo počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.	56
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	57
3. Vplyvy na klimatické pomery.	57
4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).	57
5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).	58
6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).	58
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).	58
8. Vplyvy na krajinu štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.	58
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.	58
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.	60
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.	60
12. Iné vplyvy.	60
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.	60
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	61
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	72
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.	72
2. Porovnanie variantov.	73
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	74
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	74
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie	74
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	75
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	75
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	75

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie.

Obec Istebné, Identifikačné číslo: 00314528

2. Sídlo.

Obec Istebné, Obecný úrad 142, 027 53 Istebné

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.

Bc. Lýdia Fačková , starosta obce, Istebné 142, 027 53 Istebné
mobil: 0905 298 308, tel. : 043/5891235, e-mail: starosta@istebne.sk

Miesto na konzultácie: Obecný úrad, Istebné č. 142, 027 53 v úradných hodinách.
Ing. Igor Kmeť, OSO pre obstarávanie ÚPP a ÚPD č. t. 0905957538.

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov :

Územný plán obce Istebné (návrh)

2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

Kraj: Žilinský
Okres : Dolný Kubín
Obec: Istebné
Katastrálne územie: Istebné

3. Dotknuté obce.

1. Obec Párnica, Obecný úrad 116, 026 01 Dolný Kubín
2. Obec Veličná, Obecný úrad 162, 027 54 Veličná.

4. Dotknuté orgány.

1. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námetie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava.
2. Ministerstvo životného prostredia SR, odbor štátnej geologickej správy, Námetie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
3. Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Námetie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
4. Ministerstvo zdravotníctva SR, inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, 837 52 Bratislava
5. Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku Bratislava, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
6. Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškóľakov 8556/33B, 010 08 Žilina
7. Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske nám.19, 010 01 Žilina
8. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia, Vysokoškóľakov 8556/33B, 010 08 Žilina
9. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ŠS vôd a vybraných zložiek ŽP kraja, Vysokoškóľakov 8556/33B, 010 08 Žilina
10. Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Vysokoškóľakov 8556/33B, 010 08 Žilina
11. Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vysokoškóľakov 8556/33B, 010 08 Žilina
12. Okresný úrad Dolný Kubín, odbor starostlivosti o životné prostredie, ŠS ochrany ovzdušia, ŠS ochrany vôd, ŠS odpadového hospodárstva, ŠS ochrany prírody a krajiny, Námetie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín

13. Okresný úrad Dolný Kubín, Pozemkový a lesný odbor - lesný úsek, Nám. Slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
14. Okresný úrad Dolný Kubín, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Slobody 1, 026 01 Dolný Kubín.
15. Okresný úrad Dolný Kubín, odbor krízového riadenia, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
16. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nemocničná 12, 026 01 Dolný Kubín,
17. Regionálna veterinárna správa, Pelhřimovská 2055/7, 026 01 Dolný Kubín,
18. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica
19. Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
20. Okresné riaditeľstvo HaZZ v Dolnom Kubíne, Matúškova 1636/13, 026 01 Dolný Kubín
21. Žilinský samosprávny kraj, odbor dopravy a regionálneho rozvoja, Komenského 48, 011 09
22. Obec Istebné, Obecný úrad 112, 027 21 Istebné

5. Schvaľujúci orgán.

Územný plán obce schvaľuje Obecné zastupiteľstvo obce Istebné.

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

K vplyvom na životné prostredie presahujúce štátne hranice nedôjde.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.

Predmetom riešenia podľa platnej legislatívy a metodického usmernenia je udelenie súhlasu s perspektívnym použitím poľnohospodárskej pôdy na iné ako poľnohospodárske účely.

Záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v platnom zákone o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (v súčasnosti zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov).

Predmetom vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy sú lokality vyplývajúce z urbanistického návrhu, ktoré sú v grafickej časti vyznačené vo výkrese č.7 - Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch je znázornené graficky v strategickom dokumente Návrhu ÚPN O vo výkrese č. 7, ktorý je v mierke 1: 5 000. Plochy sú označené poradovými číslami záberov č.1 –21, s vyznačením druhu pozemku a skupiny kvality poľnohospodárskej pôdy, aktuálneho 7 miestneho kódu BPEJ.

Vyhodnotenie lokalít

Lokalita č.01-03	sú určené pre výstavbu rodinných domov a prístupové komunikácie
Lokalita č.04	je určená pre rozšírenie cintorína
Lokalita č.05	je určená pre verejnú zeleň s dopravnou plochou (parkovisko)
Lokalita č. 06 -07	sú určené pre výstavbu rodinných domov a prístupové komunikácie
Lokalita č.08	je určená pre bývanie v bytových domoch a občiansku vybavenosť
Lokalita č.09	je určená pre občiansku vybavenosť spolu s výrobou
Lokalita č.10	je určená pre výstavbu rodinných domov a prístupové komunikácie
Lokalita č. 11	je určená pre bývanie v bytových domoch spolu s vybavenosťou
Lokalita č. 12-18	sú určené pre výstavbu rodinných domov a prístupové komunikácie
Lokalita č. 19-21	sú určené pre verejnú zeleň

V tabuľke – **Prehľad stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde** sú vyhodnotené lokality, ktoré si vyžadujú záber poľnohospodárskej pôdy podľa návrhu ÚPN-O Istebné.

Pri výpočte záberov v lokalitách určených pre výstavbu, sa výmera záberov znižuje v zmysle regulatívov záväznej časti na jednotlivé funkčné plochy.

Tabuľka č.1 **PREHLAD STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE**

Kat. územie : ISTEBNÉ

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromeliorácie zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Iná informácia - v zast. území k 1.1. 1990
			Spolu v ha	Z toho				
				Kód / skupina BPEJ	Výmera v ha			
01	BI-01	4,38	2,19	0970413/7 0806042/5	0,06 2,13	fyz. osoby	-	
02	BI-02	1,56	0,78	0970413/7 0870413/7	0,13 0,65	-	-	
03	BI-02	0,06	0,03	0806042/5	0,03	-	-	
04	ZC-02	0,12	0,12	0970413/7	0,12	-	-	
05	DP-05 +ZV-01	0,35	0,35	0870413/7	0,35	-	-	
06	BI-05	3,02	1,51	0870413/7	1,51	-	-	
07	BI-08	1,86	0,93	0870413/7	0,93	-	-	
08	ZU-04	0,46	0,46	0806042/5 0870413/7	0,06 0,40	-	-	
09	ZU-02	0,59	0,59	0869415/7 0806002/5	0,01 0,58	-	-	
10	BI-18	1,95	0,975	0806002/5 0869415/7	0,76 0,215	-	-	
11	ZU-05	3,22	3,22	0863412/7 0863212/5	3,07 0,15	PD Veličná	-	
12	BI-13	0,28	0,14	0863412/7	0,14	fyz. osoby	-	
13	BI-13	0,44	0,22	0863412/7	0,22	-	-	
14	BI-17	9,22	4,61	0863412/7 0982672/9 0963412/7 0806042/5	1,12 0,64 0,02 2,83	-	-	
15	BI-16	0,88	0,44	0982672/9 0806042/5	0,19 0,25	-	-	
16	BI-15	0,29	0,145	0982672/9 0982772/9	0,08 0,065	-	-	
17	BI-15	0,06	0,03	0982772/9	0,03	-	-	
18	BI-15	0,58	0,29	0806042/5 0982772/9	0,03 0,26	-	-	
19	ZV-02	0,06	0,06	0806042/5	0,06	-	-	
20	ZV-01	0,02	0,02	0806042/5	0,02	-	-	
21	ZV-02	0,04	0,04	0806042/5	0,04	-	-	
Spolu		29,44	17,15		17,15			

Celkový predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy je v k. ú. Istebné **17,15** ha.

Vysvetlivky:

V stĺpci "kód / BPEJ" sú **hrubo** vyznačené BPEJ, zaradené medzi najkvalitnejšie v kat. území (Nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z.)

Funkčné využitie : BI - obytné územie (rodinné domy + prístupové komunikácie), DP - dopravné plochy, ZC - plocha zelene cintorína, ZU - zmiešané územie, ZV - plochy verejnej zelene

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Na území obce je vybudovaná verejná vodovodná sieť. V obci sú vybudované 3 vodojemy, ktoré v súčasnosti kapacitne vyhovujú. Objekty a zástavba rodinnými domami nachádzajúce sa na území obce sú zásobované vodou aj z vlastných vodných zdrojov – studní. Kvalita vody nie je sledovaná a v mnohých prípadoch môže byť aj nevyhovujúca – hlavne v nižšie položených miestach obce (časť Hrádok).

V záujmovom území v súčasnosti sú vybudované vodohospodárske technicko – infraštruktúrne siete. Zásobovanie obce ako súčasti skupinového vodovodu je zabezpečené cez potrubie PVC, ktoré je napojené na zásobovacie potrubie. Trasa potrubia je vedená pozdĺž štátnej cesty I/70 v časti Hrádok, kde prechádza do priemyselnej zóny a v intraviláne obce Istebné pozdĺž miestnych komunikácií.

Zásobovanie obyvateľov v obci pitnou vodou je dobré, vo všetkých častiach je vybudovaný verejný vodovod. Pre potreby obyvateľov má obec dva vodojemy o celkovej kapacite 150 m³, zásobované z vodného zdroja Žiar 1 a 2.

a) Zásobovanie z VDJ 1x50 m³ (v správe OVS a.s.):

- min. hladina 537,70 m n.m.
- max. hladina 539,70 m n.m.

Pramene: Žiar 1. – 1-2,8/0,2 l/s
 Žiar 2. – 1-3,9/0,3 l/s

Tabuľka č.2 - Celková potreba pitnej vody z VDJ v správe OVS, a.s.:

		Počet		Špecif. potreba vody l/os	Denná potreba vody	
		2018	2038		2018	2038
					l/deň	l/deň
Zásobovanie z VDJ 1x50 m ³ (v správe OVS a.s.):						
A. Bytový fond - Q _{p1}						
	obyvatelia Istebné	520	595	145	75 400	86275
				Q _{p1} =	75 400	86275
B. Občianska a technická vybavenosť' - Q _{p2}						
Obchodné prevádzky						
	obchod zamestnanci	9	6	180	1 620	1080
Pohostinské služby, stravovacie a ubytovacie služby						
Pohostinstvo Istebné	zamestnanci	1	2	300	300	600
	stoličky	35	35	25	875	875
Hostinec u Štítika	zamestnanci	1	2	300	300	600
	stoličky	20	20	25	500	500
Perníková chalúpka	lôžka	12	12	150	1 800	1800
Ostéria bar	zamestnanci	2	2	400	800	800
	stoličky	48	48	25	1200	1200
Chalúpka na Orave	lôžka	9	9	150	1 350	1350
Apartmán na Stračeň nôžke	lôžka	6	6	150	900	900
Karmel	lôžka	-	45	150	-	6750
Iné služby						
nevýrobné	zamestnanci	-	30	60	-	1800
Kostoly						

		Počet		Špecif. potreba vody l/os	Denná potreba vody	
		2018	2038		2018	2038
					l/deň	l/deň
katolícky	stoličky	80	80	60/. mesiac	2	2
evanjelický	stoličky	350	350	60/. mesiac	2	2
Q _{p2} =					9649	18259
C. Živočíšna výroba v poľnohospodárstve - Q _{p3}						
PD Istebné	zamestnanci	28	28	150	4 200	4200
	zvieratá - hovädzí dobytok	490	490	60	29 700	29700
	- ovce	600	600	8	4 800	4800
Q _{p3} =					38700	38700
D. Zamestnanci v priemysle - Q _{p4}						
Výrobná prevádzka	Koedam - zamestnanci	1	5	60	60	300
	malé výr. prevádzky-zamest.	-	20	60	-	1200
Q _{p4} =					60	1600
SPOLU					123809	144834

Návrhové obdobie r. 2038

Priemerná denná potreba vody Q_p:

$$Q_p = Q_{p1} + Q_{p2} + Q_{p3} + Q_{p4} = 144834 \text{ l/deň} = 144,834 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m:

$$Q_m = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p3} + Q_{p4}$$

$$Q_m = (86275 + 18259) \times 1,6 + 38700 + 1600 = 207554,4 \text{ l/deň} = 2,40 \text{ l/s}$$

Ročná potreba vody Q_r:

$$Q_r = 52864,41 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Minimálna potreba objemu akumulácie (60% z Q_m) :

$$V = 207,5544 \times 0,6 = 124532,64 \text{ l} = 124,53 \text{ m}^3$$

b) Zásobovanie z VDJ 1x100 m³ (v správe OFZ) :

Tabuľka č.3 - Celková potreba pitnej vody z VDJ v správe OFZ:

		Počet		Špecif. potreba vody	Denná potreba vody	
		2018	2038		2018	2038
					l/os	l/deň
Zásobovanie z VDJ 1x100 m ³ (v správe OFZ):						
E. Bytový fond - Q _{p1}						
	obyvatelia Istebné	833	975	145	120 785	141375
Q _{p1} =					120 785	141375
F. Občianska a technická vybavenosť - Q _{p2}						
MŠ						
	deti	45	60	60	2 700	2700
	zamestnanci	4	6	60	240	360
ZŠ						
	deti	118	118	25	2 950	2950

		Počet		Špecif. potreba vody	Denná potreba vody	
		2018	2038		2018	2038
				l/os	l/deň	l/deň
	zamestnanci	26	26	60	1 560	1560
Školská jedáleň	kuchárky	3	3	400	1 200	1200
	vedúca	1	1	60	60	60
Služby, obchody						
Obecný úrad	zamestnanci	5	5	60	300	300
	stoličky	250	250	1250/mesiac	42	42
pošta	zamestnanci	2	2	60	120	120
ambulancia	ošetrení/deň	10	12	40	400	480
Denný stacionár	kapacita	-	25	60	-	1500
Detský domov	deti	57	57	200	11 400	11400
	zamestnanci	41	41	60	2 460	2460
Obchodné prevádzky						
	obchod zamestnanci	-	15	60	-	900
Pohostinské služby, stravovacie a ubytovacie služby						
Penzión a pohostinstvo JADA	zamestnanci	2	2	300	600	600
	lôžka	31	31	150	4 650	4650
	stoličky	40	40	25	1000	1000
Staničný bufet	stoličky	22	22	25	550	550
Iné služby						
nevýrobné	zamestnanci	-	20	60	-	1200
Q_{p2} =					30232	34032
D. Zamestnanci v priemysle - Q_{p4}						
Výrobná prevádzka	HOVAL s.r.o. - zamestnanci	250	280	80	20 000	22400
	Metal Working CNC s.r.o. - zamestnanci	2	4	80	160	320
	AV Systémy s.r.o.	20	30	80	1 600	2400
	malé výr. prevádzky-zamest.	12	30	80	960	2400
Q_{p4} =					23720	27520
SPOLU					175817	202927

Návrhové obdobie r. 2038

Priemerná denná potreba vody Q_p:

$$Q_p = Q_{p1} + Q_{p2} + Q_{p4} = 202927/\text{deň} = 202,927 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m:

$$Q_m = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p4}$$

$$Q_m = (141375 + 34032) \times 1,6 + 0 + 27520 = 308171,2 \text{ l/deň} = 3,567 \text{ l/s}$$

Ročná potreba vody Q_r:

$$Q_r = 74068,36 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Minimálna potreba objemu akumulácie (60% z Q_m) :

$$V = 308,1712 \times 0,6 = 184902,7 \text{ l} = \text{cca } 184,9027 \text{ m}^3$$

Vyhodnotenie stavu zásobovania pitnou vodou

Charakteristika systému : - úplný vodovodný systém pokrýva celú zástavbu

- kontrolovaná pitná voda

Zneškodňovanie odpadových vôd - súčasný stav

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, ktorá je pripojená na hlavný kanalizačný zberač trasovaný z obce do obecnej ČOV. Celková dĺžka existujúcej kanalizácie na území obce je cca 3,2 km.

Splaškové odpadové vody z obce sú čistené v čistiarni odpadových vôd situovanej v obci Istebné – časti Hrádok. Pokrytie kanalizačnou sieťou je na 98 %. Uvedené riešenie je v súlade s koncepciou Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Čistiareň je riešená ako mechanicko-biologická a slúži na čistenie bežných splaškových vôd z obce. Vyčistené odpadové vody sú vypúšťané do recipienta – rieka Orava. Jedná sa o ekologickú stavbu s účelom bezpečnej dopravy splaškových odpadových vôd zo zastavaných častí obce jednak Istebného ale aj časti Hrádok. Kanalizácia v obci je riešená ako gravitačná. Užívanie kanalizácie obyvateľmi obce si vyžiadala realizáciu domových kanalizačných prípojk, po hranicu pozemku sú súčasťou projektu, vnútorná časť domovej kanalizácie bola realizovaná majiteľmi jednotlivých nehnuteľností.

Bilancia splaškových odpadových vôd – existujúci stav

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24} :

- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

$$Q_{24} = 299,626 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,47 \text{ l/s}$$

Maximálny prietok splaškových vôd $Q_{\max}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 3,47 \times 3,0 = 10,41 \text{ l/s}$$

Minimálny prietok splaškových vôd $Q_{\min}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \min} \times Q_{24} = 10,41 \times 0,6 = 6,246 \text{ l/s}$$

Ročné množstvo splaškových odpadových vôd Q_r :

$$Q_r = 109363,49 \text{ m}^3/\text{deň}$$

- priemerné denné množstvo OV	299626 l/deň = 299,626 m ³ /deň
- znečistenie BSK5 na obyvateľa	60 mg/ob.deň
- priemerná koncentrácia BSK5 v OV	400 mg/l = 0,4 kg/m ³

Čistenie odpadových vôd

Čistenie odpadových vôd obce je sústredené v ČOV. Z hľadiska prevádzky je to mechanicko – biologická čistiareň odpadových vôd s úplnou stabilizáciou kalu a jeho mechanickým odvodnením na pásovom lise. Čistiareň je v súčasnosti využívaná pre 2.220 EO.

Vyhodnotenie stavu odvádzania odpadových vôd

- odkanalizované väčšiny b. j. v obci - pokrytie kanalizačnou sieťou je na 98 %.
- kontrolovaná likvidácia kalov – v centrálnej ČOV
- vyhovujúca kapacita a čistiaci efekt centrálnej ČOV
- vhodný recipient centrálnej ČOV
- vyhodnotenie infraštruktúry: vyhovujúca len čiastočne

Bilancia splaškových odpadových vôd –návrhovaný stav do r. 2038

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24} :

- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

$$Q_{24} = 347,761 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,03 \text{ l/s}$$

Maximálny prietok splaškových vôd $Q_{\max}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 4,03 \times 3,0 = 12,09 \text{ l/s}$$

Minimálny prietok splaškových vôd $Q_{\min}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \min} \times Q_{24} = 12,09 \times 0,6 = 7,254 \text{ l/s}$$

Odpadové vody zo živočíšnej výroby budú likvidované samostatne, resp. budú zaústené do splaškovej kanalizácie po predčistení, tak aby bolo ich znečistenie porovnateľné so znečistením bežných splaškových vôd.

Vyhodnotenie návrhu odkanalizovania

Pre zabezpečenie odkanalizovania navrhovaných lokalít – plošnej individuálnej a plošnej rekreačnej zástavby, je potrebné dobudovať splaškovú kanalizáciu. Existujúcu ČOV je potrebné intenzifikovať pre 2.576 EO.

Kanalizačné potrubie bude z materiálu PVC korugované so zaústením do hlavného kanalizačného zberača alebo existujúcich stôk v obci a odvedené do ČOV.

Odvádzanie dažďových vôd

Obec Istebné je členitá obec, ktorá má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty so zaústením do vodného toku Istebnianka a v časti Hrádok do toku Orava. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop a sú odvedené do vodného toku Istebnianka.

Veľkosť zrážkového odtoku bude stanovená na základe predpokladu ustáleného stavu dažďového odtoku na návrhový dažďový prietok podľa rovnice :

$$Q_d = q_{15} \times S \times \Psi \quad [l.s^{-1}]$$

q_{15} - výdatnosť 15-min. náhradného dažďa $[l.s^{-1}.ha^{-1}]$
(pre Dolný Kubín uvažujeme hodnotu $152 l.s^{-1}.ha^{-1}$)

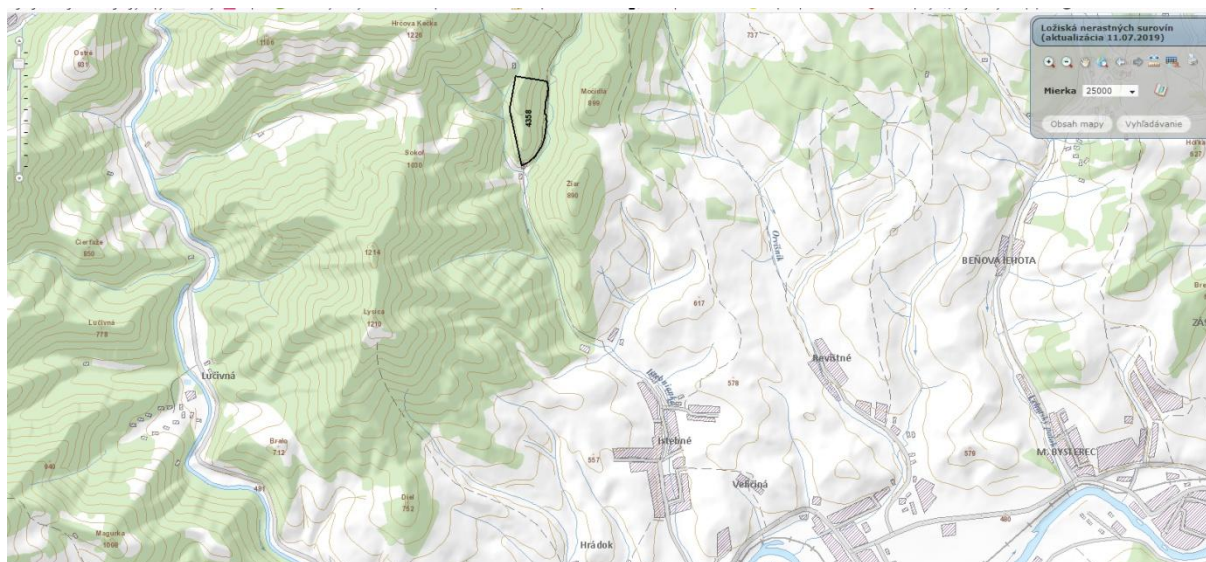
S - veľkosť odvodňovanej plochy $[ha]$

Ψ - súčiniteľ odtoku, ktorého hodnoty závisia od spôsobu zastavania, druhu a sklonu povrchu

3. Suroviny druh, spôsob získavania.

V katastrálnom území obce sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) "Istebné - stavebný kameň (4358)", evidované Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, Bratislava. Ložisko nevyhradeného nerastu je vyznačené v strategickom dokumente Návrhu ÚPN O v grafickej časti vo výkrese č. 1a 2.

V katastri sa nenachádza prieskumné územie, ani dobývací priestor a nie je rozvinutá ťažba nerastných surovín.

Obr. č.1: Poloha ložiska nevyhradeného nerastu (LNN) "Istebné - stavebný kameň (4358)",

Zdroj: <https://apl.geology.sk/geofond/loziska2/>

4. Energetické zdroje druh, spotreba.

Súčasný stav

Obec Istebné je zásobovaná elektrickou energiou zo samostatných transformačných staníc. Stanice slúžia pre zásobovanie maloodberateľov pomocou distribučnej elektrickej siete NN, časť výkonu využívajú podnikateľské subjekty.

Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce zo západu od mesta Dolný Kubín, sa postupne dostáva do zastavaného územia obce z oboch strán obce. Všetky trafostanice v intraviláne obce sú stožiarové alebo stĺpové, všetky VN privody prevedené ako vzdušné. VN linka č. 239 je určená len na napájanie areálu býv. podniku OFZ, a.s.

Areál bývalého hutníckeho závodu (OFZ) je napojený na elektrické sieť vzdušným vedením VN 110 kV linkami č. 7731, 7732, 7735, 7764.

NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových podperných bodoch nepoškodených. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavnej cesty, miestami v súbehu s telefónnym vedením a vedením dedinského rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou. Podzemné káblové vedenie je v obci realizované v časti Kolónia Pri výstavbe stavebných objektov a inžinierskych sietí treba toto vedenie rešpektovať. V obci sa nachádza hospodársky dvor PD, ktorý je zásobovaný samostatnou trafostanicou.

Napät'ové sústavy

VVN : 3x50Hz, 110kV – TT Sústava s priamo uzemneným neutrálnym bodom

VN : 3x50Hz, 22kV – IT Sústava s neúčinne uzemneným neutrálnym bodom

NN : 3+PEN, 50Hz, 400V-TN-C

Základná ochrana : základná izolácia živých častí, prekážky alebo kryty, zábrany, ochrana polohou Ochrana pri poruche : samočinným odpojením napájania

Prostredie : AA8, AB8, AD4 dážď, AE1, AF2, BA1, AR2 podľa STN 33 2000-5-51

Primárne vedenia VVN 110 kV

Cez k. ú. Istebné prechádza bývalé VVN vedenie, ktoré slúžilo pre napojenie areálu OFZ, a.s. V súčasnosti je toto vedenie nefunkčné a vypnuté.

Primárne vedenie VN 22kV

Obec Istebné je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom vzdušného vedenia VN 22 kV č. 238 z rozvodne ŽSR 110/22 kV Kľačany – RZ 110/22 kV Mokrad'. Do bývalého areálu spoločnosti OFZ, a.s. je okrem VN linky č. 238 privedená aj VN linka č. 239.

Trafostanice sú napojené vzdušným a káblovým vedením z 22 kV linky. Na území katastra obce sa nachádza 8 trafostaníc slúžiacich pre napojenie distribučného rozvodu v obci a pre napojenie jednoúčelových odberov výrobných podnikov. Napájacie body sú vyústené odbočnou konzolou z hlavnej trasy na prípojkovú časť, opatrenú úsekovým odpojovačom pre individuálne odpájanie každej trafostanice.

Okrem týchto trafostaníc sa v obci nachádzajú 2 ďalšie jednoúčelové trafostanice, pre napojenie objektov skladov a prevádzky poľnohospodárskeho družstva.

Skratové pomery existujúcich VN liniek č. 238 a 239 v k.ú. Istebné:

Napájacia TS 110/VN jestvujúca: Mokrad'

TS 110/VN budúca alebo záskok: Mokrad'

1. maximálny trojfazový začiatočný rázový skratový prúd Ik"3	=	3,97 kA
2. minimálny trojfazový začiatočný rázový skratový prúd Ik"3	=	3,49 kA
3. jednof. poruchový prúd pri zemnom spojení- jestv.stav I zemný	=	349 A
4. jednof. poruchový prúd pri zemnom spojení- budúci stav I zemný	=	349 A

Druh siete- jestvujúci stav - sieť s priamym (nízkoimpedančným) uzemnením

Sekundárne vedenie NN 230/400V

Existujúce NN vedenie je riešené ako verejná vzdušná sieť na betónových stĺpoch. Prípojky NN k tomuto rozvodu sú riešené individuálne ako vzdušné závesné káble, alebo káblové zemné.

Verejné osvetlenie je umiestnené na stĺpoch vonkajších rozvodoch NN.

Tabuľka č.4 - *Existujúce distribučné trafostanice v obci*

Poradové číslo	Názov trafostanice		Typ trafostanice	Transformátor
1.	238/ts/360	Jednouúčelová	Vstavaná	630 kVA
2.	238/ts/istebne_pd	Distribučná	Stožiarová	160 kVA
3.	238/ts/istebne_zastavka	Distribučná	Kiosková	250 kVA
4.	238/ts/istebne_skalicka	Distribučná	Stožiarová	160 kVA
5.	238/ts/istebne_kolonia	Distribučná	4 stĺpová	250 kVA
6.	238/ts/istebne_kotolna	Distribučná	2-stĺpová	400 kVA
7.	238/ts/istebne_hoval	Jednouúčelová	Kiosková	2x630 kVA 1000 kVA
8.	238/ts/istebne_ou.ofz	Jednouúčelová	4 stĺpová	250 kVA

Energetická bilancia obce:

- celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc je 1220 kVA
 $P_i = 1220 \text{ kVA} \times 0,6 = P_s = 732 \text{ kVA}$ súčasný výkon
- celkový inštalovaný výkon jednouúčelových trafostaníc je 3140 kVA
 $P_i = 3140 \text{ kVA} \times 0,4 = P_s = 1256 \text{ kVA}$ súčasný výkon
- celkový inštalovaný výkon trafostaníc v katastri obce Istebné je 4360 kVA, predpokladaný súčasný výkon je 1988 kVA.
- elektrická rozvodná sieť je lúčovitá
- vyhodnotenie infraštruktúry: **podmienečne vyhovujúca** - v budúcnosti je potrebné všetky vedenia v zastavanom území obce umiestniť do zeme

B) Návrh

Obec Istebné má v súčasnosti vybudovaný plynový rozvod. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť navrhujeme dvojcestné zásobovanie energiou.

Súčasný výkon spolu : 1988kW

Potreba nárastu inštalovaného elektrického výkonu pre navrhovaný stav do roku 2038:

Výkon pre 625 bytov:	1600 kW
Občianska vybavenosť:	150kW
Výroba:	1600 kW
Nové podnikateľské aktivity	80 kW*

Nárast spotreby elektrickej energie pre navrhovaný stav spolu:	2210 kW
Nový predpokladaný inštalovaný výkon k r. 2038:	5350 kW

*- spotreba elektrickej energie bude závisieť od druhu výrobných prevádzok a služieb, pre nápočet je určená len orientačne

Trafostanice navrhované

V k. ú. , vzhľadom na návrh v ÚPN-O (bývanie, OV, výroba) je potrebné rezervovať plochy pre vybudovanie nových trafostaníc.

Tabuľka č.5 - **Navrhované distribučné trafostanice**

Poradové číslo	Názov trafostanice		Typ trafostanice	Transformátor
TS	TS Dlhé hony	distribučná	Kiosková	Do 630 kVA
TS1	TS Mlynská	distribučná	Kiosková	Do 630 kVA

Z uvedeného výpočtu vyplýva , že do roku 2038 bude potrebné zvýšiť príkon inštalovaných transformátorov o 2210 kVA a to v lokalitách, kde sa počíta s výstavbou nových rodinných domov, občianskej vybavenosti, výroby a podnikateľských aktivít.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Zásobovanie obce Istebné zemným plynom je z vybudovanej distribučnej siete - verejného plynovodu. Katastrom obce Istebné prechádza vysoko tlaký rozvod zemného plynu (ZP), ktorý je tranzitný a slúži pre zásobovanie zemným plynom aj pre iné lokality Slovenska. Obec je napojená na zdroj zemného plynu z regulačných staníc plynu. Distribučná sieť ZP v obci je nízkotlaká s prevádzkovým pretlakom ZP 2,1 kPa. Táto distribučná sieť slúži pre zásobovanie individuálnej výstavby v obci (rodinné domy a občianska vybavenosť). Stredotlaký plynovod slúži ako zdroj ZP pre výhrevňu centrálného zdroja tepla a výrobný závod spoločnosti HOVAL. Stredotlaký rozvod ZP je s prevádzkovým pretlakom 100 kPa a je vedený južnou časťou chotára obce v časti Hrádok. V obci sú vybudované miestne uličné plynovody. Plynovody sú vedené okrajmi miestnych komunikácií. Prívodný plynovod je vedený chotárom obce. Distribučný systém plošného zásobovania plynom v obci je zrealizovaný ako nízkotlaký rozvod. Hlavný tranzitný plynovod prechádza katastrom obce v časti Hrádok v smere Z – V. Ide o vysokotlakový plynovod s distribučným tlakom do 6,3 MPa o priereze DN 500.

Trasa hlavného STL rozvodu je uložená v miestnej komunikácii po celej dĺžke trasy a STL rozvod je zrealizovaný v jednotlivých uliciach, čím sú vytvorené podmienky pre pripojenie všetkých rodinných domov a občianskej vybavenosti podľa individuálnych požiadaviek obyvateľov obce a jednotlivých podnikateľských subjektov.

Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami.

V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Areál výrobného závodu spoločnosti Hoval je samostatne napojený na distribučnú sieť zemného plynu. V areáli slúži plynovod na zásobovanie zemným plynom pre plynové kotolne.

Samostatné napojenie na distribučnú sieť má výhrevňa CZT, ktorá využíva zemný plyn ako doplnkové palivo popri využívaní biomasy.

SPP-D má v k.ú. Istebné naplánované rekonštrukčné investičné zámery: postupnú rekonštrukciu NTL DS z materiálu LITEN na PE.

Plynifikácia pokrýva hlavnú zástavbu s možnosťou ďalšieho rozvoja. V obci je plynifikovaných až 346 bytov, čo predstavuje 87,2 % z celkového počtu bytov.

Navrhované zásobovanie zemným plynom – nápočty

Trasovanie rozvodov sa navrhuje umiestniť vo verejných plochách, chodníkoch a zelených pásoch. Navrhovaná konfigurácia trás dáva predpoklad na bezproblémovú prevádzku. Využitie ZPN by malo byť komplexné, t.j. pre vykurovanie, TUV, varenie a pečenie.

V rámci riešenia ÚPNO sa navrhuje rozšírenie existujúcich STL plynovodov do lokalít územného rozvoja s maximálnou možnosťou zokruhovať rozvody. Predložený návrh počíta so 70 % plynifikáciou pre nové lokality b.j. a 100% plynifikáciou občianskej vybavenosti. Vzhľadom na to, že navrhované lokality sú rozložené na rôznych miestach, ku každej je navrhnuté individuálne riešenie napojenia.

Tabuľka č.6 Navrhované zásobovanie zemným plynom

Istebné		Počet		m³/hod.		
		2018	2038	2018	2038	
1.Bytový fond						
Individuálna výstavba	obyvatelia	561	778	130000	160000	
Hromadná výstavba bytov	obyvatelia	792	792	150000	20000	
2. Občianska vybavenosť						
Základná škola	žiaci	118	118	-	-	
	zamestnanci	26	26	-	-	
Školská jedáleň	kuchárky	3	1	-	-	

Istebné		Počet		m ³ /hod.		
		2018	2038	2018	2038	
	Vedúca	3	1	-	-	
Materská škola	Deti	45	60	-	-	
	Zamestnanci	4	6	-	-	
Denný stacionár	Kapacita	18	25	-	-	
Ambulancia	počet ošetrov/deň	10	10	-	-	
Detský domov	Deti	57	57	-	-	
	Zamestnanci	41	41	-	-	
kultúrny dom	Miesta	250	250	-	-	
pošta	Zamestnanci	2	2	-	-	
obecný úrad	Zamestnanci	5	5	-	-	
3. Obchodné prevádzky, maloobchod						
Obchodné prevádzky	Zamestnanci	9	21	-	-	
4. Pohostinské služby, stravovacie a ubytovacie služby						
Penzión JADA	Zamestnanci	2	10	8900	8900	
	Lôžka	31	84	-	-	
Pohostinstvo Istebné	Zamestnanci	1	2	13000	13000	
	Stoličky	24	24	-	-	
Hostinec u Štítika	Zamestnanci	1	2	4600	4600	
	Stoličky	20	20	-	-	
Ostéria bar	Zamestnanci	2	2	-	-	
	Stoličky	48	48	-	-	
Perníková chalúpka	Lôžka	12	12	-	-	
Chalúpka na Orave	Lôžka	9	9	-	-	
Apartmán na Strače nôžke	Lôžka	6	6	-	-	
Karmel	Lôžka	-	45	6400	6400	
Staničný bufet	Stoličky	22	22	-	-	
Iné služby						
nevýrobné	Zamestnanci	-	50	-	-	
Kostoly						
katolícky	Stoličky	80	80	-	-	
evanjelický	Stoličky	350	350	-	-	
5. Priemysel						
HOVAL s.r.o.	Zamestnanci	250	280	320000	360000	
Metal Working CNC s.r.o.	Zamestnanci	2	4	-	-	
AV Systémy s.r.o.	Zamestnanci	20	30	39000	43000	
Koedam	Zamestnanci	1	5	-	-	
Ďalšie výrobné prevádzky	zamestnanci	12	50	-	-	
6. Poľnohospodárstvo						
PD Istebné	Zamestnanci	28	28	-	-	

Istebné		Počet		m ³ /hod.	
		2018	2038	2018	2038
	Zvieratá hov. dobytok	490	490	-	-
	- ovce	600	600	-	-
SPOLU				671000	611900

Navrhované zásobovanie zemným plynom riešeného územia pre návrhový rok 2038

Výkon pre 625 bytov:	290 m ³ /hod.
Občianska vybavenosť:	446 m ³ /hod.
Výrobné prevádzky:	282 m ³ /hod.
Nové podnikateľské aktivity:	30 m ³ /hod.*
Nárast spotreby zemného plynu pre navrhovaný stav spolu:	70 m ³ /hod.

*- spotreba zemného plynu bude závisieť od druhu výrobných prevádzok a služieb, pre nápočet je určená len orientačne

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

Obec Istebné sa nachádza cca 7,2 km juhozápadne od okresného mesta Dolný Kubín. Dopravne je obec napojená na nadradenú cestnú sieť cestou III. triedy č.2258 úrovňovou križovatkou na cestu I. triedy č.70 Kľačany – Dolný Kubín. Do k. ú. zasahuje navrhovaná trasa rýchlostnej cesty R3 Dolný Kubín, juh – Križovatka D1 – vo výhlade.

Na cestu III. triedy sa napája sieť miestnych komunikácií, ktoré majú viac menej vyhovujúce šírkové ako aj sklonové parametre.

Rýchlostná cesta R3 (navrhovaná)

Do k. ú. zasahuje trasa rýchlostnej cesty R3 Dolný Kubín, juh - Križovatka D1-vo výhlade, aj so svojím OP.

Pretože rýchlostné cesty majú pre motorové vozidlá obmedzené pripojenia s mimoúrovňovými, výnimочно úrovňovými križovankami a križovatkami, bude sa ich sieť realizovať v závislosti na požadovanej výkonnosti v niekoľkých etapách. Najskôr ako dvojpruhové (resp. štvorpruhové) cesty s neobmedzeným prístupom, s rýchlostnými, smerovými a výškovými parametrami, s neskorším možným rozšírením na štvorpruhové cesty s neobmedzeným prístupom a až v poslednej etape na rýchlostné cesty s obmedzeným prístupom.

V stanovisku NDS č.j.7241/10209/30101/2017 zo dňa 09.11.2017 k začiatku obstarávania ÚPN obce Istebné sa uvádza „Národná diaľničná spoločnosť a.s. konštatuje, že záujmového k. ú. obce Istebné sa priamo nedotýka odporúčaný variant zo záverečného stanoviska v zmysle zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. NDS však oznamuje, že v širších územných vzťahoch je v dotyku so záujmovým územím obce variant rýchlostnej cesty R3 Dolný Kubín - diaľnica D1“

Rýchlostná cesta R3 Dolný Kubín – Diaľnica D1 v príprave

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. je na zámer rýchlostnej cesty R3 v úseku R3 Dolný Kubín - diaľnica D1 vydané záverečné stanovisko MŽP SR. NDS má aktuálne spracovanú štúdiu realizovateľnosti (ŠR) R3 Tvrdosín - križovatka D1, ktorá preverila varianty a možnosti procesov prípravy. Žiadny variant zo ŠR sa však nedotýka záujmového k. ú. obce Istebné. NDS aktuálne postupuje v zmysle záverečného stanoviska a následného pokynu MDV SR a zabezpečuje vypracovanie komplexnej štúdie koordinácie technického riešenia rýchlostnej cesty R3 v úseku Oravský Podzámok – Dolný Kubín – diaľnica D1 v dvojpruhovom šírkovom usporiadaní. Preto nie sú vylúčené aj iné varianty trasovania rýchlostnej cesty R3 ako doteraz posudzované."

Cestnú sieť v k. ú. možno rozdeliť podľa charakteru na cesty I. a III. triedy a sieť miestnych komunikácií vo vlastníctve obce.

Cesta I. triedy I/70, ktorá je v správe štátu, začína v katastri obce Kľačany v križovatke s cestou I/18, pokračuje cez obec Istebné a končí v križovatke s cestou I/59 v Dolnom Kubíne. Na cestu I/70 sa v území napája cesta III. triedy

Z cesty I/70 sa odpoja cesta III/2258 priamo do z. ú. obce Istebné. Z cesty I/70 sa v priestore pri železničnej stanici v Istebnom odpoja cesta III/2259, končiaca pri objekte železničnej stanice.

Cesta III/2258 tvorí hlavnú komunikačnú os obce a je trasovaná intravilánom obce. Z jej telesa je zabezpečovaná zberná i obslužná funkcia komunikácie. Zhruba od polovice obce, smerom severným, sa pozdĺž nej nachádza z časti obojstranná zástavba rodinných domov s výjazdmi z dvorov, priamo napojenými na teleso cesty. Cesta má v niektorých úsekoch nevyhovujúce šírkové usporiadanie.

Obslužné a miestne komunikácie z hľadiska diagnostiky vykazujú značné technické opotrebenie vo forme výtlkov, olámaných hrán a rohov vozoviek a značných trhlín v krytoch vozoviek.

Sieť MK obce má charakter prístupových obslužných komunikácií. Ich šírkové usporiadanie má premenlivú hodnotu. V mnohých prípadoch ide o 3,5 až 4 metre široké komunikácie s obojsmernou premávkou. Celá sieť MK má vetvový charakter komunikácií pripojených na hlavnú os – cestu III/2258.

Smerové vedenie a šírkové usporiadanie týchto komunikácií nie vždy zodpovedá STN 736110, čo je do istej miery ovplyvnené aj existujúcou zástavbou. Odvodnenie týchto ciest je riešené do priľahlej zelene alebo priekop. V obci sú i novšie, normovo vyhovujúce MK.

Niektoré existujúce MK C3 bude potrebné do budúcnosti stavebno-technicky upraviť na funkčnú úroveň kategórie C2. Ide predovšetkým o trasy C3 obsluhujúce väčšie obytné plochy. Aby bol dosiahnutý normou požadovaný stav prevádzkovania automobilovou dopravou, komunikácie s funkciou C3 bude potrebné doplniť o výhybne a obrátišťa pre vozidlá.

Štruktúru komunikácií v Istebnom uzavierajú poľné a hospodárske cesty. Poľné cesty sa vyskytujú ako nespevnené cesty väčšinou lokalizované mimo intravilánu obce. Hospodárske cesty využívajú prieluky v zástavbe a medzi pozemkami v intraviláne, ich hlavným účelom je zabezpečenie prístupu k hospodárskym objektom.

Funkčné členenie a kategorizácia komunikácií:

Sieť cestných komunikácií v katastrálnom území obce Istebné tvorí cesta I. triedy I/70 a cesta III. triedy III/2258 vedúca zastavaným územím obce.

V zásade základný komunikačný skelet obce dopĺňajú miestne komunikácie, zabezpečujúce prístup k jednotlivým objektom, tvoria sústavu obslužných ciest C3 alebo upokojených obytných ulíc s rovnocennou pešou a automobilovou dopravou na hlavnom dopravnom priestore komunikácie. V prípade obslužných komunikácií sa uplatňuje zásada realizovať chodníky pozdĺž komunikácií, tam kde je predpoklad dopravnej záťaže nákladnou dopravou.

Hlavnú cestnú komunikáciu v obci bude i naďalej vytvárať cesta III/2258.

Novými prvkami komunikačného systému obce sú miestne komunikácie, sprístupňujúce plánované obytné plochy.

Súčasný stav všetkých existujúcich MK je v kategórii MO 6,5/30, MO 8,0/40 funkčnej triedy C3.

Do novej rozširujúcej sa zástavby je návrh nových miestnych komunikácií v kategórii MO 8,0/50 a 6,5/30 s jednostranným chodníkom. Nové miestne komunikácie a ich dopravné napojenia na existujúce komunikácie sú riešené v súlade s platnými STN (s STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií a STN 736102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách) na základe výhľadovej intenzity dopravy, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu.

Cez k. ú. Istebné prechádza jednokolejová, neelektrifikovaná železničná trať III. kategórie č. 113 Kraľovany – Trstená, železničná zastávka sa nachádza priamo v obci.

Vzhľadom na uvedené a pekné blízke prírodné prostredie v okolí obce, ktoré je využívané na rekreačnú a horskú cyklistiku je potrebné:

- rešpektovať existujúce cyklotrasy:
 - a) modrá značka Vyšný Kubín – Jasenová – Žaškov – Istebné – Zázrivá, cez k. ú. v dl. 5,0 km (celk. dĺžka 33,0 km)
 - b) zelená značka Istebné, zvonica – Kubínska hoľa, parkovisko, cez k. ú. v dl. 1,0 km (celk. dĺžka 12,0 km)
- v území je potrebné rešpektovať navrhované cyklistické, resp. multifunkčné vychádzkové trasy:

- a) *Istebné – Suchá dolina – Hrabovec – Istebné (pod „starou“ kolóniou) s napojením na Hlbokú ulicu a s prepojením s obcou Párnica v časti Hrabovec.*
 b) *Okruh popod Lysicu – navrhovaný po existujúcej lesnej ceste východnými svahmi Lysice.*

Koncepcia pešej dopravy

V obci je v niektorých lokalitách problém s bezpečným peším pohybom chodcov. Jednostranný chodník je vybudovaný popri ceste III. triedy od cesty I/70 po hasičskú zbrojnicu. Chodníky v obci chýbajú v niektorých úsekoch popri ceste III/2258, ako aj v staršej a novšej obytnej zástavbe. V obci sa nachádzajú aj logické pešie prepojenia, ktoré je potrebné rešpektovať.

V ostatných častiach obce, kde nie sú navrhované chodníky, budú občania pre peší pohyb využívať obslužné komunikácie kategórií C3.

Cez k. ú. obce Istebné prechádza značková turistická trasa: modrá značka č. 2684: Istebné OcÚ – Koniareň.

Koncepcia statickej dopravy

Statickou dopravou rozumieme parkovacie plochy, odstavné plochy a garáže. V extraviláne obce sa nachádzajú parkovacie plochy pri ceste III/2258, v blízkosti výrobného areálu, ktoré nie sú vyznačené. Za nimi smerom do obce sa nachádzajú radové garáže, ktoré boli postavené k neďalekej HBV; z južnej strany HBV v jej tesnej blízkosti sú situované chaoticky usporiadané radové garáže. V intraviláne obce Istebné sa nachádzajú normovo usporiadané a vyznačené verejné parkovacie plochy len v blízkosti OcÚ a domu kultúry - cca 8 parkovísk. Spevnené živičné plochy, ktoré sú na tento účel využívané, avšak bez náležitého vyznačenia, sa nachádzajú pri objekte bývalého kina, obchodných prevádzkach. Parkovacie a odstavné plochy úplne absentujú pri rímsko-katolíckom a evanjelickom kostole, pri ZŠ s MŠ, sčasti aj pri cintoríne. Na území obce sa nachádzajú skupiny radových garáží, ktoré boli postavené zároveň s výstavbou sídliska. Jedna ich časť tvorí nevhodnú líniovú estetickú závalu pri vstupe do obce. Parkovanie a odstavovanie vozidiel prebieha väčšinou v novej časti v rámci obslužných komunikácií tam, kde to šírkové parametre dovoľujú. Odstavovanie vozidiel v IBV je zabezpečené na vlastných pozemkoch, na uliciach a v blízkosti niektorých stavieb občianskej vybavenosti. V obci sú parkovacie a odstavné plochy nedostatočne zastúpené, resp. niekde úplne absentujú.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Predmetné územie spadá do zóny s kombinovaným znečistením ovzdušia z lokálnych zdrojov (kovospracujúci priemysel Istebné – Široká, miestne kúreniská, doprava) a diaľkového prenosu (Ostravsko-Karvinský a Sliezsky priemyselný komplex). Vyskytuje sa kyslý imisný typ charakterizovaný zvýšenými koncentraciami oxidov sýry a dusíka, kyslou depozíciou sýry a depozíciou ťažkých kovov, čo sa môže nepriaznivo prejavovať najmä vo flyšovej časti územia.

Priamo na území obce zdrojom znečistenia najmä v zimnom období sú lokálne kúreniská (objekty v obci sú vykurované pevným palivom).

Tabuľka č. 7 Stredné zdroje znečistenia ovzdušia v k.ú. Istebné:

PREVÁDZKOVATEĽ	Zdroj znečistenia	Znečisťujúce látky podľa v tonách (t) za rok 2018					
		TZL (t)	SO2 (t)	NOx (t)	CO (t)	4.4.02 (t)	3.3.01 (t)
HOVAL, s.r.o							
Lakovňa - povrchové úpravy kotlov		0,085788	0,000527	0,090544	0,122097	1,716609	0
Nanášanie lepidiel		0	0	0	0	0,89052	0
Plynové spotrebiče - kotolňa - Výrobná hala HOVAL		0,005373	0,000645	0,104767	0,04231	0,007052	0
OFZ, akciová spoločnosť							
Kotolňa- obec Istebné		0,023975	0,002877	0,527456	0,176818	0,02366	0
Poľnohospodárske družstvo Veličná							
Chov hospodárskych zvierat - hovädzieho dobytku na HD Veličná prevádzkujú aj hosp. dvor v Istebnom		0	0	0	0	0,003968	2,590915

4.4.02 - organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)

3.3.01 - amoniak a jeho plynné zlúčeniny vyjadrené ako NH₃
TZL - Tuhé znečisťujúce látky
Zdroj skratky: <http://isoo.sazp.sk/ciselniky/metodiky>

Do k.ú. Istebné z časti zasahuje environmentálna záťaž – DK (001)/Istebné – OFZ – haldy trosky - SK/EZ/DK/178 (Platný stav-register B) činnosť pôvodnej akciovej spoločnosti OFZ – výskum, vývoj a výroba ferozliatin a výrobkov z ferozliatin a z tavených kovových materiálov. Environmentálna záťaž - haldy trosky je z veľkej časti v susednom katastri Veličná, ale môže byť zdrojom znečistenia ovzdušia aj pre obec Istebné, hlavne pri procese sanácie, pri ktorom sa uskutoční postupným odťažovaním materiálu haldy, vyseparovaním využiteľných podielov a nežiaducich prímiesí v technologickej linke a opätovným navázaním vytriedenej trosky do vyťaženej časti haldy.
(Zdroj: [https://envirozataze.enviroportal.sk/Lokalita-zataze/DK-\(001\)-Istebne-OFZ-haldy-trosky-register-B](https://envirozataze.enviroportal.sk/Lokalita-zataze/DK-(001)-Istebne-OFZ-haldy-trosky-register-B)).

Cestná doprava

Z mobilných zdrojov znečistenia sú najvýznamnejším emisie z cestnej dopravy pozostávajú z výfukových emisií, emisií z oteru povrchu ciest, pneumatík a brzdového obloženia a z resuspenzie prachu, ktorý sa nachádza na cestách.

2. Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miestovypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Zneškodňovanie odpadových vôd - súčasný stav

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, ktorá je pripojená na hlavný kanalizačný zberač trasovaný z obce do obecnej ČOV. Celková dĺžka existujúcej kanalizácie na území obce je cca 3,2 km.

Splaškové odpadové vody z obce sú čistené v čistiarni odpadových vôd situovanej v obci Istebné – časti Hrádok. Pokrytie kanalizačnou sieťou je na 98 %. Uvedené riešenie je v súlade s koncepciou Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Čistiareň je riešená ako mechanicko-biologická a slúži na čistenie bežných splaškových vôd z obce. Vyčistené odpadové vody sú vypúšťané do recipienta - rieka Orava. Jedná sa o ekologickú stavbu s účelom bezpečnej dopravy splaškových odpadových vôd zo zastavaných častí obce jednak Istebného ale aj časti Hrádok. Kanalizácia v obci je riešená ako gravitačná. Užívanie kanalizácie obyvateľmi obce si vyžiadala realizáciu domových kanalizačných prípojok, po hranicu pozemku sú súčasťou projektu, vnútorná časť domovej kanalizácie bola realizovaná majiteľmi jednotlivých nehnuteľností.

Bilancia splaškových odpadových vôd – existujúci stav

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24} :

- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

$$Q_{24} = 299,626 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,47 \text{ l/s}$$

Maximálny prietok splaškových vôd $Q_{\max}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 3,47 \times 3,0 = 10,41 \text{ l/s}$$

Minimálny prietok splaškových vôd $Q_{\min}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \min} \times Q_{24} = 10,41 \times 0,6 = 6,246 \text{ l/s}$$

Ročné množstvo splaškových odpadových vôd Q_r :

$$Q_r = 109363,49 \text{ m}^3/\text{deň}$$

- priemerné denné množstvo OV	299626 l/deň = 299,626 m ³ /deň
- znečistenie BSK ₅ na obyvateľa	60 mg/ob.deň
- priemerná koncentrácia BSK ₅ v OV	mg/l = 0,4 kg/m ³

Čistenie odpadových vôd

Čistenie odpadových vôd z obce je sústredené v obecnej čističke odpadových vôd (ČOV). Z hľadiska prevádzky je to mechanicko – biologická čistiareň odpadových vôd s úplnou stabilizáciou kalu a jeho mechanickým odvodnením na pásovom lise. Po rekonštrukcii v r. 2009 je technológia rozšírená aj o čiastočnú denitrifikáciu v rámci čistiaceho procesu

ČOV je kapacitne stavaná na 1840 EO (ekvivalentných obyvateľov). Pri teoretickom pripojení 1400 obyvateľov a zvýšení výkonnosti ČOV po rekonštrukcii je rezerva 40-60 % v závislosti od znečistenia odpadovej vody a množstva balastných vôd.

Vývoz produkty z ČOV:

Vypraté zhrabky z česlí a piesok a štrk z lapača piesku, stabilizovaný a dehydrovaný (odvodnený) kal sa likvidujú 1x za 2-3 mesiacev zmysleplatnej legislatívy so zmluvným partnerom.

Ďalšia ČOV je pre potreby závodu OFZ umiestnená v areáli závodu s technológiou čistenia mechanicko-biologická čistiareň a je v súčasnosti využitá na 60 % kapacity.Vlastník a správca ČOV je OFZ,a.s. Oravský Podzámok.

Vyhodnotenie stavu odvádzania odpadových vôd

- odkanalizovanie menšej časti obce – cca 30% obyvateľov
- kontrolovaná likvidácia kalov – v centrálnej ČOV
- vyhovujúca kapacita a čistiaci efekt centrálnej ČOV
- vhodný recipient centrálnej ČOV
- vyhodnotenie infraštruktúry: vyhovujúca len čiastočne

Bilancia splaškových odpadových vôd – navrhovan stav do r. 2038

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24} :

- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

$$Q_{24} = 347,761 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,03 \text{ l/s}$$

Maximálny prietok splaškových vôd $Q_{\max}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 4,03 \times 3,0 = 12,09 \text{ l/s}$$

Minimálny prietok splaškových vôd $Q_{\min}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \min} \times Q_{24} = 12,09 \times 0,6 = 7,254 \text{ l/s}$$

Odpadové vody zo živočíšnej výroby budú likvidované samostatne, resp. budú zaústené do splaškovej kanalizácie po predčistení, tak aby bolo ich znečistenie porovnateľné so znečistením bežných splaškových vôd.

Vyhodnotenie návrhu odkanalizovania

Pre zabezpečenie odkanalizovania navrhovaných lokalít – plošnej individuálnej a plošnej rekreačnej zástavby, je potrebné dobudovať splaškovú kanalizáciu. Existujúcu ČOV je potrebné intenzifikovať pre 2,576 EO (EO = equivalentného obyvateľa).

Kanalizačné potrubie bude z materiálu PVC korugované so zaústením do hlavného kanalizačného zberača alebo existujúcich stôk v obci a odvedené do ČOV.

Odvádzanie dažďových vôd

Obec Istebné je členitá obec, ktorá má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty so zaústením do vodného toku Istebnianka a v časti Hrádok do toku Orava. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop a sú odvedené do vodného toku Istebnianka.

Veľkosť zrážkového odtoku bude stanovená na základe predpokladu ustáleného stavu dažďového odtoku na návrhový dažďový prietok podľa rovnice :

$$Q_d = q_{15} \times S \times \Psi \quad [\text{l.s}^{-1}]$$

$$q_{15} - \text{výdatnosť 15-min. náhradného dažďa} \quad [\text{l.s}^{-1}.\text{ha}^{-1}]$$

(pre Dolný Kubín uvažujeme hodnotu $152 \text{ l.s}^{-1}.\text{ha}^{-1}$)

$$S - \text{veľkosť odvodňovanej plochy} \quad [\text{ha}]$$

$$\Psi - \text{súčiniteľ odtoku, ktorého hodnoty závisia od spôsobu zastavania, druhu a sklonu povrchu}$$

4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).

Zdroje hluku môžeme rozdeliť podľa pôvodu na hluk z pozemnej dopravy (cestnej a železničnej dopravy) a iné zdroje hluku (hluk z výrobných prevádzok a náhodili hluk, prelety lietadiel, vtáctvo, domáce zvieratáa pod.).

Zdrojom dopravného hluku v obci je najmä cesta I/70. Premávku na spomínanej komunikácii predstavuje tranzitná doprava. Pri uvedenej ceste I. triedy nie je situované obytné územie, nachádzajú sa tu výrobné územia, resp. športový areál.

Ochrana verejného zdravia pred hlukom v mimopracovnom (životnom) prostredí je uvedená vo vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z.z. a vzťahuje sa na hluk, ktorý sa vyskytuje v chránenom vonkajšom prostredí alebo chránenom vnútornom prostredí budov v súvislosti s činnosťou (prevádzkou) nestacionárnych a stacionárnych zdrojov hluku alebo s aktivitami ľudí.

Tabuľka: Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z.

Kateg. územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Refer. časový interval	Prípustné hodnoty (dB) ^{a)}				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov L _{Aeq, p}
			Pozem. a vodná doprava b)c)	Železn. dráhy c)	Letecká doprava		
					L _{Aeq, p}	L _{Asmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

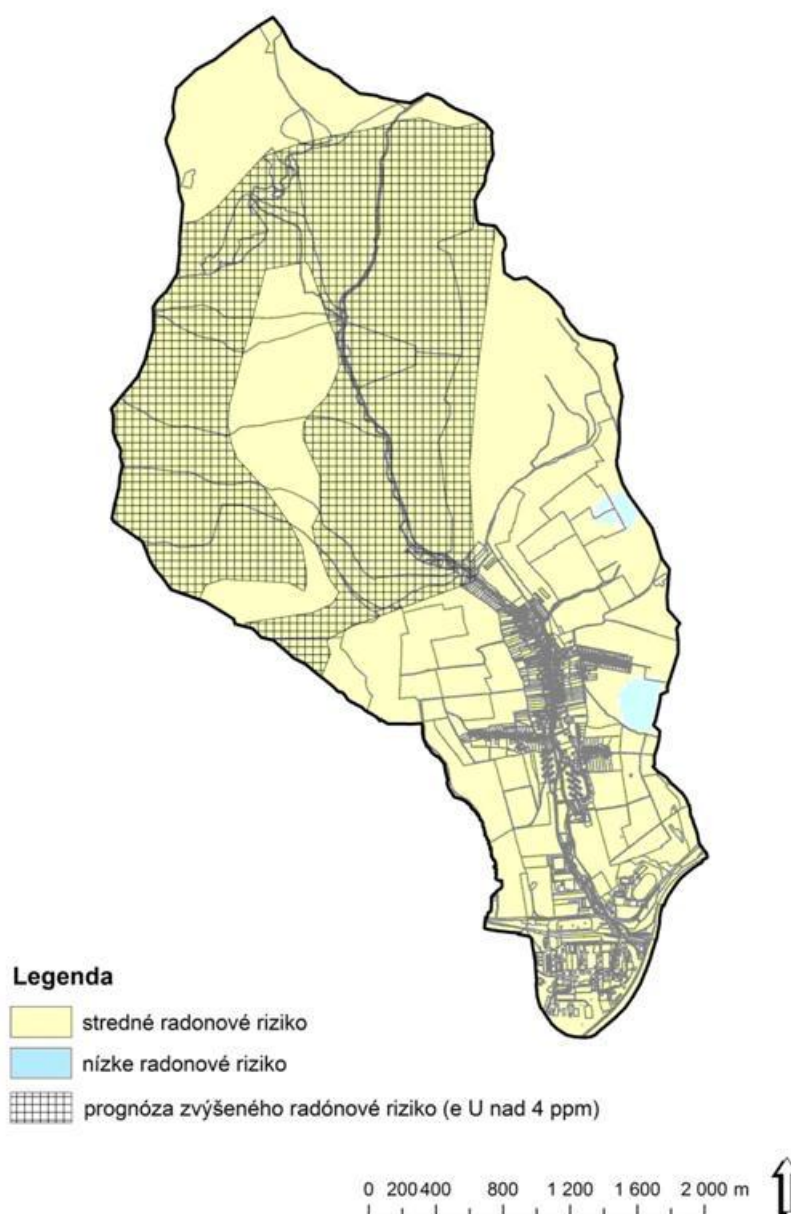
Zdrojom vibrácií sú osobné a nákladné vozidlá, ktoré sú zároveň aj pôvodcami zvýšenej prašnosti pri transporte po cestnej sieti v zastavanom území. Iné zdroje vibrácií nie sú známe.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita).

Rádioaktivita patrí medzi nepriaznivé geologické faktory životného prostredia. Jej prírodné zložky sa podieľajú na celkovom radiačnom zaťažení populácie viac ako dvoma tretinami. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má zvlášť škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z uvedeného dôvodu je potrebné venovať dostatočnú pozornosť pri riešení územných plánov, zakladaní stavieb a pri výstavbe všeobecne.

Z hľadiska radónového rizika patrí územie obce Istebné a jeho okolie prevažne do kategórie stredného rizika, dva malé východné časti územia patria do kategórie nízkeho radónového rizika.

Pre strednú a severnú časť územia sa uvádza prognóza zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm) (zdroj: <http://mapserver.geology.sk/radio/>).

Obr. č. 2: Radónové riziko

Zdroje žiarenia a fyzikálne polia iného charakteru nie sú známe v riešenom území.

6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

V rámci koncepcie rozvoja obce v riešenom území sa nepredpokladajú významnejšie terénne úpravy a zásahy do krajiny okrem pripravovanej rýchlostnej cesty vo výhľadovom období. Rozvojové funkčné územia sa navrhujú s koncepcným princípom rešpektovania t.j. zachovania a využitia konfigurácie terénu bez významnejších zásahov. Týmto zásadám zodpovedá aj drobná hmotová štruktúra navrhovanej funkčnej zástavby prevažne v obytnom území. Väčšie rozľahlejšie objekty môžu sa vyskytnúť len vo výrobnom území, pre ktoré sú vybraté lokality prevažne s rovinným územím.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie je vymedzené administratívno-správnym územím Obce Istebné, j. obvodovou hranicou katastrálneho územia obce Istebné. Celková výmera riešeného katastrálneho územia je 1129,2 ha a je vymedzená katastrálnymi hranicami obce. Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami: k.ú. Párnica a k.ú. Veličná.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

Horninové prostredie inžiniersko-geologické vlastnosti

Podľa regionálneho geologického členenia (Vass et al. 1988) môžeme v záujmovom území vyčleniť:

oblasť: jadrové pohoria

podoblasť: Malá Fatra

jednotka III. rádu: Krivánska Fatra

oblasť: bradlové pásma a príbradlová oblasť

podoblasť: oravský úsek

oblasť: vnútrokarpatský paleogén

podoblasť: oravský paleogén

jednotka III. rádu: Oravská vrchovina

Na geologickej stavbe okresu Dolný Kubín sa podieľajú jednotky vrásovo-príkrovovej sústavy Vnútrotných Západných Karpát (tatrikum, fatrikum – križňanský príkrov, hronikum), jednotky vrásovo-príkrovovej sústavy Bradlového pásma (kysucká, podbielska, čorštýnska a kysucká sukcesia), paleogénne flyšové jednotky Vonkajších Západných Karpát (súvrstvia Magurskej skupiny príkrovov) a popríkrovové formácie (centrálnokarpatský paleogén, kvartérne akumulácie).

Seizmicita

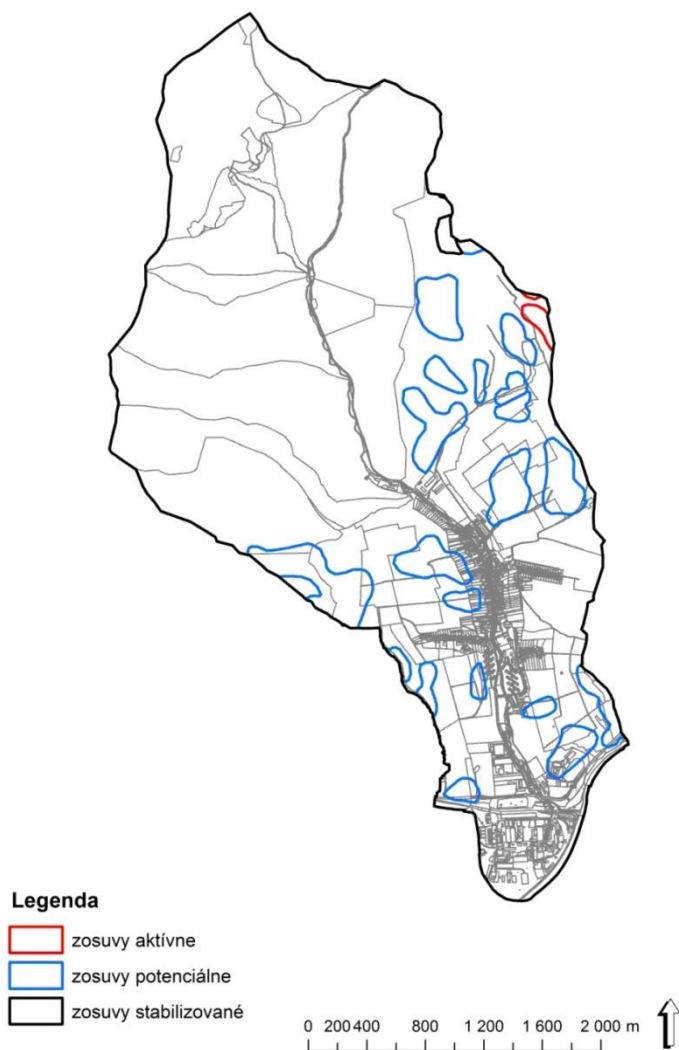
Obec Istebné podľa stupnice MSK-64 patrí k územiám s ohrozením 6-7°. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90% pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je stredné (0,8 – 1,0).

Geodynamické javy (zosuvy)

Stabilita je ohrozená najmä na svahoch, ktorých spodnú vrstvu delúvií tvoria flyšoidné sedimenty s podstatným zastúpením ílovcových a slieňovcových hornín. Priamo v k.ú. sú na zosuvy náchylné rozsiahle polohy po obvode doliny potoka, kde sa nachádza množstvo menších potenciálnych a stabilizovaných zosuvných plôch (obr. 12).

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sa v riešenom území eviduje 28 svahových deformácií:

- 2 aktívne,
- 24 potenciálnych,
- 2 stabilizované,

Zdroj: <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>

Obr. č. 3 Geodynamické javy (zosuvy)

Geodynamické javy sú zobrazené v strategickom dokumente v Návrhu ÚPN O Istebné vo výkrese č. 2 a 3. KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA S VYZNAČ. ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VPS.

Geomorfologické pomery

Geomorfologické členenie územia

V zmysle geomorfologických jednotiek Slovenska (Mazúr & Lukniš 1986) je riešené územie tvorené nasledovne:

Sústava: Alpsko-Himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Západné Karpaty

Subprovincie: Vnútorne Západné Karpaty, Vonkajšie Západné Karpaty

Oblasti: Fatransko – tatranská oblasť, Stredné Beskydy

Celky: Malá Fatra: podcelok Krivánska Fatra, časť Osnica

Oravská vrchovina: časť Veličnianska kotlina

Krivánska Fatra

Krivánska Fatra ako celok je klinovou hrasťou, vyzdvihnutou oproti okoliu pliocénnymi a kvartérnymi pohybmi. Zdvíhanie pohoria viedlo k intenzívnej hĺbkovej erózii a rozčleneniu svahov hlbokými dolinami do sústavy rázsoch vybiehajúcich z ústredného hrebeňa.

Osnica

Geomorfologická časť Osnica má hlboko rezaný reliéf s amplitúdou 471 – 640 m i viac, stredný uhol sklonu je 14 – 29°. Nemá ústredný chrbát, ale v smere S – J je tokmi Záhrivky a Istebnianskeho potoka naprieč rozdelená na 3 pozdĺžne chrbty. Najvyšším je Osnica s nadmorskou výškou 1363 m n.m. Severné svahy chrbtov budujú prvky chočského a krížňanského príkrovu. Krížňanský príkrov tvoria kalpionelové vápence, šedé slieňovce a slienité vápence. Ďalej tu vystupujú jurské, prevažne karbonátické útvary veľmi pestrého zloženia. Chočský príkrov je zastúpený hlavne masívnymi dolomitmi, ktoré budujú ústredné časti chrbtov (obr. 3). Striedanie hornín rozličnej geomorfologickej hodnoty sa prejavuje vo veľkej diferenciacii reliéfu.

Oravská vrchovina

Geomorfologický celok Oravská vrchovina zaberá plošne najväčšiu časť okresu Dolný Kubín v jeho centrálnej a východnej časti. Vrchovina sa skladá z dvoch stavbou odlišných geologických jednotiek: bradlového a flyšového pásma. Flyšová vrchovina sa vyznačuje stredne až hlboko rezaným reliéfom, v ktorom vyššie chrbty sú budované odolnejšími pieskovecami, nižšie väčšími bridlicami a bridličnatými pieskovecami. Doliny sa miestami rozširujú a vznikajú v nich malé kotlinky s pahorkatinným povrchom. Najvýznamnejšia z nich je erózna Veličnianska kotlina.

Územie Oravskej vrchoviny patrí podľa typologického členenia reliéfu k reliéfu šupinovitých až šupinato-zlomových morfoštruktúr so silným uplatnením litológie. Genéza mezoreliéfu územia v neotektonickej etape je úzko spätá s vývojom bazénu rieky Oravy, ktorá svoju energiu vyjadrila v podobe zaklesnutých meandrov v tektonicky pozitívnej morfoštruktúre vrchoviny. Na vývoj Oravy nadväzoval vývoj mladých dolín a dynamický vývoj svahov. Maximálne nadmorské výšky skúmanej časti územia dosahujú cez 800 m, najnižšie sú nívne územia s nadmorskou výškou 540 m n.m.. Prevládajúce sklony svahov sa pohybujú v intervale 12 – 17°, exponované svahy dosahujú sklonitosť 25 – 30°, miestami sa vyskytujú bralné a skalnaté svahy. S vývojom dolinovej siete v podmienkach priaznivej geologickej štruktúry je spätý vývoj svahových deformácií v podobe povrchového plazenia zvetralín a zosuvov.

Veličnianska dolina

Kotlinu budujú paleogénne súvrstvia centrálnokarpatského flyšu s prevahou ílovcov a slieňovcov nad pieskovecami (obr. 3). Prekryté sú štvrtohornými náplavami Oravy a jej prítokov. Má silne zvlnený až mierne rezaný pahorkatinný reliéf s amplitúdou 31 – 180 m a stredným uhlom sklonu 2 – 10°. Nadmorská výška dna kotliny je 450 – 550 m. Vyvýšená pahorkatinná časť je prekrytá hlinitými delúviami.

Charakteristika hlavných typov reliéfu

Hlavnými typmi reliéfu riešeného územia sú hladko modelovaná a ostrejšie modelovaná eróznodenudačná vrchovina, hornatina a vysočina.

2. Klimatické pomery zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Klíma

Z hľadiska teplotných a vlhkostných kritérií sa spodná časť k. ú. Istebné rozprestiera v mierne teplej oblasti (M), a v mierne teplom, veľmi vlhkom vrchovinovom okrsku (M7) s priemernou júlovou teplotou 16°C a viac. Stredná časť k.ú. v chladnej oblasti (C) mierne chladnom, veľmi vlhkom okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou 12 až 16°C a horná časť k.ú. v chladnom, veľmi vlhkom horskom okrsku (C2) s priemernou júlovou teplotou 10 až 12°C (Lapin a kol. in Atlas krajiny SR 2002). Priemerná ročná teplota vzduchu sa tu pohybuje od 2°C (v najvyšších častiach k.ú.) až po 8°C v najnižších častiach k.ú. (Šťastný a kol. in Atlas krajiny SR 2002). Priemerný ročný úhrn zrážok je 800 mm (v najnižších častiach k.ú. až 1600 mm (v najvyšších častiach k.ú.) (Faško & Šťastný in Atlas krajiny SR 2002)).

3. Ovzdušie stav znečistenia ovzdušia.

Relevantné znečisťujúce látky

- Atmosférický aerosól (zjednodušene: prachové častice, označované ako TZL – tuhé znečisťujúce látky):
 - PM10 je časťou – podmnožinou TZL, obsahuje častice s aerodynamickým priemerom menším ako 10 mikrometrov
 - PM 2.5 je podmnožinou PM10, obsahuje častice s aerodynamickým priemerom menším ako 2.5 mikrometra.
- Oxid dusičitý – Hlavnými antropogénnymi zdrojmi oxidov dusíka sú najmä emisie z cestnej dopravy. Ďalším zdrojom sú spaľovacie procesy v priemysle a energetike. Oxidy dusíka v ovzduší prechádzajú chemickými reakciami a vytvárajú tuhé častice – dusičnany.
- Oxid siričitý (SO₂) sa do ovzdušia dostáva ako produkt spaľovania palív s obsahom síry, je emitovaný pri výrobe tepla a elektrickej energie v tepelných elektrárňach a tiež pri rôznych technologických procesoch. Významným prírodným zdrojom je vulkanická činnosť.

Posudzované územie nie je zaradené medzi oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia podľa § 9 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší. Okres Dolný Kubín patrí v rámci územia SR z hľadiska produkcie TZL priemyselnými zdrojmi k menej zaťaženým územiám.

Tabuľka č. 8: Produkcia emisií vyprodukovaných v roku 2018 v okrese Dolný Kubín prevádzkovateľmi stredných a veľkých zdrojov, ktorých zdroje sú umiestnené v okrese Dolný Kubín vyjadrené v tonách

Popisy vybraných znečisťujúcich látok								
TZL (t)	SO₂ (t)	NO_x (t)	CO (t)	4.4.02 (t)	2.1.01 (t)	2.1.02 (t)	2.2.04 (t)	2.2.05 (t)
34,09465	721,8006	533,7889	1122,536	34,00275	0,000045	0,000009	0,000254	0,003469
2.3.02 (t)	2.3.03 (t)	2.3.04 (t)	2.3.05 (t)	2.3.06 (t)	2.3.07 (t)	2.3.09 (t)	3.2.02 (t)	3.3.01 (t)
0,000928	0,000549	0,00004	0,000096	6,784331	0,001285	0,044808	0,026225	35,04698
3.3.02 (t)	4.1.10 (t)	4.1.13 (t)	4.1.17 (t)	4.2.22 (t)	4.3.02 (t)	5.1.04 (t)	5.2.04 (t)	6.1.01 (t)
0,003244	0,001796	0,805971	7,8782	0,118	0,017049	0,000013	0,000055	0,000061

- tuhé znečisťujúce látky (TZL) vyjadrené ako suma všetkých častíc podľa § 5 ods. 3 vyhlášky č. 410/2012 Z.z.
- oxid siričitý (SO₂) - vrátane prirodzeného podielu oxidu sírového SO₃ vyjadreného ako oxid siričitý (SO₂)
- oxidy dusíka (NO_x) - oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjadrené ako oxid dusičitý (NO₂)
- oxid uhoľnatý (CO)

2.1.02 - tálium a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Tl

2.2.04 - nikel a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Ni

2.2.05 - olovo a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Pb

2.3.02 - cín a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Sn

2.3.03 - fluoridy vyjadrené ako F

2.1.01 - ortuť a jej zlúčeniny vyjadrené ako Hg

2.3.04 - chróm a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Cr

2.3.05 - kyanidy vyjadrené ako CN

2.3.06 - mangán a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Mn

2.3.07 - meď a jej zlúčeniny vyjadrené ako Cu

2.3.09 - zinok a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Zn

3.2.02 - fluór a jeho plynné zlúčeniny vyjadrené ako HF

3.3.01 - amoniak a jeho plynné zlúčeniny vyjadrené ako NH₃

3.3.02 - plynné anorganické zlúčeniny chlóru vyjadrené ako HCl okrem ClO₂

4.1.10 - etanolamin

4.1.13 - formaldehyd (metanal)

4.1.17 - kyselina mravčia

4.2.22 - tetrachlóretylén (perchlóretylén)

4.3.02 - alkány (parafíny) okrem metánu

5.1.04 - kadmium a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Cd

5.2.04 - nikel a jeho zlúčeniny vyjadrené ako Ni okrem kovového niklu, zliatin niklu, uhličitánu nikelnatého, tetrakarbonylniklu)

6.1.01 - PCDD a PCDF po prepočte I-TEQ

Zdroj: Okresný úrad, Dolný Kubín

Významnejším zdrojom znečisťovania ovzdušia z dopravy je cesta I/70, ktorá prechádza intravilánom obcí Párnica, Istebné a Veličná. Najnepriaznivejším obdobím pre tvorbu prašnosti je zimné a jarné

obdobie, kedy majú veľký podiel na zhoršovaní kvality ovzdušia zimná údržba ciest a domáce vykurovacie systémy na tuhé palivo.

Zdroj: Technologická linka na sanáciu haldy trosky z výroby ferozliatin OFZ, a.s. Istebné, ROZPTYLOVÁ ŠTÚDIA ENVICONSULT spol. s r.o. 2015

Zdrojmi znečistenia ovzdušia v riešenom území sú prevádzkovatelia stredných zdrojov znečistenia zdokumentovaný v kapitole B.II.1

4. Vodné pomery povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Vodné pomery

Celé riešené územie z hľadiska hydrologického členenia patrí do povodia rieky Váh, číslo hydrologického povodia 4-21, do základného povodia Orava od nádrže po ústie – číslo hydrologického povodia 4-21-04. Orava je tokom II. rádu s celkovou dĺžkou 105,7 km a plochou povodia 1992 km² (z toho 359 km² sa nachádza v Poľsku).

Podľa typu režimu odtoku patrí riešené územie do stredohorskej oblasti s typom režimu odtoku snehovo-dažďovým, ktorý sa vyznačuje akumuláciou vody v novembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až máji, najvyšším prietokom v apríli, najnižším prietokom v januári a februári a v septembri a októbri a podružným mierne výrazným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy (Malík & Švasta 2002).

Z hľadiska odtokových pomerov je pre región Oravy typický vysoký špecifický odtok z územia (v ústí Oravy je to 17,5 l.s⁻¹.km⁻²) a nevyrovnanosť prietokov. Z hľadiska ročného rozdelenia prietokov je najvodnatejším obdobím jar (III – V, najvodnatejší mesiac apríl), najmenej vodným je zimné obdobie (XII – II).

V k.ú. Istebné sa okrem rieky Oravy nachádza jej pravostranný prítok **Istebnianka** s 2 menšími prítokmi. Hydrologicky sa nesleduje. Potok je tokom IV. rádu, s dĺžkou toku 8,6 km. Do Oravy ústi na JV okraji obce pri areáli bývalých hutníckych závodov.

V prílohe č. 1 k vyhláške č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov sa nachádza 1 tok v k.ú. :

- 4-21-04-001 Orava: prietokové pomery na dolnej Orave sú od r. 1952 silno ovplyvňované prevádzkou VN Orava a vyrovnávacej nádrže Tvrdošín, ktoré zabezpečujú znižovanie maximálnych a povodňových prietokov a naopak nadlepšovanie minimálnych vodných stavov.

Znečistenie povrchových vôd

Kvalita vody v rieke Orava je hodnotená v profiloch Tvrdošín a Kľačany. Rieku Orava v celom sledovanom profile možno hodnotiť ako slabo znečistený až znečistený tok so zaradením do II. – III. triedy kvality (čistá až znečistená voda) resp. v niektorých úsekoch do IV. triedy (silne znečistená voda). Znížená kvalita vody je spôsobená najmä pomerne veľkým mikrobiologickým znečistením toku.

5. Pôdne pomery kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Pôdne pomery kultúra – druhy pozemkov

Tabuľka č. 9 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k. ú. obce

Druh pozemkov	Výmera v ha	Podiel v %
orná pôda	41,6	3,7
záhrady	17,0	1,5
lúky a pasienky-TTP	360,2	31,9
sady	-	-
Poľnohospod. pôda spolu	418,8	37,1
lesná pôda	597,3	52,9

Pôdny typ v riešenom území:

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné hlavné pôdne typy na poľnohospodárskych pôdach, ktoré sú vyčlenené podľa máp BPEJ a bližšie charakterizované v tab. 10 a zobrazené na v ÚPN O vo výkrese č. 7.

- **Fluvizeme:** výskyt v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo boli donedávna ovplyvnené záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. V riešenom území prevládajú subtypy typické
- **Kambizeme:** sú pôdy s rôznym hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou s vyšším obsahom skeletu.

Tabuľka č. 10: Pôdne typy na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek v k.ú. Istebné na poľnohospodárskej pôde

Kód BPEJ	pôdny typ / charakteristika
0805001	fluvizeme typické, ľahké v celom profile, vysychavé
0806002	fluvizeme typické, stredne ťažké
0806042	fluvizeme typické, stredne ťažké
0863212	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
0863412	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
0869412	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
0869415	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
0869442	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
0870413	kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
0875413	kambizeme (typ) v komplexe s rendzinami, (kambi- zeme prevládajú), stredne ťažké až ťažké
0882675	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké
0963212	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
0963412	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
0963512	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
0970213	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
0970413	kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
0982672	kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
0982673	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké
0982772	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké
1000892	pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)
1070413	kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
1082672	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké

Podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. v katastrálnom území Istebné sú chránené poľnohospodárske pôdy nasledovných kódov BPEJ: **0802005, 0805001, 0806002, 0806042, 0863212, 0863412, 0869412, 0869415, 0963212.**

Tabuľka č. 11: Pôdne typy dotknuté strategickým dokumentom (ÚPN O) navrhovaným na záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie.

BPEJ	Poznámka	Pôdne typy
0806042	chránená pôda	Fluvizeme typické, stredne ťažké , v starších klasifikáciach : nivné pôdy. Majú svetlý humusový horizont
0863212 0863412	chránená pôda	Kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
0970413 0870418		Kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
0869415	chránená pôda	Kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
0982772		Kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch

Bonita pôdy

Poľnohospodárske pôdy sú v rámci Slovenska hodnotené ako stredne produkčné pôdy. Lesné pôdy sú prevažne dobré, vo vyšších polohách menej dobré a v najvyšších polohách zlé. Z hľadiska kvality pôd, vyjadrenej BPEJ, sú tu pôdy zaradené do skupiny 5. – 9.

Tabuľka č. 12: dotknuté skupiny BPEJ strategickým dokumentom (ÚPN O), ktoré sú navrhovaným na záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie.

Skupina BPEJ	Kód BPEJ
5	0806042, 0863212
7	0863412, 0970413, 0870418, 0869415, 0963412
9	0982672, 0982772

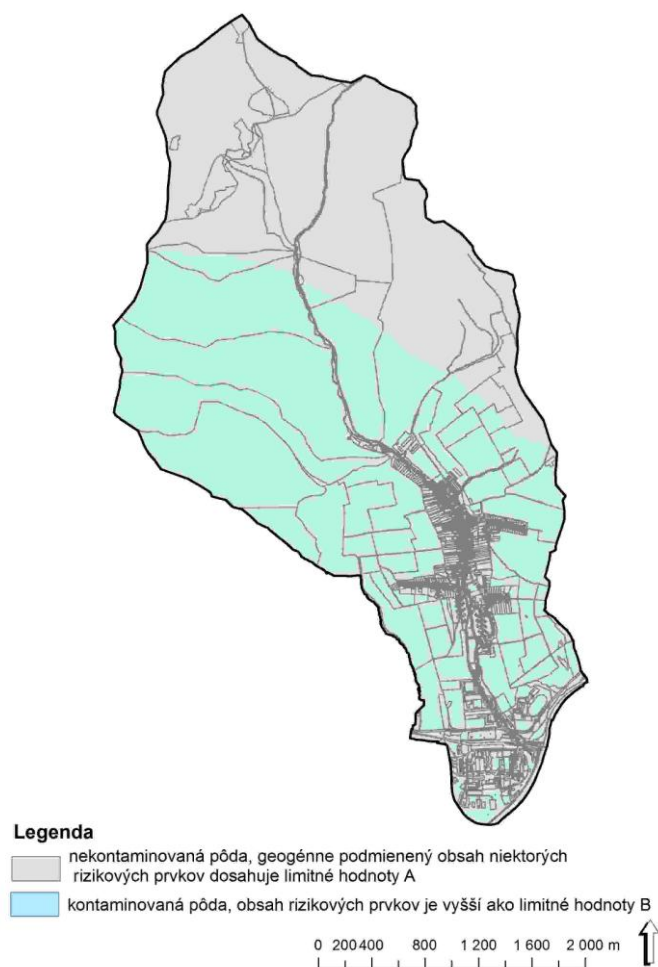
Najkvalitnejšie pôdy sú zobrazené v strategickom dokumente v Návrhu ÚPN O Istebné vo výkrese č.7. Návrhom strategického dokumentu nedôjde k záberom lesných pozemkov.

Kontaminácia pôdy

Anorganická kontaminácia pôd je vyjadrená prienikom nadlimitných obsahov rizikových prvkov. Patria tam aj živiny, ak je ich obsah v pôde nadlimitný (napr. Zn, Cu a iné). Rozšírenie nadlimitných obsahov rizikových prvkov v pôdach sa vzťahuje na geochemické, ale najmä antropogénne podmienené zdroje kontaminácie, hlavne v oblastiach starých banských a hutníckych závodov. Súčasne indikuje prenos kontaminujúcich prvkov do aluviálnych oblastí riek a potokov.

Oblasť dolnej Oravy patrila v minulosti medzi územia s výskytom pôd zaťažených rizikovými látkami - W, Ti, Zr, Ni, Pb, Cd, Bi, Co, najmä však Cr a Mn. Pôdy s obsahom rizikových prvkov (As, Ba, Cr, Cu, Hg, N, Pb, V) nad limit B sa nachádzajú aj v časti k.ú. Istebné. Z hľadiska bodovej kontaminácie pôdy bola preukázaná bodová kontaminácia Cr (obsah prvkov [mg.kg-1] > limit B Cr > 250).

V zastavanom území sa kontaminované pôdy nachádzajú v okolí komunikácií, areálov priemyselnej výroby OFZ, Istebné a čiastočne v okolí poľnohospodárskeho družstva. Tiež sa vyskytujú určité formy znečistenia pôd na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobného chovateľstva.

Obr. 4 Kontaminácia pôdy v k.ú. Istebné

Zdroj: ČURLÍK, J. -ŠEFČÍK, P.: *Kontaminácia pôd* [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/atlasokrajiny>

Priemyselná skládka – Istebné - OFZ - haldy trosky v k.ú. Istebné časť skládky.

Základné technické parametre skládky: plocha 288256 m² a objem 3025528 m³ výška cca 21 – 35 m. Skladovaný materiál: hlavným podielom predmetnej haldy je troska z výroby vysoko, stredne a nízko uhlíkového ferochrómu (typ FeCrHC, FeCrMC, FeCrLC). Troska obsahuje aj iné ťažké kovy - laboratórne boli stanovené arzén, berýlium, kobalt, molybdén, nikel, tálium, olovo, ortuť a zinok. Tieto ťažké kovy však dosahujú veľmi nízke obsahy, na úrovni stotín až desaťtisícin celkovej hmotnosti. Skládka trosky v Istebnom ohrozuje materiálom zo skládky, ktorý je v suchom období roznášaný vetrom, priamo na riekú Oravu, Párnické štrkoviská, ale aj širšie okolie. Vzhľadom k prevládajúcim vetrom a šíreniu sa prašného spádu negatívne ovplyvňuje kvalitu života predovšetkým v obciach Párnica, Žaškov a Veličná, menej v obci Istebné.

6. Fauna, flóra kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

Fauna

Zastúpenie živočíšnych druhov je výrazne ovplyvnené pre územie typickými biotopmi – vodné toky a ich bezprostredné okolie, trávne porasty a zmiešané lesy s prevahou ihličnanov. Z väčších cicavcov sa tu bežne vyskytujú jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*) a diviak lesný (*Sus scrofa*). V hodnotenom k.ú. alebo v jeho okolí tiež možno očakávať výskyt veľkých šeliem: medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*) a rys ostrovid (*Lynx lynx*). Z menších šeliem tu možno predpokladať výskyt bežných druhov ako sú: liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), jazvec lesný (*Meles meles*), kuny (*Martes martes* a *M. foina*) a lasice myšozravej (*Mustela nivalis*). Niektoré časti

územia – najmä lúky a pasienky s bohatým zastúpením rozptýlenej stromovej a krovinej vegetácie vytvárajú podmienky pre pomerne vysokú druhovú diverzitu drobných cicavcov, vtákov aj bezstavovcov. Rieka Orava a jej prítoky zase pre široké spektrum vodných stavovcov a bezstavovcov. Zostavenie aspoň ako-tak reprezentatívneho zoznamu druhov z týchto skupín, vyskytujúcich sa v k.ú. Istebné, by si vyžadovalo rozsiahly a dlhodobý zoologický výskum.

Flóra

Súčasná vegetácia k.ú. Istebné je poznačená dlhodobou ľudskou činnosťou. Okolie samotnej obce je, až na niekoľko malých izolovaných ostrovčekov drevín, prakticky úplne odlesnené. Súvislé lesné porasty sa nachádzajú v severnej polovici k.ú. nad obcou. Drevinová vegetácia sa vo väčšej miere vyskytuje aj pozdĺž vodných tokov a vo forme brehového porastu, v severnej časti (nad areálom PD) na zarastajúcich pasienkoch a v južnej časti k.ú. na nevyužívaných plochách v okolí cestnej komunikácie, výrobného areálu a futbalového ihriska. Štruktúra súčasných lesných porastov je oproti prirodzeným lesom čiastočne zmenená. Zastúpenie listnatých drevín bolo znížené na minimum, aj pôvodne dominantný buk bol zredukovaný (hoci stále má významné zastúpenie). Naproti tomu je tu významne zastúpená borovica lesná s pôvodne omnoho nižším zastúpením a významne sa tu vyskytuje aj nepôvodný (lebo prirodzene iba ojedinele sa vyskytujúci) smrek obyčajný (Tab. 2). Vďaka spôsobu obhospodarovania bola výrazne zmenená aj priestorová a veková štruktúra lesov a to v prospech rovnorodých a rovnovekých jednovrstvových porastov, ktoré majú nižšiu biodiverzitu, nižšiu ekologickú stabilitu a vyššiu náchylnosť na poškodenie rôznymi škodlivými činiteľmi.

Z hľadiska kategorizácie lesov sa hospodárske lesy a ochranné lesy vyskytujú v riešenom území v nasledovnom plošnom zastúpení (Tab. 3):

Tab. č. 13: Zastúpenie drevín v lesných porastoch na ploche lesného pôdneho fondu (zdroj: www.nlcsk.org).

Drevina	zastúpenie
Borovica	9,25%
Buk	37,58%
Dub	0,02%
Jaseň	0,03%
Javor	2,78%
Jedľa	5,37%
Lipa	0,00%
Smrek	44,73%
Smrekovec	0,24%

Tab. č. 14: Plošné zastúpenie jednotlivých kategórií lesa v k.ú. Istebné (zdroj: www.nlcsk.org)

Kategória lesa	Hospodárske lesy	Ochranné lesy
Výmera (ha)	328,83	257,87
Plošný podiel z výmery lesov (%)	56,05	43,95

Mimo lesa sú v k.ú. najviac zastúpené trvalé trávne porasty, prevládajú pasienky, nachádzajú sa tu aj extenzívne obhospodarované až opustené trávne porasty zarastajúce náletovými drevinami, brehové porasty či líniové porasty drevín pozdĺž vodných tokov a cestných komunikácií, v malej miere aj orná pôda.

V nelesnej drevinovej vegetácii (NDV) sa vyskytuje pomerne široké spektrum stromových a krovitých druhov. Prevládajú dreviny ako javor poľný (*Acer campestre*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), topoľ osikový (*Populus tremula*), v krovinej vrstve dominujú hlohy (*Crataegus* sp.), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), slivka trnková (*Prunus spinosa*). Miestami sa tu vyskytujú aj zvyšky ovocných drevín – jablone (*Malus domestica*), hrušky (*Pyrus communis*, *P. pyramidalis*), slivky (*Prunus domestica*). V brehových porastoch sa vyskytujú najmä rôzne vrby (*Salix* sp.) a jelša sivá (*Alnus incana*).

Mimo lesa a NDV sa tu vyskytujú zväčša udržiavané trávne porasty vo forme kosených lúk a pasienkov. Miestami sú intenzívne obhospodarované – pasené, príp. prihnojované alebo prisievané, takže už nemajú typický charakter poloprirodzených, druhovo bohatých lúčnych porastov. Na viacerých miestach sa však svojou kvalitou dajú priradiť k biotopu európskeho významu: Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky, pre ktoré sú typické druhy ako napr.: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), kostravy (*Festuca* sp.), ďalej púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), zvonček konárstý (*Campanula patula*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* agg.), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), nevädzovce (*Jacea* sp.), bedrovník väčší (*Pimpinella major*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*) a mnohé ďalšie. Vyskytujú sa tu aj pasienky a spásané lúky s typickými druhmi ako napr.: kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava červená (*F. rubra*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), skorocel väčší (*Plantago major*), skorocel kopijovitý (*P. lanceolata*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* agg.), púpava (*Taraxacum* sect. *ruderalia*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), a ďalšie. Významný podiel zaberajú aj extenzívne obhospodarované až opustené trávne porasty zarastajúce náletovými drevinami. Malý podiel pripadá na ornú pôdu.

V hornej časti zastavaného územia obce sa pri brehu potoka Istebnianka nachádzajú porasty invázneho pohánkovca japonského (*Fallopia japonica*).

Významné biotopy

Územie európskeho významu SKUEV0243 Orava

Katastrálne územie: Istebné parcely: 2003/1, 715

Typy biotopov, ktoré sú predmetom ochrany s uvedením kódu NATURA 2000 (* prioritné biotopy):

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy,
- 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov,
- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho – Batrachion*,
- 9110 Kyslomilné bukové lesy,
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany:

- hlaváčka podunajská (*Hucho hucho*),
- hlaváč bieloplutvý (*Cottius gobio*),
- kunka žltobruchá (*Bombina variegata*),
- mlok karpatský (*Triturus montandoni*),
- vydra riečna (*Lutra lutra*),
- podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*),
- uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*),
- netopier obyčajný (*Myotis myotis*),
- korýtko riečne (*Unio crassus*),
- kolok vretenovitý (*Zingel streber*),
- mlynárik východný (*Leptidea morsei*)
- hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*).

Chránené vtáčie územie SKCHVU013 Malá Fatra

Predmetom ochrany Chráneného vtáčieho územia Malá Fatra je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu orla skalného (*Aquila chrysaetos*), sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), výra skalného (*Bubo bubo*), žlny sivej (*Picus canus*), pôtika kapcavého (*Aegolius funereus*), ďatľa bielochrbtého (*Picoides tridactylus*), tesára čierneho (*Dryocopus martius*), muchárika bielokrúhového (*Ficedula albicollis*), skaliara pestrého (*Monticola saxatilis*), rybárika riečného (*Alcedo atthis*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), ďatľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), chrapkáča poľného (*Crex crex*), kuvička vrbčieho (*Glaucidium passerinum*), jariabka

hôrneho (*Bonasa bonasia*), strakoša veľkého (*Lanius excubitor*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), žltouchvosta hôrneho (*Phoenicurus phoenicurus*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), tetraho hoľniaka (*Tetrao tetrix*), hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*), dúbnička trojprstého (*Picoides tridactylus*) a muchárika malého (*Ficedula parva*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územie európskeho významu SKCHVU013 Malá Fatra

V k. ú. Istebné parcely s prislúchajúcim stupňom ochrany:

Stupeň ochrany: 3, parcely: 1977, 1978, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 2001/2-časť, 860/1, 861/1, 861/2, 861/3, 862/1, 867, 868, 869/1, 869/2, 869/3, 870, 872, 873/1, 873/2, 874/1, 874/2, 874/3, 875, 876, 877/1, 877/2, 878, 879, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 889, 890

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Horské kosné lúky (6520), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kričkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos* (3240), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Horské smrekové lesy (9410), Porasty borievy obyčajnej (5130), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), vrchovka alpínska (*Tozzia carpathica*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), plocháček červený (*Cucujus cinnaberinus*), bystruška Zawadského (*Carabus zawadzskii*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), ohniváček (*Lycaena helle*), fúzač karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), *Phryganophilus ruficollis*, mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Významné migračné koridory živočíchov

Ako migračné koridory živočíchov definujeme prírodné i poloprírodné prvky – koridory územného systému ekologickej stability (ÚSES):

Prvky Regionálneho ÚSES okresu Dolný Kubín v k.ú. Istebné – Biokoridor nadregionálneho významu NRBK2 Orava do k. ú. Istebné zasahuje v južnej časti

Tok Oravy predstavuje komplex zachovalých riečnych ekosystémov s bohatým druhovým zastúpením fauny a flóry a biotopov mnohých chránených, vzácnych a ohrozených druhov organizmov. Tento krajinný segment so zachovaným prírodným charakterom plní funkciu kontinentálnej migračnej trasy.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls1.3 – Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Br2 – Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, Br6 – Brehové porasty deväťsilov, Vo4 – Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*, Tr8 – Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, Lk5 – Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Ra3 – Prechodné rašeliniská a trasoviská, Ls5.2 – Kyslomilné bukové lesy, Ls5.1 – Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Ls9.3 – podmäčkané smrekové lesy.

Medzi navrhované migračné koridory patria biokoridory miestneho MÚSE-u (MBK 1 až 5)

MBk1: 4,45 ha, terestricko-hydrický biokoridor. Je tvorený potokom Istebnianka a jeho brehovými porastmi, v centre obce je výrazne zúžený iba na samotné (zregulované) koryto potoka a v tejto časti sa charakter terestrického biokoridoru do veľkej miery stráca. V brehovom poraste dominujú krovité a stromovité druhy vrb (*Salix* sp.). Prepája severnú časť územia tvorenú prevažne lesmi s južnou časťou, kde sa napája na nadregionálny biokoridor – vodný tok Orava.

MBk2: 5,97 ha, návrh nového terestrického biokoridoru. Mal by byť vytvorený výsadbou pásu stromov a krov pozdĺž poľnej cesty, celková šírka takto vytvoreného biokoridoru by mala byť 10m, na miestach už existujúcich ostrovčekov drevín aj viac. Tvorí prepojenie severnej, prevažne lesnatej, časti územia pozdĺž východnej hranice k.ú. s južnou časťou, kde sa napája na navrhované biocentrum MBc1.

MBk3: 3,45 ha, terestricko-hydrický biokoridor. Je tvorený prevažne bezmenným potôčikom tečúcim pozdĺž západnej hranice k.ú. a príslušným brehovým porastom. V brehovom poraste dominujú krovité a stromovité druhy vrb (*Salix* sp.). Prepája severnú časť územia tvorenú prevažne lesmi s južnou časťou, kde sa napája na biocentrum regionálneho významu Párnické štrkoviská.

MBk4 4,68 ha, terestricko-hydrický biokoridor. Je tvorený bezmenným potôčikom – ľavostranným prítokom potoka Istebnianka a jeho brehovými porastmi tvorenými prevažne vrbami (*Salix* sp.). Tvorí prepojenie východnej časti územia a navrhovaného biocentra MBc3 na navrhovaný biokoridor MBk1.

MBk5: 1,15 ha, návrh nového terestrického biokoridoru. Mal by byť vytvorený výsadbou pásu stromov a krov, celková šírka takto vytvoreného biokoridoru by mala byť 10m. Tvorí prepojenie navrhovaného biocentra MBc5 (a zároveň aj zastavaného územia obce) s navrhovaným biokoridorom MBk3.

Prvky ÚSES-u sú zobrazené vo strategickom dokumente v Návrhu ÚPN O Istebné vo výkrese č. 2, 3 a 6.

7. Krajina štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Krajina štruktúra, typ

Jednotlivé typy krajiny sú tu zastúpené nerovnomerne. V rámci krajinnoekologického plánu (KEP) bol na základe mapovania zistený reálny stav zastúpenia jednotlivých štruktúrnych prvkov krajiny.

Mapovanie súčasnej krajiny štruktúry (SKŠ) obce Istebné s celkovou výmerou riešeného územia 1129,2376 ha sa uskutočnil v rámci prieskumov a rozborov v časti krajinnoekologického plánu (KEP) v mesiacoch október 2017 až máj 2018 formou terénneho prieskumu s využitím ortofoto mapy územia..

Súčasná krajinná štruktúra je v širšom ponímaní charakterizovaná druhmi pozemkov:

- Lesné pozemky: hospodárske lesy, ochranné lesy a ostatné plochy v rámci LPF.
- Orná pôda: veľkoblokové polia a úzkopásové polička v blízkosti intravilánu.
- Trvalé trávne porasty: lúky a pasienky, bylinné úhory, bylinné úhory zarastajúce drevinami, bylinné mokrade. Pre územie sú typické najmä intenzívne a extenzívne lúky, značne sú zastúpené aj lúčne úhory s určitým podielom drevinnej vegetácie.
- Vodné toky a plochy: prirodzené vodné toky, upravené toky, brehovité porasty. Územím preteká rieka Orava, Istebnianka potok a niekoľko bezmenných malých vodných tokov.
- Zastavané plochy, nádvoria, dopravné prvky: obytná zástavba a dvory, technické a poľnohospodárske areály a objekty: areál Poľnohospodárskeho družstva a výrobných podnikov. Patria sem pozemné komunikácie, účelové poľné a lesné cesty v území.
- Pozemky účelovej zelene v krajine: lesíky a remízky, skupinky drevín, pomerne veľké plochy zarastajúcich trávnych porastov, brehovité porasty, medze a iná líniová drevinná vegetácia.
- Pozemky verejnej zelene: park, plochy verejnej zelene, cintorín.

Lesné pozemky

Lesné pozemky sa v k.ú. Istebné v súčasnosti vyskytujú takmer výlučne v hornej polovici územia a zaberajú 52,9 %-ný podiel z celého k.ú. Malú, relatívne nevýznamnú, časť územia možno ekologicky tiež priradiť k lesu, nepatria však do lesného pôdneho fondu (tzv biele plochy). Spodná polovica územia je takmer celá odlesnená, s výnimkou niekoľkých menších ostrovčekov lesa, či už vysadených umelo alebo vzniknutých prirodzeným náletom drevín na opustených plochách.

Nelesná drevinná vegetácia (NDV) je tu zastúpená najmä roztrúsenými ostrovčekmi náletových drevín, brehovými porastmi a väčšia – súvislejšia plocha bohatá na NDV sa nachádza iba v severovýchodnej časti územia.

Poľnohospodárska pôda (orná pôda, lúky a pasienky, záhrady a ovocné sady)

Orná pôda sa v katastri v súčasnosti nachádza v malej miere, veľkoblokové polia sú zastúpené na troch miestach v blízkosti zastavanej obytnej časti obce, ďalej orná pôda ako mozaika maloblokovej ornej pôdy a záhrad za zástavbou (napríklad južne od poľnohospodárskeho družstva sa nachádzajú malé políčka ornej pôdy). Južne od obytnej časti sa nachádza záhradkárska osada.

Tento typ ekosystémov sa nachádza východne a západne od obytnej časti k.ú., menšie plochy potom na hranici. V katastri je druhým najrozšírenejším typom krajiny. V obci je aktívne lúčne a pasienkové hospodárstvo. Prevažnú časť lúk obhospodaruje miestny poľnohospodársky subjekt, v menšej miere súkromníci.

Časť týchto plôch, hlavne v severnej časti na hranici s lesnými spoločenstvami je menej využívaná s náletom drevín.

Súkromné záhrady sa nachádzajú v intraviláne a na jeho kontakte s poľnohospodárskou krajinou. Južne od obytnej časti sa nachádza záhradkárska osada slúžiaca prevažne pre miestnych obyvateľov obce.

Vodné toky a plochy

Rieka Orava je vyhlásená za chránené územie (chránený areál, významná mokraď). Na väčšine územia má relatívne vyhovujúci stav – brehové porasty sú prevažne dobre vyvinuté, s prirodzeným druhovým zložením. Problémom je malá šírka brehových porastov v niektorých úsekoch cez územie, narušenie brehových porastov skládkovaním odpadov popri poľnej ceste od obce.

Istebnianka potok : je to pravostranný prítok Oravy, meria 8,6 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Malej Fatre na južnom svahu Opáleného mimo k.ú. Istebné, má niekoľko bezmenných prítokov. Hlavný tok cez zastavané územie je takmer v celej dĺžke lemovaný zástavbou, takže na viacerých miestach je veľmi zúžený a regulovaný.

Mŕtve rameno rieky Oravy – nachádza sa na vo východnej časti južne od železničnej trate, do k.ú. Istebné zasahuje časť tohto ramena.

V záujmovom území sa nenachádzajú stojaté vody (rybníky, vodné nádrže).

Zastavané plochy - Sídlné plochy

Nachádza sa tu individuálna a hromadná bytová výstavba, doplnená obslužnými objektmi (dom kultúry a obecný úrad, základná škola, materská škola, obchody, požiarňa zbrojnica, evanjelický a katolícky kostol, kaštieľ). Na území obce je rozsiahla výrobná plocha bývalých OFZ (medzi železničnou a cestou I. tr.), v jej blízkosti sú situované nové výrobné plochy. Pred vstupom do Istebnianskej doliny je situovaný areál hospodárskeho dvora. Verejná zeleň je súčasťou sídla, často je zastúpená nepôvodnými a cudzokrajnými drevinami.

Dopravné, výrobné a ostatné plochy a objekty:

Sú reprezentované cestnou komunikačnou sieťou so spevneným a nespevneným povrchom s prislúchajúcim dopravným vybavením:

- cesty III. triedy: III/2258 v trase križovatka s I/70 k.ú. Istebné – Istebné a III/2259 v trase - križovatka s I/70 k.ú. Istebné – žel. stanica Istebné, cestným správnym orgánom pre uvedenú pozemnú komunikáciu je Okresný úrad Dolný Kubín, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
- cesta I. triedy I/70 patriaca do súhrnnej siete TEN-T (Trans-European Transport Network, tzv. Transeurópska dopravná sieť), cestným správnym orgánom pre uvedenú pozemnú komunikáciu je Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- stavba Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. „Rýchlostná cesta R3 Dolný Kubín – diaľnica D1“, na ktorú je vydané záverečné stanovisko MŽP SR; NDS má aktuálne spracovanú Štúdiu realizovateľnosti R3 Tvrdošín – križovatka D1
- lesné a poľné cesty (spevnené, nespevnené).

Železničná sieť:

- jednokolejová železničná trať III. kategórie č.181 Kľačany – Trstená
- železničná stanica Istebné

Scenéria

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Vizuálna kvalita krajiny (obraz krajiny) súvisí predovšetkým so zrakovým zmyslom vnímania a závisí od subjektívnych premenných. Nejde len o hodnotenie „videnej“ krajiny, ale aj o identifikáciu sa s krajinou a v prípade miestneho obyvateľstva aj s krajinou ako jeho domovom.

Pôsobenie prvkov SKŠ v krajine

- rušivo pôsobiace prvky: priestory výrobných podnikov, skládka, areál poľnohospodárskeho družstva, miesta hromadného prehánania hospodárskych zvierat, skládky odpadov na brehoch rieky, ruderalizované plochy,
- harmonicky pôsobiace prvky: lesy a väčšie porasty mimo lesnej vegetácie s mozaikami extenzívnych trávnych porastov koryto a brehové porasty Oravy, starého ramena, potok Istebnianka s príslušnými brehovými porastami, lesíky, mimo lesná vegetácia, zarastajúce úhory,
- neutrálne pôsobiace prvky: prechodné zóny medzi obcou a krajinou s predpokladaným dosahom urbanizačných vplyvov, väčšie plochy záhrad a záhumienkov, rekreačno-oddychové plochy.

Charakteristický vzhľad krajiny

Istebné predstavuje krajinný typ charakterizovaný údolným osídlením a poľnohospodárskou krajinou, z časti okolo toku rieky Orava. Sídlo je umiestnené v okolí vodného toku po oboch stranách údolia a nadväzuje na pás poľnohospodárskej krajiny. V južnej časti sa nachádzajú výrobné podniky. V smere údolia je intenzívne využívaný bez prerušenia lesom, málo NDV. Vo vzdialenejších vyšších polohách až po hrebeň sa nachádza les. Hranica lesa a TTP je členitá, môže sa tu nachádzať mozaika TTP, NDV a lesa. Výskyt úzkoobklokových polí je nízky, len v bezprostrednom okolí obce.

Ochrana

V zmysle Európskeho dohovoru o krajine, ktorého signatárom je Slovenská Republika od roku 2005 a Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny zverejnenej vo Vestníku MŽP SR, ročník XVIII, časť 1b z roku 2010 je potrebné preukázať, že uvedený posudzovaný strategický dokument svojimi návrhmi nenaruší:

- a) charakteristický vzhľad krajiny (v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody),
- b) ochranu kultúrneho dedičstva – charakteristické a významné siluety, pohľady a panorámy (zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu). Tieto postuláty platia aj pre tie v dokumente navrhované činnosti, ktoré budú následne posudzované podľa zákona č. 24/2006.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien, je časť riešeného územia t.j. kataster obce v 1. stupni ochrany a časť riešeného územia je podľa § 2 písm. o) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov súčasťou niekoľkých osobitne chránených území. Viac o chránených územiach v kap. C.II.8.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Chránené územia

Severozápadná časť k.ú. Istebné patrí do územnej pôsobnosti Správy NP Malá Fatra a zároveň do samotného územia Národného parku Malá Fatra a jeho ochranného pásma, kde v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí 3. a 2. stupeň ochrany. Zvyšná časť územia je v územnej pôsobnosti CHKO Horná Orava, kde mimo ďalej popísaných maloplošných chránených území a území sústavy NATURA 2000 v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí 1. stupeň ochrany.

Maloplošné chránené územia v rámci národnej sústavy chránených území

Chránený areál Rieka Orava – vyhlásený v roku 1997 krajským úradom v Žiline vyhláškou č. 1/1997 z 12.8.1997. Platí v ňom 3. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Vyhlásený za účelom ochrany komplexu zachovalých riečnych ekosystémov s funkciou biokoridoru nadregionálneho významu s bohatým druhovým zastúpením fauny a flóry a biotopov mnohých chránených, vzácných a ohrozených druhov organizmov.

V riešenom území je v ÚPN VÚC navrhované maloplošné chránené územie – Istebnianska dolina (Predmet ochrany – ekosystém, spoločenstvá rastlín, spoločenstvá živočíchov), znázornené v grafickej časti vo výkrese č. 6.

Graficky sú chránené územia zobrazené v strategickom dokumente v Návrhu ÚPN Olstebné vo výkrese č. 2,3 a 6.

Chránené stromy

V k.ú. obce Istebné sa nachádzajú nasledovné chránené stromy:

- Lipy pri kostole (2 jedince) – lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*)
- Duby pri rímsko-katolíckom kostole (4 jedince) – dub letný (*Quercus robur*)
- Jaseň pri kaštieli (1 jedinec) – jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*)

Chránené vodohospodárske oblasti

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené vodohospodárske oblasti.

Sústava NATURA 2000 v k.ú. Istebné

Územie európskeho významu SKUEV0252 Malá Fatra

Podľa výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu sú v k.ú. Istebné parcely s prislúchajúcim stupňom ochrany.

Stupeň ochrany: 3, parcely: 1977, 1978, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 2001/2-časť, 860/1, 861/1, 861/2, 861/3, 862/1, 867, 868, 869/1, 869/2, 869/3, 870, 872, 873/1, 873/2, 874/1, 874/2, 874/3, 875, 876, 877/1, 877/2, 878, 879, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 889, 890

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), Alpínske a subalpínske vápnomilné travnobylinné porasty (6170), Suchomilné travnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Horské kosné lúky (6520), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Horské vodné toky a ich drevinná vegetácia so *Salix eleagnos* (3240), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Horské smrekové lesy (9410), Porasty borievky obyčajnej (5130), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), vrchovka alpínska (*Tozzia carpathica*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), plocháček červený (*Cucujus cinnaberinus*), bystruška Zawadského (*Carabus zawadzskii*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), ohniváček (*Lycaena helle*), fúzač karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), *Phryganophilus ruficollis*, mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Územie európskeho významu SKUEV0243 Orava

Rozloha územia: 420,69 ha.

Podľa výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu sú v k.ú. Istebné parcely s prislúchajúcim stupňom ochrany 4.

Katastrálne územie: Istebné parcely: 2003/1, 715

Typy biotopov, ktoré sú predmetom ochrany s uvedením kódu NATURA 2000 (* prioritné biotopy):

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy,
- 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov,
- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a

Callitricho – Batrachion,

- 9110 Kyslomilné bukové lesy,
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany:

- hlaváčka podunajská (*Hucho hucho*),
- hlaváč bieloplutvý (*Cottius gobio*),
- kunka žltobruchá (*Bombina variegata*),
- mlok karpatský (*Triturus montandoni*),
- vydra riečna (*Lutra lutra*),
- podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*),
- uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*),
- netopier obyčajný (*Myotis myotis*),
- korýtko riečne (*Unio crassus*),
- kolok vretenovitý (*Zingel streber*),
- mlynárik východný (*Leptidea morsei*)
- hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*).

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území:

- cesty I. až III. triedy,
- účelové komunikácie,
- mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy,
- zriadiť rybochovné zariadenie,
- výkon rybárskeho práva - lov rýb,
- manipulácia s vodnou hladinou,
- malé vodné elektrárne,
- údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky,
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery,
- umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,
- úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí (zdroj: sopsr.sk/natura).

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia:

- zriadiť rybochovné zariadenie ak predmetom ochrany v CHÚV je príslušný vodný tok,
- ťažba pieskov,
- úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí,
- ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím,
- malé vodné elektrárne,
- úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadových vôd,
- skládky odpadu,
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery.

Chránené vtáčie územie SKCHVU013 Malá Fatra

Platný právny predpis: Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR. č. 2/2011 Z.z. zo dňa 22.12.2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Malá Fatra, účinná od 15.1.2011
Celková rozloha CHVÚ Malá Fatra stanovená vyhláškou je 66 228,06 ha.

Predmetom ochrany Chráneného vtáčieho územia Malá Fatra je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu orla skalného (*Aquila chrysaetos*), sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), výra skalného (*Bubo bubo*), žlny sivej (*Picus canus*), pôtika kapcavého (*Aegolius funereus*), datľa bielochrbtého (*Picoides tridactylus*), tesára čierneho (*Dryocopus martius*), muchárika bieločrkého (*Ficedula albicollis*), skaliara pestrého (*Monticola saxatilis*), rybárika riečného (*Alcedo atthis*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), datľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), chrapkáča poľného (*Crex crex*), kuvička vrabčieho (*Glaucidium passerinum*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), strakoša veľkého (*Lanius excubitor*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), žltouchvosta hôrneho (*Phoenicurus phoenicurus*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), tetraova hoľniaka (*Tetrao*

tetrix), hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*), d'ubníka trojprstého (*Picoides tridactylus*) a muchárika malého (*Ficedula parva*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

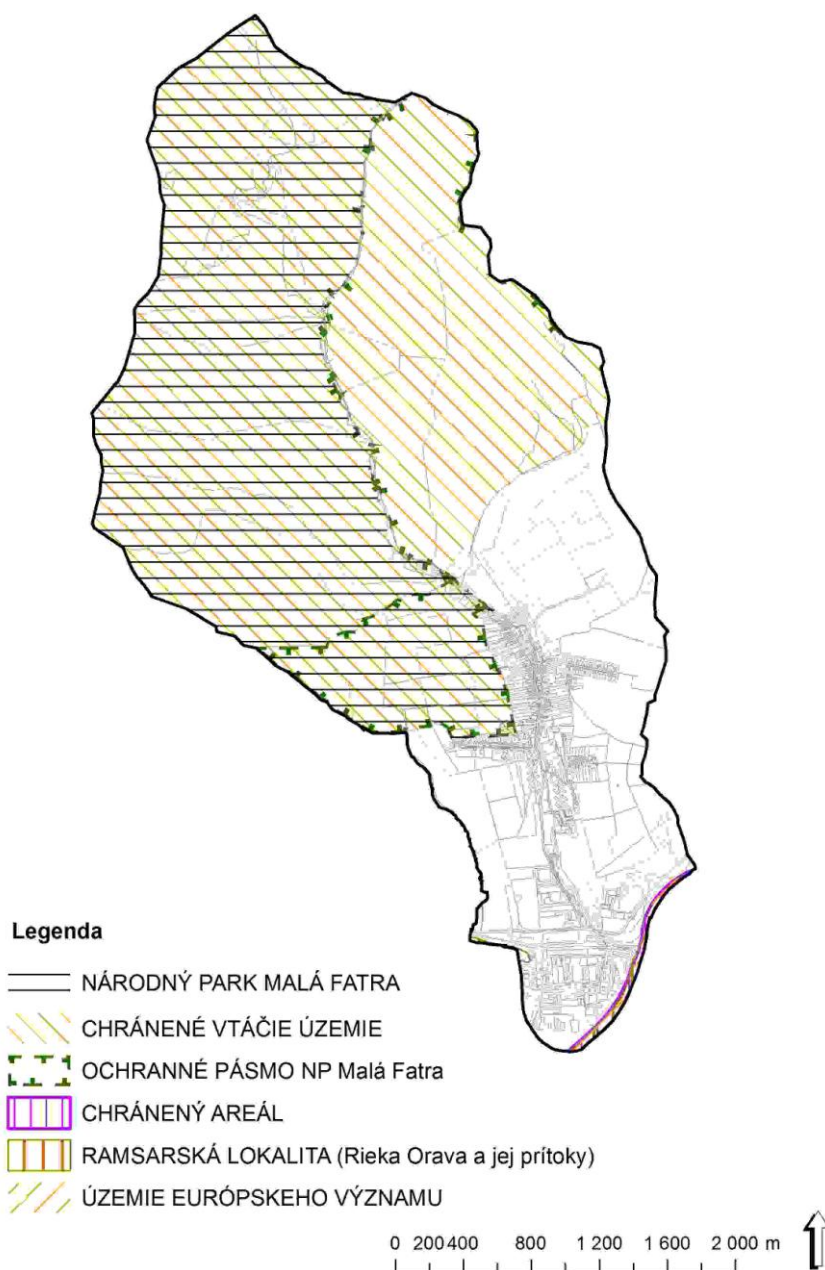
Chránené vtáčie územie Malá Fatra sa za účelom optimalizácie navrhnutých zásad ochrany a opatrení a za účelom efektívneho manažmentu populácií vtáčích druhov člení na nasledovné ekologickofunkčné priestory (EFP):

- EFP1: hniezdiská sokola sťahovavého a výra skalného,
- **EFP2: hniezdiská dravcov, bociana čierneho a dutinových hniezdičov- sov (zasahuje do k.ú.),**
- EFP3: hniezdiská hlucháňa hôrneho,
- EFP4: hniezdiská tetra hľňiaka,
- **EFP5: hniezdiská muchárika malého a d'atľa bielochrbtého**
- EFP6: hniezdiská rybárika,
- **EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov**

Biologicky významné štruktúry, územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Rieka Orava so svojimi prítokmi je od roku 1998 zaradená tiež do Zoznamu medzinárodne významných mokradí ako Ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky.

Územie

Obr. č. 5 Chránené územia v k.ú. Istebné

Graficky sú chránené územia, chránené stromy, územia sústavy NATURA 2000 zobrazené v strategickom dokumente v Návrhu ÚPN O Istebné vo výkrese č. 6 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES.

Prvky ÚSES

V riešenom území boli identifikované nasledovné prvky ÚSES:

Prvky GNÚSES SR v k.ú. Istebné:

Generel nadregionálneho ÚSES Slovenskej republiky (GNÚSES SR), schválený uznesením vlády SR č. 319 z 27. 4. 1992:

- biokoridor nadregionálneho významu **Malá Fatra – Chočské vrchy – Tatry** (terestrický biokoridor). Tiahne sa krížom cez rieku Orava od Malej Fatry, ďalej masívom Šípu k Choču a k Západným Tatrám,
- biokoridor nadregionálneho významu **Rieka Orava** (hydricko-terestrický biokoridor doplnený pri spracovaní RÚSES). Umožňuje migráciu vodnej bioty a bioty viazanej na vodný a mokradný komplex biotopov pozdĺž rieky Orava.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina“ 1998) vrátane všetkých jeho platných zmien a doplnkov č. 1 až 5. Podkladom pre vypracovanie RÚSES VÚC Žilinského kraja bol Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin (Regioplán Nitra & Ekoped Žilina 1993). V súčasnosti je platná jeho aktualizácia z roku 2010 (SAŽP Banská Bystrica, Centrum starostlivosti o životné prostredie Žilina).

v. k.ú. sa z ÚPN VÚC Žilinského kraja nachádzajú prvky RÚSES:

- Jadrové územie európskeho významu Malá Fatra,
- Biokoridor regionálneho významu Minčol – Kubínska hoľa – Čistý grúň (terestrický) ID 3/11,
- Biocentrá regionálneho významu (Hrčova Kečka – Sokol) ID 3/7
- Biokoridor nadregionálneho významu vodný tok Orava (terestricko-hydrický), ID 3/9.

Prvky RÚSES okresu Dolný Kubín v k.ú. Istebné (SAŽP 2010):

- Biocentrum biosférického významu Krivánska Fatra BBc1
- Biokoridor nadregionálneho významu NRBk2 Orava,
- Biocentrum regionálneho významu Párnické štrkoviská RBc9

Biocentrum biosférického významu Krivánska Fatra BBc1 do k. ú. Istebné zasahuje zo severozápadnej časti.

Biocentrum sa rozprestiera na území geomorfologického celku Malá Fatra, podcelku Krivánska Fatra (Veľký Rozsutec 1610 m n.m.). Patrí medzi najvyššie pohoria Západných Karpát. Skutočnosť, že územie leží v kryštálicko-druhornom pásme a podložie je na území biocentra budované predovšetkým komplexami karbonátových hornín, južná časť aj časť údolia Oravy je budovaná kryštalinikom (granity a granitoidy), spolu s veľkou vertikálnou a horizontálnou členitosťou a pestrosťou foriem reliéfu je dôvodom prítomnosti celého radu biotopov a vzácných, chránených a ohrozených druhov rastlín i živočíchov.

Takmer celá plocha podcelku Krivánska Fatra je v GNÚSES vymedzená ako biocentrum biosférického významu Krivánska Fatra. Biocentrum reprezentujú najmä lesné spoločenstvá, veľký podiel majú sekundárne hospodárske smrečiny, významne sú zastúpené aj bučiny a zmiešané lesy. V niektorých prípadoch ide o zachovalé zvyšky pralesovitého charakteru. Nad hornou hranicou lesa, ktorá je prakticky v celom pohorí umelo znížená, sa vyskytuje kosodrevina. V dôsledku odstránenia kosodreviny a premenou týchto plôch na pasienky v minulosti na území vznikli subalpínske pasienky – hole. K nim pristupujú na niektorých miestach skalné útvary, okrem Rozsutca je to oblasť Chlebu (ľadovcový ker na severnej strane), Suchého a ďalších. Na tieto miesta je viazaná veľmi bohatá horská flóra, ktorá môže konkurovať najvyšším západokarpatským pohoriam.

Na území biocentra nachádzame viacero lesných i nelesných biotopov európskeho aj národného významu, vysoký počet chránených druhov rastlín európskeho i národného významu, tiež veľké množstvo druhov zastúpených v červenom zozname vyšších rastlín. Medzi najznámejšie horské druhy rastúcich v Malej Fatre patrí napr. všivec praslenatý (*Pedicularis verticillata*), sekernica tmavá (*Hedysarum hedysaroides*), ostrica skalná (*Carex rupestris*), dryádka osemplupienková (*Dryas octopetala*), horec Clusiov (*Gentiana clusii*), prvosienka holá (*Primula acaulis*) a mnohé ďalšie. Veľmi významné je zastúpenie vysokého počtu druhov čeľade vstavačovitých, pričom *Herminium monorchis* má v území najbohatšie známe populácie na Slovensku.

Na území biocentra sa vyskytuje celý rad významných zástupcov horskej karpatskej fauny. Z obojživelníkov sú to napríklad mlok karpatský (*Lissotriton montandoni*) a mlok horský (*Mesotriton alpestris*), pomerne častá je vretenica obyčajná (*Vipera berus*). Z veľkého množstva vtáčích druhov je vhodné uviesť aspoň nasledovné: orol skalný (*Aquila chrysaetos*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), Ďubník trojprstý (*Picoides tridactylus*) a mnohé ďalšie.

Do biocentra prináleží aj genofondová lokalita Párnické lazy charakteru nelesnej mozaikovitej krajiny, kde sa vyskytuje chrapkáč poľný (*Crex crex*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), pravidelný je tu zimný výskyt strakoša veľkého (*Lanius excubitor*). Kameňolom v Bystričke je významnou genofondovou plochou obojživelníkov, ktoré reprezentuje skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Pseudepidalea viridis*).

Územie biocentra takmer celé spadá do NP Malá Fatra a zároveň SKUEV0252 Malá Fatra, výnimku tvorí genofondová lokalita Žiar, ktorá bola k biocentru priradená. Jadrami biocentra sú NPR Rozsutec, NPR Sokolec, PR Veľká Lučivná, NPR Šramková, NPR Šútovská dolina, PP Kralovianský meander. Územie biocentra patrí do územia európskeho významu SKCHVU013 Malá Fatra.

Biokoridor nadregionálneho významu NRBk2 Orava do k. ú. Istebné zasahuje v južnej časti

Tok Oravy predstavuje komplex zachovalých riečnych ekosystémov s bohatým druhovým zastúpením fauny a flóry a biotopov mnohých chránených, vzácných a ohrozených druhov organizmov. Tento krajinný segment so zachovaným prírodným charakterom plní funkciu kontinentálnej migračnej trasy.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls1.3 – Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Br2 – Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, Br6 – Brehové porasty deväťsilov, Vo4 – Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*, Tr8 – Kvetnaté vysokohorské a horské psíkové porasty na silikátovom substráte, Lk5 - Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Ra3 – Prechodné rašeliniská a trasoviská, Ls5.2 – Kyslomilné bukové lesy, Ls5.1 – Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Ls9.3 – podmáčané smrekové lesy.

Biocentrum regionálneho významu Párnické štrkoviská RBc9 do k. ú. zasahuje len veľmi mala časť južne od hlavnej cesty.

Biocentrum Párnické štrkoviská sa nachádza východne od obce Párnica, v inundačnom území rieky Orava. Vznik územia podmienil človek svojou činnosťou, keď po ťažbe štrku vytvoril v tomto území sústavu jazier oddelených od seba úzkymi pásmi súše. Štrkoviská vznikli po ťažbe štrkov od 50-tych rokov 20. storočia na pôvodne ornej pôde. Pôvodne sa predpokladalo postupné zavezenie a rekultivácia, ale vyťažené jamy zostali vodnou plochou. Územie bolo neskôr zaradené k rybárskym revírom a postupne zarybnené podľa plánov zarybňovania. Steny jám po vyťažení štrku boli holé, v kolmých stenách po čerstvej ťažbe hniezdili brehule (r.1975). Eróziou sa kolmé steny neskôr zmenili na strmé brehy, ktoré boli pre brehule nevhodné. Postupnou sukcesiou, rozširovaním drevín z brehových porastov odstaveného ramena rieky Orava a tiež neriadenou umelou výsadbou, brehy a ostatné plochy postupne zarástli. Hladina spodnej vody, ktorá určovala v štrkovom podloží úroveň vodných plôch vo vyťažených jamách, bola neskôr panelovým prehradením odtoku z odstaveného ramena zvýšená o viac ako 150 cm. To viedlo k rozšíreniu vodných plôch. Tým sa vytvorili predpoklady, aby sa lokalita stala generačnou lokalitou nielen pre vysadené osádky rýb, ale aj vodného vtáctva a tiež obojživelníkov. Navyše vodný režim odstaveného ramena bol ovplyvňovaný vypúšťanou odpadovou chladiacou vodou z Oravských ferozliatinárskych závodov Istebné. Napriek svojmu sekundárnemu pôvodu sa časom bývalé štrkoviská stali významným refúgiom v krajine, nachádza sa tu viacero regionálne vzácných druhov rastlín viazaných na biotop Vo2 – Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*. Okrem tohto biotopu tu existujú brehové porasty jednotlivých

vodných plôch tvorené viacerými druhmi drevín s prevahou vrb (*Salix* sp. div). Pozornosť si zasluhuje aj veľmi bohatá populácia chráneného kruštika močiarného (*Epipactis palustris*).

V okrese Dolný Kubín sa jedná o najvýznamnejšiu lokalitu výskytu vodného a na vodu viazaného vtáctva. V minulosti tu pravdepodobne hniezdil bučačik močiarny (*Ixobrychus minutus*), pravidelne hniezdi sliepočka vodná (*Gallinula chloropus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), brehula obyčajná (*Riparia riparia*), ako aj rybár riečny (*Sterna hirundo*), lyska čierna (*Fulica atra*), pravdepodobne chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*). V rokoch 2008–2009 bol zaznamenaný pravidelný výskyt chavkoša nočného (*Nycticorax nycticorax*) a hniezdenie rybárika (*Alcedo atthis*). Lokalita predstavuje lovisko bociana čierneho (*Ciconia nigra*), volavky bielej (*Egretta alba*), volavky popolavej (*Ardea cinerea*), sokola lastovičiara (*Falco subbuteo*), včelára obyčajného (*Pernis apivorus*). V litorálnych porastoch hniezdi kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), strnádka trstinová (*Emberiza schoeniclus*), penice (*Sylvia* sp.), trsteniariky (*Acrocephalus* sp.).

V lokalite je zaznamenaný aj výskyt rosníčky zelenej (*Hyla arborea*). Územie biocentra je v celom rozsahu v prvom stupni územnej ochrany. V kapitole navrhovaných legislatívnych opatrení tohto dokumentu je uvedené, že na základe prehodnotenia riešeného územia z hľadiska územnej ochrany navrhujeme v okrese Dolný Kubín zvýšiť stupeň ochrany v zmysle zákona č. 253/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny na tomto území a zaradiť Párnické štrkoviská v rozsahu vymedzeného biocentra do kategórie chránený areál so 4. stupňom ochrany.

Genofondové plochy

Lužné lesy rieky Oravy – lužné lesy v okolí rieky Orava ako významný biokoridor živočíchov a miesto pre rozmnožovanie viacerých vzácnych a ohrozených druhov nákov.

Párnické štrkoviská – významná lokalita obojživelníkov a vtáctva.

Močidlá – dendrologicky významná lokalita zahŕňajúca lesné porasty JPRL 311 a 312 s výskytom tisa obyčajného (*Taxus baccata*).

Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES)

Najvýznamnejšou hierarchickou úrovňou ÚSES z hľadiska priameho vplyvu na krajinu je miestny ÚSES. V riešenom území v priestoroch a lokalitách s vysokou krajinnoeekologickou hodnotou sú navrhnuté uvedené prvky:

- 5 biocentier miestneho významu,
- 5 biokoridorov miestneho významu,
- 16 interakčných prvkoch plošného rozsahu.

Navrhované biocentrá miestneho významu (MBc 1až 5)

MBc1 (návrh): 2,41 ha. Súvislejšia plocha náletových drevín charakteru mladého listnatého lesa. Z drevín tu dominujú topoľ osikový, hrab obyčajný, jaseň štíhly, v spodnej – krovinnej vrstve lieska obyčajná a trnka. Nachádza sa na juhovýchodnom okraji k.ú., kde vzhľadom na celkový nedostatok súvislejších lesných porastov v tejto časti k.ú. tvorí významné refúgium pre celé spektrum organizmov viazaných na lesné prostredie alebo na stromovité dreviny vôbec. Vo svojej spodnej polovici je rozdelené vyrúbanými pásmi pod elektrickým vedením. Na hornom konci je napojené na navrhovaný biokoridor MBk2, v spodnej časti na navrhovaný interakčný prvok MIP1.

MBc2: 11,44 ha. Lesné porasty pri západnej hranici k.ú. Jedná sa o súvislú plochu lesných porastov mimo existujúceho biocentra biosférického významu Malá Fatra (BBc1), na ktoré bezprostredne nadväzuje. V porastoch dominujú ihličnaté dreviny, najmä smrek.

MBc3: 97,25 ha. Rozsiahla plocha extenzívnych zarastajúcich pasienkov s bohatým zastúpením menších aj väčších skupín náletových drevín. Nachádza sa v severovýchodnej časti k.ú. nad areálom poľnohospodárskeho družstva. Po celej svojej západnej hranici nadväzuje na biocentrum biosférického významu Malá Fatra (BBc1), v južnej časti nadväzuje na navrhovaný biokoridor MBk5. Jedná sa o územie s veľmi pestrú štruktúrou, v ktorej sa striedajú plochy krovin, skupinky stromov až malé plôšky s charakterom lesa. Vzhľadom na rôznorodosť úkrytových alebo potravných príležitostí a ekotónový charakter predstavuje významnú základňu biodiverzity.

MBc4: 2,04 ha. Malý lesík (lesný porast – dielec č. 318) blízko centra obce (východne od centra nad kaštieľom). Jedná sa zapojenú plochu smrekovo-borovicového lesa na hranici zastavaného územia obce. Vzhľadom na celkový nedostatok súvislejších lesných porastov v tejto časti k.ú. tvorí významné refúgium pre celé spektrum organizmov viazaných na lesné prostredie alebo na stromovité dreviny vôbec.

MBc5: 0,92 ha. Malý lesík blízko centra obce (západne od centra). Jedná sa o plochu prevažne so zapojeným zápojom stromov na hranici zastavaného územia obce. Vzhľadom na celkový nedostatok

súvislejších lesných porastov v tejto časti k.ú. tvorí významné refúgium pre celé spektrum organizmov viazaných na lesné prostredie alebo na stromovité dreviny vôbec.

Navrhované biokoridory miestneho významu (MBk 1až 5)

MBk1: 4,45 ha, terestricko-hydrický biokoridor. Je tvorený potokom Istebnianka a jeho brehovými porastmi, v centre obce je výrazne zúžený iba na samotné (zregulované) koryto potoka a v tejto časti sa charakter terestrického biokoridoru do veľkej miery stráca. V brehovom poraste dominujú krovité a stromovité druhy vrb (*Salix* sp.). Prepája severnú časť územia tvorenú prevažne lesmi s južnou časťou, kde sa napája na nadregionálny biokoridor – vodný tok Orava.

MBk2: 5,97 ha, návrh nového terestrického biokoridoru. Mal by byť vytvorený výsadbou pásu stromov a krov pozdĺž poľnej cesty, celková šírka takto vytvoreného biokoridoru by mala byť 10m, na miestach už existujúcich ostrovčekov drevín aj viac. Tvorí prepojenie severnej, prevažne lesnatej časti územia pozdĺž východnej hranice k.ú. s južnou časťou, kde sa napája na navrhované biocentrum MBc1.

MBk3: 3,45 ha, terestricko-hydrický biokoridor. Je tvorený prevažne bezmenným potôčikom tečúcim pozdĺž západnej hranice k.ú. a príľahlým brehovým porastom. V brehovom poraste dominujú krovité a stromovité druhy vrb (*Salix* sp.). Prepája severnú časť územia tvorenú prevažne lesmi s južnou časťou, kde sa napája na biocentrum regionálneho významu Párnické štrkoviská.

MBk4 4,68 ha, terestricko-hydrický biokoridor. Je tvorený bezmenným potôčikom – ľavostranným prítokom potoka Istebnianka a jeho brehovými porastmi tvorenými prevažne vrbami (*Salix* sp.). Tvorí prepojenie východnej časti územia a navrhovaného biocentra MBc3 na navrhovaný biokoridor MBk1.

MBk5: 1,15 ha, návrh nového terestrického biokoridoru. Mal by byť vytvorený výsadbou pásu stromov a krov, celková šírka takto vytvoreného biokoridoru by mala byť 10m. Tvorí prepojenie navrhovaného biocentra MBc5 (a zároveň aj zastavaného územia obce) s navrhovaným biokoridorom MBk3.

Navrhované interakčné prvky miestneho významu (MPI 1 až 16)

MIP1: 1,56 ha, tvorí ho plocha prevažne krov a niekoľkých stromov (smrek, borovica) okolo budovy školy a športového areálu v južnej časti územia. Nadväzuje na navrhované biocentrum MBc1 ako dopĺňajúca plocha náletových drevín poskytujúca vhodný biotop pre viaceré organizmy viazané na dreviny.

MIP2: 2,81 ha tvorí ho plocha TTP, pás stromov a krov nad zástavbou bytových domov a malý smrekový lesík (lesný porast – dielec č. 319) blízko centra obce (západne od centra). Ako extenzívne obhospodarovaná plocha s plochami porastenými drevinami predstavuje ostrov zvýšenej biodiverzity poskytujúci vhodný biotop pre viaceré organizmy viazané na dreviny a zároveň by mal pôsobiť ako ochrana nižšie položených bytových domov pred prípadnými prívalovými dažďami (zasakovacia plocha).

MIP3: 2,65 ha, tvorí ho širší pás stromov a krov v okolí bezmenného potôčka pri západnej hranici k.ú. Na svojom hornom konci nadväzuje na navrhované biocentrum MBc6. Mal by tvoriť jednak doplnok k biocentru MBc2, na spodnom konci na navrhovaný biokoridor MBk3. Jedná sa o neobhospodarovanú, miestami extenzívne obhospodarovanú plochu so zvýšenou biodiverzitou poskytujúcu vhodný biotop pre viaceré organizmy viazané na dreviny a zároveň na vlhké biotopy.

MIP4: 0,81 ha, skupinka stromov a krov uprostred trávnych porastov nad obcou. V tejto časti územia s nedostatkom drevinnej vegetácie tvorí ostrovček so zvýšenou biodiverzitou poskytujúcu vhodný biotop pre viaceré organizmy viazané na dreviny, stromy a kry.

MIP5: 2,37 ha, extenzívne obhospodarovaný pás pod lesom, postupne zarastajúci náletovými drevinami. Je to ekotónové spoločenstvo na rozhraní súvislého lesa a trávnych porastov, ktoré prispieva k zvýšeniu biodiverzity v území.

MIP6: 0,70 ha, extenzívne obhospodarovaná až neobhospodarovaná plocha, postupne zarastajúca náletovými drevinami. Tvorí ostrovček uprostred súvislej plochy intenzívne obhospodarovaných trávnych porastov, čím prispieva k zvýšeniu biodiverzity v území a poskytuje útočisko pre organizmy vyžadujúce menej intenzívny manažment krajiny alebo dreviny.

MIP7: 1,79 ha, pás pozdĺž poľnej cesty, široký min. 10m, riedko porastený stromami a krami. Na svojom hornom konci sa prelína s navrhovaným biokoridorom MBk2. Tvorí prepojenie zastavaného územia s okolitou krajinou, zástavba v dolnej časti však prerušuje jeho kontinuitu a znemožňuje jeho funkčné napojenie na navrhovaný biokoridor MBk1, preto nemôže plnohodnotne plniť funkciu terestrického biokoridoru.

MIP8: 0,24 ha, extenzívne obhospodarovaná až neobhospodarovaná plocha, postupne zarastajúca náletovými drevinami. Tvorí ostrovček uprostred súvislej plochy intenzívne obhospodarovaných

trávných porastov, čím prispieva z zvýšeniu biodiverzity v území a poskytuje útočisko pre organizmy vyžadujúce menej intenzívny manažment krajiny. Prelína sa s navrhovaným biokoridorom MBk2.

MÁP9: 1,26 ha, je tvorený bezmenným potôčikom – ľavostranným prítokom potoka Istebnianka, zvyškami príľahlých brehových porastov a novo navrhovanou výsadbou pásu stromov a krov pozdĺž poľnej cesty, celková šírka takto vytvoreného IP by mala byť 10m, na miestach už existujúcich ostrovčekov drevín aj viac. Zároveň tvorí prepojenie východnej časti územia na navrhovaný biokoridor MBk1.

MIP10: 0,57 ha, min. 10m široký pás, z časti už porastený krikmi, z časti novo navrhovaný, v dolnej polovici vedie pozdĺž poľnej cesty, v hornej polovici pretína trávne porasty a napája sa na navrhovaný biokoridor MBk3. Tvorí prepojenie zastavaného územia s okolitou krajinou, zástavba v dolnej časti však prerušuje jeho kontinuitu a znemožňuje jeho funkčné napojenie na navrhovaný biokoridor MBk1, preto nemôže plnohodnotne plniť funkciu terestrického biokoridoru.

MIP11: 0,29 ha, je to ostrovček so zvýšenou biodiverzitou uprostred obhospodarovaných trávnych porastov, poskytujúci vhodný biotop pre viaceré organizmy viazané na stromy a kry. Zo západnej strany nadväzuje na MBk 2.

MIP12, MIP13, MIP14, MIP15, MIP16: 1,46 ha, 0,54 ha, 0,83 ha, 1,48 ha, 2,61 ha, skupinky stromov a krov uprostred trávnych porastov nad obcou. Sú to ostrovčeky so zvýšenou biodiverzitou uprostred obhospodarovaných trávnych porastov, poskytujúce vhodný biotop pre viaceré organizmy viazané na stromy a kry.

Graficky sú prvky ÚSES zobrazované v strategickom dokumente v Návrhu ÚPN O Istebné vo výkrese č. 6 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES.

9. Obyvateľstvo demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

V obci sa rozvíjal hutnícky priemysel s pomerne veľkými nárokmi na pracovné sily, čo ovplyvnilo povojnový rozvoj obce. Pre potreby ÚPN-O sú dôležité údaje o počtoch obyvateľov z posledného obdobia (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011-základné údaje, Žilinský kraj) a navrhované trendy rastu.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Po roku 1989 nastalo postupné spomalenie demografického vývoja, zmenilo sa reprodukčné správanie sa obyvateľstva – znížila sa pôrodnosť, zvyšuje sa pohyb obyvateľstva. Vývoj počtu obyvateľov odráža vplyv viacerých faktorov – najmä vekovú skladbu obyvateľov, rovnováhu v počte mužov a žien, počet pracovných príležitostí v obci a v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti, dostatok disponibilných plôch pre rozvoj obce, ale aj bytovú, hospodársku a sociálnu politiku štátu.

Dôležitým míľnikom vo vývoji obyvateľstva obce bola výstavba hutníckeho závodu Kovohuty, neskôr premenovaný na OFZ v 50-tych rokoch 20. storočia, kedy do obce prichádzali za prácou mladé rodiny z celého Slovenska a demografická krivka prudko narástla.

V súčasnosti obec Istebné patrí počtom obyvateľov k najväčším obciam v rámci Dolnej Oravy s počtom obyvateľov 1.396 ku dňu 31. 12. 2017. Z toho 700 žien a 696 mužov.

Katastrálne územie obce má rozlohu 1 129 ha. Hustota osídlenia 120,46 oby./km².

Tabuľka č. 15 Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov obce Istebné

Rok	Počet obyvateľov	Index rastu
1805	367	100,0
1890	411	112,0
1940	422	115,0
1948	510	139,0
1961	1779	484,7
1970	1861	507,1
1976	1903	518,5
1980	1779	484,7
1996	1471	400,8
2001	1439	392,1
2005	1430	389,6
2010	1422	387,5

2013	1353	368,7
2014	1354	368,9
2015	1374	374,4
2016	1384	377,1
2017	1396	380,4

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: *SPRO Dolná Orava 2015-2023, Štatistický úrad SR, 2018, stav k 31.12.2017*

Vývoj počtu obyvateľstva kopíruje povojnový vývoj, kedy bola v území postavená výrobná fabrika a počet obyvateľov prudko narástol, od r.1948 do r.1980 to bolo o 1.260 obyvateľov viac, čo predstavuje priemerný ročný prírastok okolo 39,3 obyvateľa.

Za posledných 5 rokov, od r.2013, narástol počet obyvateľov o 43 a priemerný ročný prírastok predstavuje 8,6 osoby. Počet obyvateľov za posledné obdobie 5-tich rokov narástol o cca 11,7%.

Možno konštatovať, že stav obyvateľstva je v zásade stabilný.

Tabuľka č. 16 Pohyb obyvateľstva za posledné obdobie od r.2008

rok	narodení	zomrelí	prirodený prírastok/úbytok	pristáhovani	vystáhovaní	migračné saldo	celkový prírastok	počet obyvateľov k 31.12.
2008	18	-23	-5	25	-20	5	0	1417
2009	14	-15	-1	24	-19	5	4	1422
2010	13	-16	-3	23	-25	-2	-5	1422
2011	15	-11	4	23	-29	-6	-2	1356
2012	9	-14	-5	16	-16	0	-5	1353
2013	14	-6	8	24	-27	-3	5	1354
2014	14	-15	-1	24	-33	-9	-10	1347
2015	10	-13	-3	12	-22	-10	-13	1377
2016	8	-13	-5	37	-22	15	10	1347
2017	12	-17	-5	29	-10	19	14	1391
Spolu	127	-143	-16	237	-223	14	-2	

Pozn. Tabuľka bola spracovaná bez korekcií s použitím údajov z *obecnej štatistiky*, r.2018.

Počet obyvateľov obce od roku 2008 prirodzeným úbytkom mierne klesal a zároveň stúpil kladným migračným saldom, pričom prírastok migračným saldom (14 obyvateľov/9 rokov) bol nižší ako prirodzený úbytok (-16 obyvateľov/9 rokov).

Tabuľka č. 17 Vývoj zloženia obyvateľstva v obci podľa charakteristických vekových skupín, index vitality

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		SODB 2011	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
spolu	1.468	100,0	1.454	100,0	1.355	100,0
predprodukt. vek	302	20,57	257	17,7	212	15,63
produktívny vek	897	61,10	860	59,1	910	67,18
poproduktív. vek	269	18,33	327	22,5	233	17,18
nezistený vek	-	-	10	0,7	-	-
index vitality	112,3		78,6		91,0	
priemerný vek	34,0		37,9		40,7	

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR, SODB 1991, 2001, 2011*

Z tabuľky je zrejmé, že veková skladba obyvateľstva je v súčasnosti pomerne dobrá. Celkovo možno konštatovať, že veková skladba obyvateľstva bola v tomto desaťročí stabilizovaná – napriek tomu, že index vitality mierne klesol. Z tabuľky je zrejmé, že sa postupne znižuje podiel obyvateľov v predproduktívnom veku, mierne sa znižuje aj počet obyvateľov v poproduktívnom veku a mierne sa

zvyšuje podiel obyvateľov v produktívnom veku. Je to spôsobené tým, že na trhu práce sú momentálne zastúpené silné ročníky obyvateľov (50-70te roky 20.stor.).

Základné údaje o obyvateľstve

Tabuľka č. 18 Veková štruktúra obyvateľstva v obci k 31.12.2017

Obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov					
	celkom	muži	ženy	0 – 14	15-64 muži	15-64 ženy	65+ muži	65+ ženy	nezistený
Istebné	1.396	696	700	230	618	572	83	137	-

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: *obecná štatistika obce Istebné, 2018*

Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva je 50,2 %.

Index maskulinity

K 31.12.2017 bol počet mužov v obci 696 a žien 700 (*zdroj: *obecná štatistika obce Istebné, 2018*). V prepočte na 1000 mužov v obci pripadá 1.006 žien, čo sa pokladá za výrazné porušenie početnej rovnováhy medzi mužmi a ženami.

Tabuľka č. 19 Predpokladaný nasledovný vývoj počtu obyvateľov obce v navrhovanom strategickom dokumente:

Rok	Počet obyvateľov	%	Priemerný ročný prírastok v %
2018	1.353	100,0	-
2028	1.475	109,0	0,90
2038	1.570	116,0	0,70

Obyvateľstvo podľa národností

Tabuľka č. 20 Obyvateľstvo podľa národnostného zloženia (SODB, 2011)

Národnosť	Počet osôb	Podiel v %
slovenská	1.314	96,55
maďarská	2	0,15
rómska	2	0,15
česká	7	0,51
poľská	1	0,07
iná a nezistená	35	2,57
Spolu	1.361	100,0

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR, 2016*

V obci je najviac zastúpená obyvateľstvo slovenskej národnosti až 96,55 %.

Štruktúra obyvateľstvo podľa vierovyznania

Tabuľka č. 21 Obyvateľstvo podľa vierovyznania (SODB, 2011)

Vierovyznanie	Počet osôb	Podiel v %
Rímsko-katolícka cirkev	477	35,05
Evanjelická cirkev a. v.	638	46,88
Evanjelická cirkev metodistická	2	0,15
Grékokatolícka cirkev	1	0,07
Starokatolícka cirkev	1	0,07
Bratská jednota baptistov	1	0,07
Kresťanské zbory	2	0,15
Bez vyznania	164	12,05
Iné	6	0,44
Nezistené	69	5,07
Spolu	1.361	100,0

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR, 2016*

V obci je veriach okolo 87,95 %, z toho 46,88 % je vyznania evanjelického a.v. a 35,05 % rímsko-katolíckeho. Podiel ostatných vierovyznaní je menší ako 1%, ľudí bez vyznania bolo 164 osôb (12,05 %) a nezistené vierovyznanie bolo u 69 osôb (5,07 %).

V okrese Dolný Kubín bolo pri sčítaní v r.2011 bolo ekonomicky aktívnych 18 887 osôb, t.j. 47,8 % z celkového počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 22 *Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (SOBD, 2011)*

Obec	Počet obyvateľov	Ekonomicky aktívne osoby	
		Spolu	%
Istebné	1.355	597	44,1

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR, 2016*

Z tabuľky vyplýva, že v obci Istebné je zhruba rovnaký počet obyvateľov zapojených do pracovného pomeru ako v okrese Dolný Kubín.

Primárny sektor je v obci zastúpený PD Istebné, kde je zamestnaných 25 pracovníkov a súkromnými chovateľmi oviec a kôz.

Sekundárny sektor je zastúpený firmou HOVAL s.r.o., ktorá sa venuje výrobe kotlov pre ústredné vykurovanie a vzduchotechniku a v súčasnosti zamestnáva zhruba 250 zamestnancov.

Terciárny sektor predstavujú zariadenia občianskej vybavenosti – školstvo, administratívne prevádzky (verejná správa, cirkev) a služby (pošta, autoservis, maloobchod, ap.), kde je zamestnaných cca do 50 zamestnancov.

Obec Istebné je možné charakterizovať ako obec s priemernou podnikateľskou aktivitou, v celo okresnom meradle.

Hospodárska základňa obce je málo rozvinutá, so zastúpením všetkých troch sektorov. Vzhľadom na nízky počet pracovných príležitostí v obci, podľa sčítania v r.2011 viac ako polovica pracujúcich až 63,8% (381) ekonomicky aktívnych, odchádzala za prácou do iných sídel, najmä do Dolného Kubína.

V ďalších rokoch predpokladáme zvýšenie počtu pracovných príležitostí najmä v sekundárnej a terciárnej sfére (predpokladaný rozvoj výroby, rekreácie a služieb).

Školstvo a výchova

Materská škola

V obci sa nachádza materská škola s právnou subjektivitou, umiestnená v budove južne od Csillaghyovského kaštieľa v oddelenej samostatnej budove. Škôlka je projektovaná na max. kapacitu 45 detí, v súčasnosti ju navštevuje 45 detí v 2 triedach, s počtom zamestnancov 4 učiteľky. V objekte sa nenachádza školská jedáleň, strava sa dováža z jedálne pri ZŠ. V areáli školského dvora je školská záhrada s preliezkami a pieskoviskom a tiež parcela s detským ihriskom pre verejnosť. Pozemok je plošne vyhovujúci a je vo vlastníctve obce. V okolí chýbajú parkoviská. Stavebnotechnický stav zariadenia: budova je v súčasnosti po rekonštrukcii, ktorá obnášala výmenu okien, opravu fasády a opravu strechy. Objekt je vykurovaný teplovodom z centrálného zdroja tepla.

MŠ má optimálnu polohu, je umiestnená uprostred obce. Vzhľadom k počtu detí v obci a charakteru zástavby nie je možné dodržať odporúčané dochádzkové vzdialenosti – pre MŠ 400 m.

Kapacita MŠ ako aj veľkosť pozemku nie sú na návrhové obdobie postačujúce.

Základná škola

Je umiestnená, v relatívne novej budove, postavenej v roku 1960, v centre obce vedľa obecného úradu. Na pozemku sa nachádza ihrisko a v jeho blízkosti aj budova materskej školy. Budova s pozemkom sú vo vlastníctve obce. Škola je plne organizovaná, s právnou subjektivitou. V súčasnosti ju navštevuje 118 žiakov, z toho na I. stupni – 51 žiakov a na II. stupni – 67 žiakov, projektovaná je na max. kapacitu 200 žiakov. V škole je situovaných 9 kmeňových tried. Školu navštevujú prevažne žiaci z obce, žiaci z miestneho Detského domova a 6 dochádzajúcich detí z okolitých obcí. Počet zamestnancov je 26, z toho 14 – pedagogických a 4 – nepedagogických zamestnancov (ekonómka, školník a 2 upratovačky). Súčasťou školy je aj zariadenie školského stravovania, kde je zamestnaná vedúca jedálne a 3 kuchárky. Škola prešla rozsiahlou rekonštrukciou a poskytuje materiálno-

technické zabezpečenie modernej vzdelávacej inštitúcie. Na vyučovacích hodinách sa využívajú IKT, interaktívna tabuľa, nové jazykové programy pri vyučovaní cudzích jazykov. Má k dispozícii 2 počítačové učebne, multimediálnu učebňu, umeleckú učebňu, telocvičňu, kuchyňu a školskú jedáleň. V celej budove školy je možnosť pripojenia na internet cez wifi sieť. Budova je napojená teplovodnými rozvodmi na centrálny zdroj tepla, má zrekonštruovanú strechu, vymenené okná, vyasfaltované okolie. Jedáleň a telocvičňa sú umiestnené v samostatných objektoch. Škola má v areáli vybudované multifunkčné ihrisko s umelou trávou, ktoré je využívané aj verejnosťou.

Základná škola má optimálnu polohu v centrálnej časti obce, s približne rovnakou vzdialenosťou do všetkých častí obce. Vzhľadom k počtu detí v obci a charakteru zástavby nie je možné dodržať odporúčané dochádzkové vzdialenosti – pre ZŠ 500 – 800 m.

Zdravotníctvo

V obci zabezpečuje základnú zdravotnícku starostlivosť ambulancia všeobecného lekára pre dospelých v dňoch pondelok, streda, štvrtok. Ďalej základnú zdravotnícku starostlivosť zabezpečujú ambulancie v Párnici – praktický lekár pre dospelých a stomatológ, vyššiu zdravotnícku starostlivosť zabezpečuje nemocnica s poliklinikou v Dolnom Kubíne. Najbližšia lekáreň sa nachádza v centre obce.

Sociálna starostlivosť

V obci je v prevádzke zariadenie sociálnej starostlivosti – Detský domov. Do roku 2013 sídlil v Csillaghyovskom kaštieli. Detský domov sa delí na 3 samostatné skupiny – 2 samostatné skupiny sú v Istebnom, 1 samostatná skupina a skupina mladých dospelých je v Dolnom Kubíne. Od 01. 01. 2014 je sídlo detského domova v Istebnom, v dvojpodlažnej budove súpisné č. 258, v ktorej na prízemí sú kancelárie a na nadzemnom podlaží je umiestnená samostatná skupina III. Budova bola zakúpená v roku 2005, od Obce Istebné a následne budova prešla kompletnou rekonštrukciou.

V Istebnom, v rodinnom dome súpisné č. 260 je umiestnená samostatná skupina II. Uvedená budova prešla kompletnou rekonštrukciou v roku 2008.

V Dolnom Kubíne, v rodinnom dome na Bohúňovej ulici č. 1097/9 je umiestnená samostatná skupina I., a sídlo CPPR (Centrum podpory profesionálnych rodín). V roku 2008 bol v Dolnom Kubíne na sídlisku Brezovec zakúpený štvorizbový byt pre skupinu mladých dospelých, kde je umiestnených 8 mladých dospelých.

Detský domov v Istebnom má kapacitu 57 detí. Počet zamestnancov činí 41 (riaditeľka zariadenia, pracovníčky ekonomického úseku, sociálne pracovníčky, psychologičky, špeciálna pedagogička, vychovávatelia, pomocní vychovávatelia, pomocní vychovávatelia s ekonomickou agendou, údržbár, profesionálni rodičia).

V obci Istebné je zabezpečená sociálna starostlivosť formou opatrovateľskej služby a klubu dôchodcov, ktorý má 50 miest. V neďalekej obci Žaškov je v prevádzke zariadenia sociálnej starostlivosti – denný stacionár pre starších spoluobčanov s kapacitou 18 ľudí v budove MŠ. Najbližšie sociálne pobytové zariadenia – dom dôchodcov s kapacitou 75+56 miest a dom sociálnych služieb pre mládež a dospelých s kapacitou 42 miest je v Dolnom Kubíne.

Maloobchod

V obci sa nachádzajú 2 malometrážne predajne rozličného tovaru, v ktorých sú zamestnaní 9 ľudia.

- ✓ COOP Jednota (3)
- ✓ KORUNA – Žilina (6)

Predajne sú rozmiestnené v celom z. ú. rovnomerne, vo vyhovujúcich dochádzkových vzdialenostiach.

Stav obchodnej siete sa javí ako dostačujúci. V návrhovom období je možné doplniť maloobchodnú sieť v rámci obytného územia.

Stravovanie a ubytovanie

V obci je 5 pohostinských zariadení, v ktorých je zamestnaných 5 zamestnancov.

- ✓ Ostéria Bar – Zaťková Ľubica,
- ✓ Pohostinstvo Istebné – Mrzena Marián,
- ✓ Hostinec u Štítika – Štítik Ondrej,
- ✓ Pohostinstvo JADA – Štítik Ján,
- ✓ Staničný bufet – Vozatárová Ružena,
- ✓ ZŠS Istebné – ZŠ s právnou subjektivitou – školské stravovanie, kapacita 100

V obci sa nachádzajú ubytovacie zariadenia:

Penzión JADA

Perníková chalúpka , Apartmán Na stračej nôžke – Ivan Zaťko – rozloženie izieb 1x4, +2, max. kapacita 6 osôb., Koedam s.r.o., – Marko Koedam, Istebné 95

Výrobné, nevýrobné a opravárenské služby

- Fačko Miloš – autoservis – oprava karosérií, lakovanie
- ✓ Autoservis Štítik Ondrej – lakovanie, striekanie, bežné opravy a údržby
- ✓ OK AUTO s.r.o. – autoelektrika

Výrobné zariadenia v obci:

Hoval s.r.o. – výroba kotlov na ústredné vykurovanie a výroba vzduchotechniky.

Prevádzka je umiestnená na križovatke cesty I/70 a III/2258 na periférii obce nad areálom OFZ, pri bývalej administratívnej budove OFZ, ktorá dnes slúži ako jedáleň pre zamestnancov firmy Hoval, kde stravu dodáva externá firma. Haly postavila v priemyselnom parku o rozlohe 4,5 ha na pozemkoch, ktoré pôvodne patrili obci, ale v súčasnosti sú už vo vlastníctve firmy Hoval spolu s okolitými pozemkami a bývalou administratívnou budovou OFZ. Celkový počet zamestnancov 250.

KOVOPAM, s.r.o. výroba a dodávka produktov z farebných kovov a plastov, Ing. Grobarčík Pavol. Prevádzka sa nachádza v areáli OFZ s počtom zamestnancov 1.

Metal Working CNC, s.r.o. – Jaroslav Dubovec. Firma pracuje v oblasti strojárenskej výroby – kovoobrábanie, kovovýroba, CNC frézovanie, CNC sústruženie, frézovanie. Zabezpečuje kompletnú výrobu rôznych komponentov a súčiastok z rôznych materiálov. Prevádzka sa nachádza v areáli bývalej strednej odbornej školy a má 2 zamestnancov.

AV Systémy, s.r.o. – Ing. Peter Kozáčík. Firma sa zaoberá projektovaním, výrobou a dodávkou zariadení v oblasti automatizácie výrobných a montážnych procesov. Prevádzka sa nachádza v areáli bývalej strednej odbornej školy a má 20 zamestnancov.

OFZ a. s. – je diverzifikovaným stredoeurópskym výrobcom ferozliatin. História spoločnosti siaha až do roku 1952, kedy boli vyrobené prvé ferozliatiny na Slovensku. V súčasnosti má táto spoločnosť v obci prevádzku kotolne, ktorá slúži ako centrálny zdroj tepla pre niektoré bytové domy a ďalšie objekty – základná škola, obecný úrad, materská škola, Csillaghyovský kaštieľ, všeobecná lekáreň, Detský domov, Jednota dôchodcov, posilňovňa, kaderníctvo.

Na území obce sa nachádzajú ďalšie služby a prevádzky: stolárska dielňa – Miroslav Madera, Autoprava (špedícia) Štítik Ladislav.

Kultúra

Kultúrny dom

Spoločenská sála sa nachádza v objekte obecného úradu, postavenej v roku 1961 z prostriedkov fabriky Kovohuty Istebné. Nachádza sa v centrálnej časti obce. Kapacita je 250 stoličiek. Vykurovanie je riešené pomocou teplovodu z centrálného zdroja tepla.

Knižnica

V obci sa nachádza obecná knižnica, sídliaca v budove obecného úradu. Obsahuje 6179 knižných jednotiek a je tu tiež k dispozícii internet pre obyvateľov obce.

Rímskokatolícky kostol Božieho milosrdenstva

Je to budova bývalej školy, ktorá bola v roku 2003 prestavaná na rímskokatolícky kostol. Nachádza sa v centrálnej časti obce na západnej strane cesty III/2258. Budova leží na pozemku patriacom rímskokatolíckej cirkvi – farnosti vo Veličnej. Kostol má kapacitu 100 miest.

Evanjelický drevený artikulárny kostol sv. Michala

Jedná sa o národnú kultúrnu pamiatku, presný dátum jeho výstavby nie je známy, no z dostupných dokumentov sa predpokladá, že bol stavany v roku 1689 a možno sa domnievať, že sa dobudovával až do roku 1730. Kostol tvorí zrubová konštrukcia ošalovaná doskami. Strecha je valbová. Oltár pochádza z roku 1698 a znázorňuje sv. Trojicu a kazateľnica je z roku 1686. Organ pochádza z roku 1768. Kostol má kapacitu 150 miest a je situovaný v severnej časti obce na konci kostry verejného priestoru.

Záujmové združenia

Medzi najstaršie záujmové združenia a organizácie patrí Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý bol založený v roku 1892. Ďalšie sú: MS Červený kríž, turistický oddiel, Obecný športový klub, MO Jednoty dôchodcov, poľovné združenie, Miestny odbor Matice Slovenskej.

V obci je bohatý kultúrny život, ktorí podporujú jednotlivé spolky osobitne, alebo spoločným úsilím, organizovaním rôznych podujatí zachovávajúcich kultúrne tradície (fašiangy, Deň matiek, MDD, ples poľovníkov, ples OŠK, stavenie mája, Memoriál Ondreja Dzubáka, na počesť zakladateľa dobrovoľných hasičských zborov na Orave, deň obce, varenie kapustnice, Mikuláš a pod.).

Telovýchova a šport

V súčasnosti v obci pôsobí Obecný športový klub, založený v roku 1998 a od roku 2004 súťažné oddiely vo futbale v kategóriách detí, dorastu, starších žiakov a dospelých. Ďalej sa venuje stolnému tenisu, florbalu, či volejbalu. V areáli bývalej strednej odbornej školy sa nachádza futbalové ihrisko a strelnica.

Cintorín

Je umiestnený v blízkosti ev. kostola s využiteľnou celkovou plochou 4540 m². V súčasnosti je na ňom evidovaných 418 hrobových miest, z toho 1hrobových – 136, 2hrobových – 185, 3hrobových– 13, 4hrobových –4, 5hrobových– 1, 9hrobových– 1, 51 urnových a 27 detských hrobov. Podľa štatistických údajov priemerne ročne zomrie 15 ľudí, pre návrhové obdobie do r.2038 bude potrebných okolo 300 nových hrobových miest. Na cintoríne je dom smútku postavený v r.2001, s kapacitou 50 stoličiek, ktorý kapacitne postačuje avšak je potrebná rekonštrukcia jeho vnútorných priestorov.

Zberné zariadenie

V obci sa nachádzajú zberné nádoby na separovaný odpad – papier, plast, sklo.

Obec Istebné má na svojom území zriadený zberný dvor na separovaný odpad v priestore čističky odpadových vôd, vlastník Obec Istebné.

Pôdohospodárstvo

Na väčšine poľnohospodárskych pozemkoch hospodári spoločnosť PD Veličná, ktoré hospodári na 910 hektároch pôdy, pričom orná pôda z toho predstavuje 152 hektárov (zvyšná plocha ostáva na lúky a pasienky). V rastlinnej výrobe pestuje zemiaky na konzum na výmere 10 hektárov, obilniny – pšenicu na ploche 50 hektárov a kukuricu na siláž na ploche 50 hektárov. V živočíšnej výrobe chovajú 495 kusov hovädzieho dobytku, z toho 200 dojnic. Družstvo má vlastný salaš a chovajú 600 oviec. Popri katastri obce Veličná družstvo obhospodaruje pôdu aj na území obce Istebné a prímestských územiach mesta Dolný Kubín, Beňová Lehota, Veľký a Malý Bysterec. Plocha obhospodarovanej pôdy je 81,26 ha. Družstvo má 160 členov a zamestnáva počas roka priemerne 28 pracovníkov.

Poľnohospodársky dvor Istebné (bývalé JRD) patrí pod správu poľnohospodárskeho družstva Veličná. Areál je v súčasnosti nevyužitý, viaceré objekty sú v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave. V území sú aj 3 samostatne hospodáriaci roľníci, ktorí hospodária zhruba na 82,02 ha pôdy, zvyšok obhospodaruujú súkromní vlastníci pozemkov. V obci má sídlo aj podnikateľ, ktorý vykonáva zber a balenie medu.

Lesohospodársku činnosť zabezpečuje Pozemkové spoločenstvo vlastníkov lesov a pasienkov obce Istebné.

Tabuľka č. 23 Členenie lesov podľa kategórií a subkategórií

Kategória lesa	Subkategória	Výmera v ha
Ochranné	A Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach	92,98
	D Ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy	164,89
Hospodárske	-	328,83
Spolu		586,70

Nakladanie s odpadmi

V súlade s ustanoveniami zákona č.223/2001 Z. z. o odpadoch v aktuálnom znení sa nakladanie s odpadom riadi Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, územných celkov, jeho častí a pôvodcov odpadov. Závazná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja bola vydaná Všeobecne záväzným nariadením Krajského úradu v Žiline č.2/2002 z 13.6.2002, záväzná časť Programu odpadového hospodárstva okresu Dolný Kubín bola vydaná Všeobecne záväzným

nariadením Okresného úradu v Dolnom Kubíne. Nakladanie s odpadmi v obci sa riadi Programom odpadového hospodárstva Žilinského kraja.

Tabuľka č. 24 - Množstvá odpadu

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo (v t)
200139	plasty - PET	O	16,6
200101	papier a lepenka	O	11,6
200133	batérie a akumulátory s Pb2Hg	N	1,2
200126	odpadové oleje	N	
200121	odpady so žiariviek	N	
200101	Odpady z viacvrstvových materiálov (okrem r.1)	O	0,9
200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenie s obs.NL	N	2,6
200139	Odpady z plastov - PE	O	
200139	Odpady z plastov - PP	O	
200139	Odpady z plastov - PS	O	
200139	Odpady z plastov - PVC	O	
200102	Odpady zo skla	O	33,6
200201	Biologicky rozložiteľný odpad	O	
200140	Kovový odpad	O	1,4
200301	zmesový komunálny odpad	O	183,8
	ODPADY SPOLU	O + N	251,7

*zdroj : štatistika obce Istebné, 2017

V roku 2017 sa v obci vyprodukovalo spolu 251,7 komunálneho odpadu, t.j. v priemere 179,9 kg odpadu na obyvateľa. Objemový komunálny odpad z obce sa ukladá na regionálnu skládku v meste Dolný Kubín – Široká, skládokovanie, zber a odvoz komunálneho odpadu zabezpečujú oprávnené organizácie, ktorými sú v súčasnosti Technické služby s.r.o Dolný Kubín, spoločnosť EKORAY s.r.o, Námestovo na separovaný odpad a spoločnosť COR WASTE s.r.o. Dolný Kubín na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

V obci je zavedený zber separovaného odpadu – zber papiera, skla, plastov, textilu a nebezpečného odpadu.

Infraštruktúra (verejná dopravná a technická)

Jestvujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, produktovodov, energetiky, spojov v k.ú. Istebné:

- nadradené trasy elektrických sietí VVN 110 kV a ich OP
- nadradené trasy plynovodu VTL a ich OP
- diaľkové telekomunikačné káble
- navrhovanú rýchlostnú cestu R3 a jej OP
- komunikáciu I. triedy I/70 a jej OP
- komunikáciu III. triedy III/2258
- miestny optický kábel (MOK)
- diaľkový telekomunikačný kábel

Širšie dopravné vzťahy

Dopravne je obec napojená na nadradenú cestnú sieť cestou III. triedy č.2258 úrovňovou križovatkou na cestu I. triedy č.70 Kľačany – Dolný Kubín. Do k. ú. zasahuje navrhovaná trasa rýchlostnej cesty R3 Dolný Kubín, juh – Križovatka D1 – vo výhlade. Na cestu III. triedy sa napája sieť miestnych komunikácií. Cez k. ú. Istebné prechádza jednokoľajová, neelektrifikovaná železničná trať III. kategórie č. 113 Kľačany – Trstená, železničná zastávka sa nachádza priamo v obci.

Hromadná doprava

Obec je dobre sprístupnená prímestskou autobusovou dopravou. Na území obce sa nachádzajú 3 zastávky hromadnej dopravy, situované: pri ceste I/70 obojsmerne, pri bývalej administratívnej budove

spoločnosti OFZ, na ceste III/2258 pri jej odbočení z I/70 – chýba zastávkový pruh, aj prístrešok (obojsmerne), v blízkosti evanjelického kostola (parc. č. 95/2) a v blízkosti sídliska (parc. č. 597). Na zastávkach nie sú ani čiastočne vybudované zastávkové pruhy s výnimkou autobusových zastáviek na ceste I/70. Zastávky spĺňajú dochádzkové vzdialenosti tzv. izochróny časovej dostupnosti.

Statická doprava

V extraviláne obce sa nachádzajú parkovacie plochy pri ceste III/2258, v blízkosti výrobného areálu, ktoré nie sú vyznačené. Za nimi smerom do obce sa nachádzajú radové garáže, ktoré boli postavené k neďalekej HBV; z južnej strany HBV v jej tesnej blízkosti sú situované chaoticky usporiadané radové garáže.

V intraviláne obce Istebné sa nachádzajú normovo usporiadané a vyznačené verejné parkovacie plochy len v blízkosti OcÚ a domu kultúry – cca 8 parkovísk. Spevnené živичné plochy, ktoré sú na tento účel využívané, avšak bez náležitého vyznačenia, sa nachádzajú pri objekte bývalého kina, obchodných prevádzkach.

Nemotorová doprava

Existujúce cyklotrasy

- modrá značka Vyšný Kubín – Jasenová – Žaškov – Istebné – Zázrivá, cez k. ú. v dl. 5,0 km (celk. dĺžka 33,0 km)
- zelená značka Istebné, zvonica – Kubínska hoľa, parkovisko, cez k. ú. v dl. 1,0 km (celk. dĺžka 12,0 km)

Jednostranný chodník je vybudovaný popri ceste III. triedy od cesty I/70 po bývalé kino. Chodníky v obci chýbajú v niektorých úsekoch popri ceste III/2258, ako aj v staršej a novšej obytnej zástavbe. V obci sa nachádzajú aj logické pešie prepojenia, ktoré je potrebné rešpektovať.

V ostatných častiach obce, kde nie sú navrhované chodníky, budú občania pre peší pohyb využívať obslužné komunikácie kategórií C3.

Produktovody

Vodné hospodárstvo

V záujmovom území v súčasnosti sú vybudované vodohospodárske technicko-infraštruktúrne siete. Zásobovanie obce ako súčasti skupinového vodovodu je zabezpečené cez potrubie PVC, ktoré je napojené na zásobovacie potrubie. Trasa potrubia je vedená pozdĺž štátnej cesty I/70, kde prechádza do priemyselnej zóny a v intraviláne obce Istebné pozdĺž miestnych komunikácií. Zásobovanie obyvateľov v obci pitnou vodou je dobré, vo všetkých častiach je vybudovaný verejný vodovod. Obec má dva vodojemy o celkovej kapacite 150 m³, zásobované z vodného zdroja Žiar 1 a 2.

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, ktorá je pripojená na hlavný kanalizačný zberač trasovaný z obce do obecnej ČOV. Celková dĺžka existujúcej kanalizácie na území obce je cca 3,2 km. Splaškové odpadové vody z obce sú čistené v čistiarni odpadových vôd situovanej v obci Istebné – časti Hrádok. Pokrytie kanalizačnou sieťou je na 98 %.

Odvádzanie dažďových vôd

Obec má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty so zaústením do vodného toku Istebnianka a v časti Hrádok do toku Orava.

Energetika

Obec Istebné je zásobovaná elektrickou energiou zo samostatných transformačných staníc. Stanice slúžia pre zásobovanie maloodberateľov pomocou distribučnej elektrickej siete NN, časť výkonu využívajú podnikateľské subjekty.

Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce zo západu od mesta Dolný Kubín, sa postupne dostáva do zastavaného územia obce z oboch strán obce. Všetky trafostanice v intraviláne obce sú stožiarové alebo stĺpové, všetky VN privody prevedené ako vzdušné. VN linka č. 239 je určená len na napájanie areálu býv. podniku OFZ, a.s.

Areál bývalého hutníckeho závodu (OFZ) je napojený na elektrickú sieť vzdušným vedením VN 110 kV lin-kami č. 7731, 7732, 7735, 7764.

Zásobovanie obce Istebné zemným plynom je z vybudovanej distribučnej siete – verejného plynovodu. Katastrom obce Istebné prechádza vysokotlaký rozvod zemného plynu (ZP), ktorý je tranzitný a slúži pre zásobovanie zemným plynom. Hlavný tranzitný plynovod prechádza katastrom obce v časti Hrádok v smere Z – V. Ide o vysokotlakový plynovod s distribučným tlakom do 6,3 MPa o priereze DN 500. Obec je napojená na zdroj zemného plynu z regulačných staníc plynu. Distribučná sieť ZP v obci je nízkotlaká s prevádzkovým pretlakom ZP 2,1 kPa. Táto distribučná sieť slúži pre zásobovanie individuálnej výstavby v obci (rodinné domy a občianska vybavenosť). Stredotlaký plynovod slúži ako zdroj ZP pre výhrevňu centrálneho zdroja tepla a výrobný závod spoločnosti HOVAL. Stredotlaký rozvod ZP je s prevádzkovým pretlakom 100 kPa a je vedený južnou časťou chotára obce časti Hrádok. V obci sú vybudované miestne uličné plynovody. Plynovody sú vedené okrajmi miestnych komunikácií. Prívodný plynovod je vedený chotárom obce. Distribučný systém plošného zásobovania plynom v obci je zrealizovaný ako nízkotlaký rozvod.

Centrálne zásobovanie teplom (CZT) dodáva teplo pre 53,3% bytov v obci. Palivová základňa je na kombinácii obnoviteľných a fosílnych palív. Ako nosné palivo sú využívané drevné pelety spaľované v samostatnej kotlovej jednotke s menovitým tepelným výkonom 600 kW. Zásobovanie teplom z kotla na biomasu by malo pokrývať 80% až 90% ročnej potreby tepla v zásobovanom území obce. Zbytok tepelnej energie dodávajú dva plynové kotly. Jeden s výkonom 720 kW, ktorý slúži ako špičkový zdroj tepla pre pokrytie potreby energie v obdobiach s nízkymi vonkajšími teplotami a pri zvýšenej spotrebe ohriatej pitnej vody. Vo výhrevni je nainštalovaný ešte jeden plynový kotol s výkonom 1440 kW. Tento slúži ako záložný zdroj v prípade poruchy alebo údržby niektorého z menších kotlov.

CZT slúži pre zásobovanie objektov bytovej výstavby a občianskej vybavenosti.

Rozvod CZT je vedený v prevažnej miere pod terénom, mimo spevnených plôch. Potrubná sieť obsahuje rozvod vykurovania, ohriatej pitnej vody (OPV) a cirkulácie OPV. V súčasnosti je zásobovaných 32 objektov. Sú to objekty bytových domov, občianskej vybavenosti a verejnej správy a samosprávy. V bytových domoch sú inštalované domové odovzdávacie stanice tepla (DOST), ktoré zabezpečujú dodávku tepla na vykurovanie a ohrev pitnej vody. V objektoch občianskej vybavenosti sú inštalované DOST, ktoré zabezpečujú dodávku tepla na vykurovanie. Výroba tepla prebieha centrálne vo výhrevni a primárnym zdrojom energie je zemný plyn. Výroba zabezpečuje teplo pre vykurovanie a ohrev pitnej vody. Súčasná kapacita zdroja tepla je 2 160 kW. Účinnosť výroby tepla je 94%. Priemerná spotreba zemného plynu je 341 mm³.rok-1. Spotreba energie na vykurovanie je 1 623 MWh.rok-1, na prípravu OPV 1 031 MWh.rok-1.

Rozvodná sieť CZT bola rekonštruovaná v roku 1991 a je predpoklad kompletnej rekonštrukcie.

Zdroj tepla využíva 100% fosílné palivo. Vek plynových kotlov je viac ako 20 rokov.

Telekomunikácie

Územie je dobre pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Com, O2 avšak niektorí mobilní operátori nedokážu pokryť svojim signálom celé územie (kvôli náročným geomorfologickým podmienkam). Najproblematickejšie mobilné pokrytie je signálom O2.

UTO Istebné patrí do primárnej telefónnej oblasti Slovenských telekomunikácií (PO) 43 Martin. Miestne telekomunikačné rozvody sú napojené z ústredne v centre obce. Telefónna ústredňa je napojená miestnym optickým káblom. Miestne vedenia sú metalické káblové, uložené v zemi a vzdušné, káblovými závesnými rozvodmi.

Miestny rozhlas

Miestny informačný systém je zameraný na dôležité obecné informácie, správy a oznámenia. Jeho nositeľom je aj miestny rozhlas. V obci je namontovaný systém miestneho rozhlasu „Berros“. Ústredňa je situovaná v priestoroch obecného úradu č. p. 142, na prvom poschodí. Z nej je vyvedený vzdušný vývod smerujúci do centrálneho riadiaceho rozvádzača. Ďalej pokračuje prenos vzdušným vedením spolu s verejným osvetlením do riadiacich skriniek a následne do smerových reproduktorov v obci. Skrinky a smerové reproduktory sú uchytené oceľovými konzolami na betónových stĺpoch SSE.

Vzhľadom k zaniknutiu dodávateľskej a zároveň aj realizačnej SEAK Prešov, došlo k nedostatku servisných služieb a náhradných dielov a v budúcom období je potrebné uvažovať o zmene technológie. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe. Signál pokrýva celé súčasné zastavané územie.

Televízia, informačné siete

V obci príjem televízneho signálu Slovenskej televízie a Markízy je zabezpečovaný televíznym prekrývačom (TVP). Ďalej je to prostredníctvom satelitnej distribúcie od prevádzkovateľov SKYLINK, MAGIO, DIGITV, cez pevné linky Towercom, ako aj prostredníctvom internetového pripojenia

spoločnosťami ako Sledovanie.tv, DSI DATA, SKYLINK, Live.TV. Časť obce je napojená na káblovú televíziu od miestnej firmy. Obyvatelia majú aj vlastné satelitné prijímače. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej úrovni.

Pokrytie internetom je takmer 100%— či už prostredníctvom kábla alebo Wifi. Z časti je prevádzkovaný firmou ELVISDK, s.r.o., optickým rozvodom a v miestach odľahlých cez Wifi sieť. Ďalšie pripojenia sú od firiem Orava.net, DSI Data, Towercom. V ostatnej dobe sú možnosti aj od prevádzkovateľov mobilných sietí ako Orange, Eurotel, O2. Pokrytie pozemskej televízie DVBT je nevyhovujúce, takmer žiadne.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

Na území obce sa nenachádza vyhlásená pamiatková zóna ani rezervácia.

V katastrálnom území obce sa nachádza 7 národných kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

Tabuľka č. 25 - Nehnuteľné kultúrne pamiatky sú zapísané v štátnom zozname (ÚZPF SR) :

Č. ÚZPF SR	Obec	Miestna časť	Parc. č.	Názov
300/1	Istebné	Hrádok	527, 528/1	Istebné - hrádok
273/1	Istebné	Severne od kostola	177/1	Stará evanjelická fara
273/2	Istebné	Na budove fary	177/1	Tabuľa pamätná
2763/1	Istebné	V parku východne od cesty	363/4	Csillaghyovský kaštieľ
224/1	Istebné	V strede obce	178	Drevený artikulárny kostol
224/2	Istebné	Východne od kostola	178	Zvonica
2763/2	Istebné	V južnej časti obce	363/1, 363/5, 363/6, 365, 363/8-11, 364	park

V riešenom území sa nachádzajú evidované neodkryté archeologické náleziská zapísané v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk SR (CEANS):

- prístenný hostinec – zaniknuté murované stavby z novoveku (stredoveku?) asanované po roku 1950 – v súčasnosti ide o miesto parkoviska (lok. č. 798)
- poloha starej tehelne – stopy pravekého sídliska (lok. č. 801)
- poloha „Nad hrádok“ – stopy osídlenia z doby kamennej (lok. č. 799)
- poloha „Žiar“ – hradisko/sídlisko púchovskej k., d. hradištnej (lok. č. 798)
- polohy južne od Žiaru – stopy osídlenia z doby púchovskej k. (?) (lok. č. 683 a 686)

Hrádok je miestna časť obce Istebné v okrese Dolný Kubín. Leží 1 km južne od obce na ceste I. triedy č. 70 a pri železničnej trati č. 181 (železničná zastávka). Nachádza sa pri sútoku Oravy s Istebniankou. Okrem obytnej zástavby je tu lokalizovaný areál hutníckych závodov. Územie je osídlené od praveku. Lužický ľud popolnicových polí tu prišiel najmä z oblasti Turca a Liptova. Trvalé osídlenie je doložené archeologickým nálezom z mladšej doby bronzovej (1200 pred Kr.). Lužický ľud budoval opevnené sídliská a mohutné hradiská. Takéto mohutné hradisko bolo vybudované na Hrádku – obecnej časti Istebného. Je to oblasť na skalnatom brale nad riekou Orava. Oblasť bola strategickou z hľadiska polohy a obchodného spojenia s Poľskom.

Z lokality Hrádok pochádza strieborný poklad z doby halštatskej, v dobe púchovskej tu bolo opevnené sídlisko, ako vstupná brána pre severnú soľnú cestu.

Na základe uvedeného a vzhľadom k tomu, že sa doposiaľ nerobil systematický archeologický prieskum obce Istebné, a teda predpokladu ďalších nateraz neznámych archeologických nálezísk je nevyhnutné zabezpečiť dostatočnú ochranu archeologického dedičstva.

Na území obce sa nachádzajú pamätihodnosti, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu :

- ✓ kaštieľ postavený v 18. storočí. Rozmermi aj uplatnením znakov baroka táto stavba prekonala všetky dovtedajšie šľachtické sídla v župe. Je dvojpodlažná, dvojtraktová s päťdielnym

- pôdorysom. Stavbu musel projektovať školený staviteľ. V kaštieli sa do konca roku 2013 nachádzal Detský domov
- ✓ pamätná tabuľa padlým občanom počas SNP a padlým vojakom v II. sv. vojne, umiestnená v parku pri potravinách Koruna
- Obec môže viesť v súlade s § 14 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov evidenciu pamätihodností obce.

V historickej zástavbe obce sa nachádzajú zaujímavé objekty:

- ✓ stará evanjelická fara – obdĺžniková dvojtraktová ľudová stavba s prvkami klasicizmu z rokov 1837-1838
- ✓ sypáreň, parc. KN-C 308
- ✓ sypáreň, parc. KN-C 305
- ✓ chalúpka, parc. KN-C 180
- ✓ chalúpka parc. KN-C 140, využívaná na ubytovanie
- ✓ drevený rodinný domček, parc. KN-C 140
- ✓ rodinný domček parc. KN-C 328, časť drevená
- ✓ rodinný domček, parc. KN-C 345, časť drevená
- ✓ rodinný domček, parc. KN-C 32, , časť drevená
- ✓ rodinný domček, parc. KN-C 143

Historická zeleň

Na území katastra obce Istebné sa nachádza park Csillaghyovského kaštieľa, ktorý je vedený v ÚZPF pod číslom 2763/2 ako historická zeleň.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).

V riešenom území, ktoré tvorí katastrálne územie obce nie sú evidované žiadne významné geologické lokality a paleontologické náleziská.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

Hlukové pomery

Údaje o hlukových pomeroch sú uvedené v kapitole B.II. 4.

Vibrácie

V súčasnosti nie sú známe v riešenom území zdroje znečistenia vibráciami okrem popísaných v B.II bod 4.

Environmentálna záťaž

Do k.ú. z časti zasahuje priemyselná skládka – Istebné – OFZ – haldy trosky. Základné technické parametre skládky: plocha 288256 m² a objem 3025528 m³ výška cca 21 – 35 m. Skladovaný materiál: hlavným podielom predmetnej haldy je troska z výroby vysoko, stredne a nízko uhlíkového ferochrómu (typ FeCrHC, FeCrMC, FeCrLC). Troska obsahuje aj iné ťažké kovy – laboratórne boli stanovené arzén, berýlium, kobalt, molybdén, nikel, tálium, olovo, ortuť a zinok. Tieto ťažké kovy však dosahujú veľmi nízke obsahy, na úrovni stotín až desaťtisícin celkovej hmotnosti.

Skládka trosky v Istebnom ohrozuje materiálom zo skládky, ktorý je v suchom období roznášaný vetrom, priamo riekou Oravu, Párnické štrkoviská, ale aj širšie okolie. Vzhľadom k prevládajúcim vetrom a šíreniu sa prášneho spádu negatívne ovplyvňuje kvalitu života predovšetkým v obciach Párnica, Žaškov a Veličná, menej v obci Istebné.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Cieľom zhodnotenia environmentálnych problémov je vyjadriť najakútnejšie ohrozenie krajiny. Zhodnotenie ohrozených javov (významných krajinných a ekologických štruktúr) a ohrozujúcich javov (stresové javy a zdroje), vyjadrujúce ohrozenie krajiny a jej jednotlivých krajínotvorných zložiek a prvkov v dôsledku pôsobenia stresových javov, či už prírodných alebo sekundárnych.

Významné environmentálne problémy riešeného územia sú:

- V obci v súčasnosti nie je zabezpečené 100% odvádzanie a čistenie odpadových a dažďových vôd.

- Výskyt environmentálnej záťaže v riešenom území, dok.ú. z časti zasahuje priemyselná skládka – Istebné – OFZ – haldy trosky.
- Výskyt nelegálnych skládok.
- Výskyt prirodzeného radónového žiarenia.
- Existujúce geodynamické javy, najzávažnejšie sú aktívne zosuvy v území. Rozvoj obce nepočíta na plochách s aktívnymi zosuvmi. Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sa v riešenom území eviduje 28 svahových deformácií:
 - 2 aktívne,
 - 24 potenciálnych,
 - 2 stabilizované.
- Znečistenie ovzdušia, predmetné územie spadá do zóny s kombinovaným znečistením ovzdušia z lokálnych zdrojov (kovospracujúci priemysel Istebné – Široká, miestne kúreniská, doprava) a diaľkového prenosu (Ostravsko-Karvinský a Sliezsky priemyselný komplex). Vyskytuje sa kyslý imisný typ charakterizovaný zvýšenými koncentraciami oxidov síry a dusíka, kyslou depozíciou síry a depozíciou ťažkých kovov, čo sa môže nepriaznivo prejavovať najmä vo flyšovej časti územia. Priamo na území obce zdrojom znečistenia najmä v zimnom období sú lokálne kúreniská (objekty v obci sú vykurované pevným palivom). Životné prostredie obce je z časti postihnuté účinkami skládky priemyselného odpadu v Istebnom.
- Oblasť dolnej Oravy patrila v minulosti medzi územia s výskytom pôd zaťažených rizikovými látkami - W, Ti, Zr, Ni, Pb, Cd, Bi, Co, najmä však Cr a Mn. Pôdy s obsahom rizikových prvkov (As, Ba, Cr, Cu, Hg, N, Pb, V) nad limit B sa nachádzajú aj v časti k.ú. Istebné. Z hľadiska bodovej kontaminácie pôdy bola preukázaná bodová kontaminácia Cr (obsah prvkov [mg.kg⁻¹] > limit B Cr > 250). V zastavanom území sa kontaminované pôdy nachádzajú v okolí komunikácií, areálov priemyselnej výroby OFZ Istebné a čiastočne v okolí poľnohospodárskeho družstva.
- Problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo, počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Navrhovaný rozvoj obce bude mať prevažne priaznivý vplyv na obyvateľov obce t.j. na prognózovaných podľa reálneho vývoja vytvorením podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti.

Navrhované riešenia a ich dôsledky nebudú mať z hľadiska environmentálneho, negatívny vplyv na riešené územie. Pri tvorbe koncepcie boli vyhodnotené a zohľadnené všetky možné vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu životného prostredia. Návrh ÚPN rešpektuje kosť územného systému ekologickej stability, vrátane navrhovaných nových prvkov miestneho územného systému a premieta ju do závažnej časti, rešpektuje všetky chránené územia európskeho, regionálneho aj lokálneho významu.

Navrhované riešenie územného plánu počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch, čo obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov, dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov v mladšom produktívnom veku. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto skutočnosti budú mať pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce a prispievajú k diverzifikácii jeho hospodárskej základne. Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov revitalizácie verejných priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu. Kultivované

prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru. Nepriamo bude mať rozvoj obce priaznivý vývoj aj pre okolité susediace obce a celý región.

Za vplyvy na obyvateľov a narušenie pohody a kvality života možno považovať vystavenie obyvateľov obce novým negatívnym antropogénnym zdrojom znečistenia životného prostredia so stresovými javmi a zdrojmi v obci. Medzi negatívne vplyvy patria možné kolízne funkčné plochy pre bývanie a občianska vybavenosť s technickým vybavením obce (napr. obytné budovy v blízkosti čističky odpadových vôd) alebo s činnosťami vo výrobných plochách. Preto je v plochách pre výrobu potrebné uvažovať s činnosťami, ktoré nebudú mať negatívne vplyvy na obyvateľov obce a mať pod kontrolou výrobné činnosti už od procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a vyžadovať dodržiavanie záväzných regulatívov územného plánu, platnej legislatívy (napr. zákona č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), aby boli opatrenia na zníženie dôsledkov výrobných činností navrhnuté už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia a kontrolované počas celej prevádzky.

Dodržiavaním záväzných regulatívov posudzovaného strategického dokumentu a dodržiavaním platnej legislatívy sa očakáva, že zdravotné riziká na obyvateľov budú menšie. Vytváraním kvalitnejšieho životného prostredia a uplatnením strategického dokumentu sa zdravotné riziká budú znižovať a eliminovať z pohľadu priamych rizík z pracovných činností ako aj vplyvom negatívnych dopadov činností na zdravie obyvateľov mesta.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Zosuvy sú plochy vyžadujúce si zvýšenú pozornosť, sú to potenciálne riziká stavebného využitia územia. Samotný strategický dokument Návrh ÚPN O nemá priamy vplyv na geodynamické javy (zosuvy), ale vytvára podmienky pre rozvoj územia a výstavbu, ktorá môže byť ovplyvnená geodynamickými javmi (zosuvmi), prípadne môže výstavba a stavebná činnosť ovplyvniť geodynamické javy (zosuvy). Potenciálnymi a stabilizovanými zosuvmi môžu byť ovplyvnené existujúce urbanizované územie a stavby. Jedná sa o plochy BI-02, BI-17, ZU-05. Navrhované rozvojové plochy (na ktorých je predpoklad stavebných aktivít) s výskytom stabilizovaných a potenciálnych zosuvov, sú v strategickom dokumente v záväznej časti podmienené uskutočnením odborného inžiniersko-geologického posúdenia územia.

Strategický dokument v zásade nemá priamy vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geomorfologické pomery pri dodržaní a rešpektovaní zásad využívania prostredia a činností v súlade s koncepciou riešenia stanovenou v zásadách trvale udržateľného rozvoja.

3. Vplyvy na klimatické pomery.

Rozsahom riešenia rozvoja územia t.j. rozvojom funkčných plôch obce nedôjde k vplyvom na klimatické pomery, ktoré by boli priamo vnímateľné alebo zaznamenateľné. Môžu mať vplyv z globálneho hľadiska. Zvyšovaním zastavaných plôch v území sa môže meniť lokálna mikroklima.

Riešením kvalitatívnych zmien vo vývoji, najmä technickej, technologickej a energetickej základne, kvalitatívnymi zmenami v dopravnej koncepcii, postupného znižovania energetickej náročnosti budov, šetrnejším metódam zásahov do prírodného prostredia a novšími stále kvalitnejšími technológiami výroby sa očakáva pri naplnení navrhovaných predpokladov, že dôjde dokonca k postupnému znižovaniu nepriaznivých vplyvov na klimatické pomery.

4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisii).

Územný plán je koncepčný rozvojový dokument obce, ktorý rieši plošné funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia a nie konkrétne navrhované činnosti a prevádzky v území. V súčasnosti nie je možné definovať konkrétne činnosti, prevádzky v nových plochách pre výrobné územie. Pri nových a existujúcich výrobných činnostiach hrozí potenciálne riziko havarijného úniku nebezpečných látok do ovzdušia. Pri dôslednom dodržiavaní platnej legislatívy v oblasti životného prostredia sa predpokladá minimálne potenciálne riziko havárií.

Znečistenie ovzdušia obci nie je v kompetencii priameho riešenia obecného úradu Istebné, možnosťou je len nepriame pôsobenie, ovplyvňovanie vyvíjaním aktivít v sociálno-ekonomickej sfére, tak aby neboli preferované činnosti a prevádzky, ktoré by zhoršovali kvalitu ovzdušia. Nové zdroje znečistenia v rozvojových plochách pre výrobu je potrebné držať pod kontrolou už od procesu

posudzovania vplyvov činností a stavieb a vyžadovať dodržiavanie záväzných regulatívov územného plánu, aby podmienky merania znečistenia boli stanovené už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia a kontrolované počas celej prevádzky stacionárnych zdrojov znečistenia.

5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).

Navrhované riešenie strategického dokumentu bude mať priaznivý vplyv na kvalitu povrchových vôd riešením kanalizačného systému s čistením odpadových vôd v ČOV, čím sa očakáva aj zníženie množstva v súčasnosti priamo vypúšťaných odpadových vôd do vodných tokov alebo do podložia a spodných vôd.

V zásade sa zachováva pôvodný charakter vodných tokov, podporuje sa ich ekologický význam v ekosystéme.

Obec Istebné má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty so zaústením do vodného toku Istebnianka a v časti Hrádok do toku Orava. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop a sú odvedené do vodného toku Istebnianka.

Dažďové vody sa navrhujú zachytávať vsakovaním na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov.

V súčasnosti nie sú známe konkrétne činnosti a prevádzky v nových plochách pre výrobu. Pri nových a existujúcich výrobných činnostiach hrozí potenciálne riziko havarijného úniku kvapalných produktov a látok do vodných tokov. Pri dôslednom dodržiavaní platnej legislatívy v oblasti životného prostredia sa predpokladá minimálne potenciálne riziko havárií.

6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely (bližšie popísané v kapitole B.I.1.). V návrhu ÚPN obce sa vymedzujú nové rozvojové plochy pre výstavbu obytných, rekreačných a výrobných objektov a zariadení. Na časti z nich dôjde k záberom poľnohospodárskej pôdy (ornej pôdy, záhrad a trvalých trávnych porastov). Plochy navrhnuté na zábery poľnohospodárskej pôdy nadväzujú na zastavané územie obce.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Nepredpokladá sa, že by došlo k významnejším negatívnym vplyvom na faunu a flóru. Pri realizácii činností a stavieb podľa ÚPN obce, ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (§ 6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny) – v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné každý zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody a krajiny. V súhlase na vykonanie zásahu je orgán ochrany prírody povinný uložiť žiadateľovi vykonanie revitalizačných opatrení alebo uloženie finančnej náhrady za poškodenie alebo zničenie biotopu. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nebudú vykreslené z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí (stavebnom povolení) a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia (stavebného povolenia) podľa § 9 ods. 1 písm. b/ alebo c/ zákona o ochrane prírody a krajiny.

Významné vplyvy na koridory živočíchov sa nepredpokladajú, za predpokladu dodržania a rešpektovania funkčnosti existujúcich a navrhovaných biokoridorov na všetkých hierarchických úrovniach.

8. Vplyvy na krajinu štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Súčasná krajinná štruktúra sa významne nezmení a k zmenám vo výmere plôch dôjde len v rámci sídelnej štruktúry.

Krajinný ráz a scenéria sa zmenia len minimálne a to vďaka tomu, že nové rozvojové plochy pre bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu sa prevažne navrhujú v nadväznosti na už existujúce zastavané plochy alebo kompaktne so súčasnou štruktúrou katastrálneho územia.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000),

národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

Chránené územia

Časť k.ú. Istebné je súčasťou Národného parku Malá Fatra (NP MF) a jeho ochranného pásma s druhým a tretím stupňom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Územný plán je koncepčný rozvojový dokument obce a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na chránené územie. Nové rozvojové plochy pre obytné územie BI-15 (Obytné územie – plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou smer Dolina-preluky) a časť BI-17 (Obytné územie – plochy navrhovaných rodinných domov nová ulica Nad záhradami) sa nachádzajú v ohranom pásme NP MF. Všetky tieto nové rozvojové plochy sú v nadväznosti na už existujúce obytné územie. Pri dodržaní regulatívov územného plánu a platnej legislatívy v oblasti ochrany prírody a životného prostredia rozvojové plochy nebudú mať negatívny vplyv na predmet ochrany osobitne chráneného územia Národného parku Malá Fatra.

NATURA 2000

Časť riešeného územia je súčasťou viacerých území sústavy NATURA 2000: Územia európskeho významu SKUEV0252 Malá Fatra, SKUEV00243 Orava, a Chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra.

Územný plán je koncepčný rozvojový dokument obce a preto samotný strategický dokument nemá priamy vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Za nepriamy vplyv Územného plánu možno považovať, že dáva predpoklad funkčného využitia územia a usporiadania v priestorových celkoch. V súčasnosti pri navrhovaných rozvojových plochách nie sú známe konkrétne činnosti ani stavby, ktoré by mohli ovplyvniť predmet ochrany územia európskeho významu, tie budú známe pri konkrétnom riešení v nižšom stupni prípravy územia (projektoch pre územnom rozhodnutie a stavebné povolenie, urbanistických štúdiách a podobne).

Rozvojové plochy z BI-15 (Obytné územie – plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou smer Dolina-preluky) a BI-17 (Obytné územie – plochy navrhovaných rodinných domov nová ulica Nad záhradami) v severozápadnej časti od zastavaného územia zasahujú do SKCHVÚ013 Malá Fatra. Rozvojové plochy sú v tesnej nadväznosti na už existujúcu zástavbu rodinných domov. Navrhované plochy v BI-15 sú preluky medzi už existujúcim zastavaným územím rodinných domov. Z tohto dôvodu je predpoklad, že nebude ovplyvnený predmet ochrany – druhy vtákov európskeho významu v SKCHVÚ013 Malá Fatra. Za dodržania platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie a záväzných regulatívov v navrhovanom strategickom dokumente je predpoklad, že nebude ovplyvnený predmet ochrany (biotopy druhov vtákov európskeho významu) v SKCHVÚ013 Malá Fatra.

Ostatné územia sústavy NATURA 2000 (SKUEV0252 Malá Fatra, SKUEV00243 Orava a Chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra) sú dotknuté už existujúcimi urbanizovanými plochami, prevažne rekreačného a výrobného charakteru (napr. RŠ-03, ZU-03), ktoré nedávajú predpoklad zásadného ovplyvnenia predmetu ochrany v týchto chránených územiach a nie sú dotknuté novými rozvojovými plochami, ktoré navrhuje strategický dokument ÚPN O.

Prvky ÚSES-u

Existujúce, navrhované prvky ÚSES sú akceptované ako územia s ekostabilizačnou funkciou a navrhujú sa opatrenia, aby novými aktivitami nebola narušená ich ekostabilizačná funkcia.

Existujúce prvky regionálneho charakteru ÚSES-u – Biokoridor nadregionálneho významu NRBk 2 Orava a Biocentrum regionálneho významu RBC 9 Párnické štrkoviská, sú v blízkosti existujúcich plôch výroby a skladov. Za dodržania platnej legislatívy v procese povolovania výrobných prevádzok, činnosti a stavieb v tejto ploche by nemali byť ohrozené prvky ÚSES. Biocentrum biosférického významu BBC 1 Krivánska Fatra, reprezentovaný najmä lesnými spoločenstvami, nie je primárne ohrozený rozvojom obce, nenavrhujú sa nové rozvojové plochy. Môže dôjsť k druhotnému ohrozeniu biocentra a ekosystémov v nich a to zvýšenou návštevnosťou obyvateľmi obce a inými hospodárskymi činnosťami (napr. lesohospodárskou činnosťou, zvýšenou návštevnosťou turistov), ktoré ale nie sú predmetom územnoplánovacej dokumentácie.

V navrhovanom strategickom dokumente (ÚPN O) je navrhnutý miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES), ktorý obsahuje 5 biocentier, 5 biokoridorov a 16 interakčných prvkov plošného rozsahu. Sú to navrhované prvky s vysokou krajinoekologickou hodnotou, z ktorých niektoré sú už reálne existujúce v riešenom území a niektoré sú nové a navrhnuté na vytvorenie. Väčšina prvkov MÚSES sú mimo rozvojových plôch, ktoré zabezpečujú ekologickú stabilitu k.ú. Istebné. Miestny prvok MBc 5 a z časti MBk 5 je súčasťou navrhovanej plochy BI-17.

V záväznej časti strategického dokumentu v regulatívoch v tabuľke pre jednotlivé funkčné plochy sú zahrnuté požiadavky na zabezpečenie funkčnosti prvkov MBc 5 a MBk 5 ako aj v kapitole C.8.2 Zásady ochrany prírody a tvorby krajiny, v ktorej je požiadavka na rešpektovanie navrhovaných prvkov MÚSES. Takýmto definovaním navrhovaných prvkov MÚSES-u v riešenom území a jeho rešpektovanie sa kvalitatívne zlepši ich ochrana, čo má pozitívny vplyv na udržanie ekologickej stability v k.ú. Istebné.

Konkrétne činnosti v území nie sú známe, ale pri dodržaní regulatívov územného plánu a platnej legislatívy v oblasti ochrany prírody a životného prostredia rozvojové plochy nebudú mať negatívny vplyv na funkčnosť prvkov ÚSES na všetkých hierarchických úrovniach.

Prvky ÚSES sú schématicky zakreslené v strategickom dokumente vo výkrese č. 2, 3 a 6. V rámci regulatívov a zásad stanovených v dokumentácii sú prvky ÚSES koncepčne akceptované a zásah do nich sa očakáva len vo výnimočných nevyhnutných prípadoch.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

V záväznej časti strategického dokumentu v kapitole C.8.1 Zásady zachovania kultúrohistorických hodnôt sú definované regulatívy, opatrenia na kultúrne, historické pamiatky a archeologické náleziská. Za dodržania platnej legislatívy na úseku ochrany pamiatkového fondu a dodržania regulatívov v navrhovanom ÚPN O sa predpokladá priaznivý vplyv na kultúrohistorické pamiatky, skvalitnením okolitého prostredia a podmienok ich ochrany.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Nepredpokladá sa, v riešenom území sa nenachádzajú.

12. Iné vplyvy.

Nepredpokladajú sa.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali chránené prvky prírody a krajiny. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

Dobudovaním chýbajúcej technickej vybavenosti sa zlepši životné prostredie, dobudovaním chýbajúcej občianskej vybavenosti, rozšírením atraktivít pre celoročnú turistiku sa obec viac zatraktívni a stúpne záujem o trvalé bývanie v nej, ako aj záujem o podnikanie v obci. Vytvoria sa vhodné podmienky pre rozvoj v oblasti ekonomickej, čo bude mať za následok vzostup aj v oblasti sociálnej sféry.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry jednoznačne prispeje návrh dobudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd k zlepšeniu kvality životného prostredia a k udržaniu a zlepšeniu kvality vôd. Návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod prispeje k vysokému komfortu bývania a udržaniu kvality ovzdušia.

V návrhu územnoplánovacej dokumentácie sa rieši optimalizácia siete technickej infraštruktúry, najmä v oblasti vodného hospodárstva, kanalizačného systému a energetiky.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť primárne v stanovení presných regulatívov pre rôzne druhy výrobných aktivít území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území a v kontakte s ním sú povolené len výrobné a podnikateľské prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Navrhujú sa ekostabilizačné opatrenia a prvky miestneho územného systému ekologickej stability. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných

funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnookologického plánu a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ekostabilizačná zeleň a špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia na vodných tokoch, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie opatrenia v zmysle uvedenej stratégie sú navrhované v sídelnom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Prehľad relevantných kľúčových právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov:

- Zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z. o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií – platné od 1.12. 2007;
- Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd,
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
- Cestný zákon, 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov,
- Zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v úplnom znení zákona 409/2006 Z.z.;
- Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov;
- Zákon NR SR č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška č. 705/2002 Z. o kvalite ovzdušia,
- Zákon NR SR č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zmien a doplnkov zákona a prislúchajúcimi vykonávacími vyhláškami,
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov Územného plánu obce Istebné, vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb. Z pohľadu posúdenia vplyvov územného plánu obce na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

Zásady zachovania kultúrohistorických hodnôt

- a) rešpektovať evidované neodkryté archeologické náleziská zapísané v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk SR (CEANS):
 - 1) prístavný hostinec – zaniknuté murované stavby z novoveku (stredoveku?) asanované po roku 1950 – v súčasnosti ide o miesto parkoviska (lok. č. 798)
 - 2) poloha starej tehelne – stopy pravekého sídliska (lok. č. 801)
 - 3) poloha „Nad hrádok“ – stopy osídlenia z doby kamennej (lok. č. 799)
 - 4) poloha „Žiar“ – hradisko/sídlisko púchovskej k., d. hradištnej (lok. č. 798)
 - 5) polohy južne od Žiaru – stopy osídlenia z doby púchovskej k. (?) (lok. č. 683 a 686)
- b) rešpektovať Národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname Pamiatkového fondu Slovenskej republiky:
 - 1) kostol a zvonica, KNC 178
 - 2) fara a pamätná tabuľa, KNC 177/1
 - 3) hrádok, KNC 527, 528 – archeologická lokalita
 - 4) kaštieľ a park KNC 363/1, 363/4-6, 363/8-11, 364, 365
- c) pri objektoch, ktoré sú zapísané v ÚZPF SR, je nutné dodržať požiadavky základnej ochrany kultúrnej pamiatky v zmysle platného zákona o ochrane pamiatkového fondu; v zmysle platného pamiatkového zákona je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od obvodového plášťa stavby – v tomto priestore nie je možné vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP,
- d) ku každému plánovanému zámeru obnovy NKP sa musí vyjadriť Krajský pamiatkový úrad Žilina, ako aj k zámeru úprav všetkých nehnuteľností situovaných v ochrannom pásme artikulačného kostola,
- e) pri novej zástavbe v ochrannom pásme kostola zachovať jeho dominantnú architektúru a typické pohľady,
- f) zachovať a prezentovať solitérny a dominantný charakter barokového kaštieľa z druhej polovice 18. storočia,
- g) zachovať prírodne – krajinársky charakter parku pri barokovom kaštieli a jeho využitie pre krátkodobú rekreáciu a oddych, na ploche historického parku sa vylučuje stavebná činnosť,
- h) zachovať a prezentovať drevené zrubové sýpky situované pozdĺž vodného toku obce,
- i) historickému objektu mladšieho kaštieľa, ktorý bol necitlivo upravený a prestavaný v 80. rokoch 20. storočia, podľa možností prinavrátiť pôvodné architektonické kvality,
 - j) v záujme aspoň čiastočnej prezentácie historickej urbanistickej štruktúry obce, je potrebné v jej najstaršej časti zachovať posledné zrubové domy a pri novej zástavbe a obnove objektov rešpektovať uličné čiary, akceptovať pôvodnú parceláciu, rovinu sedlových striech a citlivo riešiť tvaroslovné prvky fasád,
- k) podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu každý subjekt je povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu,
- l) podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas terénnych úprav, musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu (KPÚ). Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky KPÚ je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s KPÚ. Podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu, archeologický nález môže vyzdvihnúť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu,
- m) pri akejkoľvek stavebnej činnosti rešpektovať povinnosti ohlásenia prípadného archeologického nálezu podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, u líniových a veľkoplošných stavieb v príslušnom územnom a stavebnom konaní osloviť Krajský pamiatkový úrad Žilina,
- n) rešpektovať ustanovenia platného zákona o ochrane pamiatkového fondu, na základe ktorých Krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní,
- o) v územnom a stavebnom konaní rešpektovať ustanovenia platného zákona o ochrane pamiatkového fondu o postavení KPÚ v týchto konaniach; v opodstatnených prípadoch môže Krajský pamiatkový úrad rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu,

- p) pre archeologickú národnú kultúrnu pamiatku „Hrádok“ je zakázané akékoľvek nové funkčné využitie a ďalšia stavebná činnosť,
- q) obmedzené funkčné využitie územia platí pre archeologické lokality z dostupnej evidencie archeologických nálezísk (CEANS); v prípade záujmu využitia spomenutých plôch na stavebné účely, musí tomu predchádzať záchranný archeologický výskum podľa ustanovení platného pamiatkového zákona,
- r) vzhľadom k jasne čitateľným moduláciám terénu v katastri obce Istebné, ktoré navodzujú výskyt ďalších, zatiaľ neznámych a nedefinovaných archeologických lokalít, je nevyhnutné pri budúcej stavebnej činnosti a pri samostatných stavebných etapách jej realizácie (vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia) vyžiadať si stanovisko Krajského pamiatkového úradu Žilina, kde nie je vylúčená podmienka na zabezpečenie archeologického výskumu,
- s) rešpektovať a zachovať pamätihodnosti, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú pre obec miestnu historickú hodnotu a dokumentujú historický vývoj obce. Na ich ochranu navrhujeme vytvoriť Evidenciu pamätihodností obce. Do Evidencie pamätihodností obce, v súlade s platným zákonom o ochrane pamiatkového fondu navrhujeme zaradiť:
 - 1) kaštieľ postavený v 18. storočí. Rozmermi aj uplatnením znakov baroka táto stavba prekonalá všetky dovtedajšie šľachtické sídla v župe. Je dvojpodlažná, dvojtraktová s päťdielnym pôdorysom. Stavbu musel projektovať školený staviteľ. V kaštieli sa do konca roku 2013 nachádzal Detský domov,
 - 2) pamätná tabuľa padlým občanom počas SNP a v II. sv.vojne v parku pri potravinách Koruna,
- t) rešpektovať a zachovať zaujímavé objekty, ktoré dokumentujú historický vývoj obce. :
 - 1) stará evanjelická fara – obdĺžniková dvojtraktová ľudová stavba s prvkami klasicizmu z rokov 1837-1838,
 - 2) sypáreň, parc. KN-C 308,
 - 3) sypáreň, parc. KN-C 305,
 - 4) chalúpka, parc. KN-C 180,
 - 5) chalúpka parc. KN-C 140, využívaná na ubytovanie,
 - 6) drevený rodinný domček, parc. KN-C 140,
 - 7) rodinný domček parc. KN-C 328, časť drevená,
 - 8) rodinný domček, parc. KN-C 345, časť drevená,
 - 9) rodinný domček, parc. KN-C 32, , časť drevená,
 - 10) rodinný domček, parc. KN-C 143,
- u) rešpektovať a zachovať chránené stromy, ktoré sú evidované ŠOP CHKO Horná Orava,
 - 2. stupeň ochrany:
 - 1) lípy pri evanjelickom kostole, parc. KN-C 178,
 - 2) duby pri rímsko-katolíckom kostole, parc. KN-C 4, 4 ks,
 - 3) jaseň pri kaštieli v záhrade, parc. KN-C 363/1,1 ks.

Zásady ochrany prírody a tvorby krajiny

- a) v katastrálnom území obce, pri hospodárskej a rekreačnej činnosti, rešpektovať územnú ochranu prírody a krajiny v súlade s požiadavkami, stanovenými pre jednotlivé stupne ochrany v zmysle platného zákona o ochrane prírody a krajiny,
- b) rešpektovať OP Národného parku Malá Fatra,
- c) rešpektovať osobitne chránenú časť prírody a krajiny – územie Chráneného areálu rieky Orava, vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Žiline č.1/1997 z 12.8.1997,
- d) rešpektovať mokraď medzinárodného významu Ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky (Dátum zapísania: 17.2.1998),
- e) rešpektovať Územie európskeho významu SKUEV0243 Orava a SKUEV0252 Malá Fatra,
- f) rešpektovať chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra,
- g) rešpektovať prvky ÚSES (ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení ZaD 1-5):
 - 1) Biocentrum regionálneho významu Hrčova Kečka – Sokol, ID 3/7,
 - 2) Biokoridor nadregionálneho významu vodný tok Orava (terestricko-hydrický), ID 3/9, Minčol – Kubínska hoľa – Čistý Grúň (terestrický), ID 3/11,
- h) rešpektovať prvky aktuálneho RÚSES okresu Dolný Kubín:
 - 1) Biocentrum biosférického významu Krivánska Fatra BBc1,
 - 2) Biocentrum regionálneho významu RBc9 Párnické štrkoviská (k.ú.: Žaškov, Veličná, Istebné),
 - 3) Biokoridor nadregionálneho významu NRBk2 Orava,
 - 4) genofondové lokality:
 - GP Lužné lesy rieky Oravy (NRBk Orava),

- GP Párnické štrkoviská (RBc9),
- GP Močidlá,
- i) rešpektovať navrhované prvky miestneho významu (MÚSES):
 - A) Navrhované biocentrá:
 - 1) Biocentrum miestneho významu MBc1,
 - 2) Biocentrum miestneho významu MBc2,
 - 3) Biocentrum miestneho významu MBc3,
 - 4) Biocentrum miestneho významu MBc4,
 - 5) Biocentrum miestneho významu MBc5,
 - B) Navrhované biokoridory:
 - 1) Biokoridor miestneho významu MBk1 terestricko-hydrický biokoridor,
 - 2) Biokoridor miestneho významu MBk2 terestrický biokoridor,
 - 3) Biokoridor miestneho významu MBk3 terestricko-hydrický biokoridor,
 - 4) Biokoridor miestneho významu MBk4 terestricko-hydrický biokoridor,
 - 5) Biokoridor miestneho významu MBk5 terestrický biokoridor,
 - C) Navrhované interakčné prvky:
 - 1) Interakčný prvok miestneho významu MIP1, MIP2, MIP3, MIP4, MIP5, MIP6, MIP7, MIP8, MIP9, MIP10, MIP11, MIP12, MIP13, MIP14, MIP15, MIP16,
- j) stavby je možné umiestňovať minimálne 5 m od brehovej čiary malých vodných tokov, pri rieke Orave 10 m, pokiaľ sú brehové porasty toku širšie, tak formy využitia brehových porastov a činnosti konzultovať s orgánom ochrany prírody a organizáciou Štátnej ochrany prírody; výstavbu (križovanie) dopravných a inžinierskych stavieb s vodnými konzultovať s orgánom ochrany prírody a organizáciou Štátnej ochrany prírody,
- k) na rieke Orava je zakázané vytvárať bariéry, prahy a budovať malé vodné elektrárne,
- l) v katastri obce je zakázané budovať veterné elektrárne,
- m) rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orave a v jej brehových porastoch,
- n) dotvoriť hydrické biokoridory vymedzením vsakovacích zatrávených pásov pozdĺž porastov, zabezpečením kontinuálnych viacetážových porastov pozdĺž tokov, obmedzením stavebnej činnosti v priestore biokoridorov,
- o) dotvoriť zeleň v poľnohospodárskej krajine, výrobných a poľnohospodárskych areáloch,
- p) zachovať a chrániť plochy pramenísk, brehových porastov, prírodné zdroje využívať bez devastácie prostredia,
- q) odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine, zachovať podmienky pre existenciu trávno-bylinných spoločenstiev na trvalých trávnych porastoch ich udržiavaním kosením alebo extenzívnym pasienkárstvom,
- r) v celom katastrálnom území nie je dovolené vytvárať skládky odpadov,
- s) na území pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov rešpektovať stanovený spôsob ochrany – t.j. zákazy a obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody a sú určené v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov,
- t) vo voľnej krajine je neprípustná výstavba objektov okrem prízemných sezónnych zariadení pre poľnohospodárstvo (salaš, prístrešok) – použiť tradičné hmoty (sedlové strechy) a materiály (drevo),
- u) pri hospodárení na lesnom fonde vylúčiť holoruby, využívať drobnú mechanizáciu,
- v) v prípade umiestnenia stavby vo vzdialenosti do 50 m od okraja lesných pozemkov je potrebné záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva v zmysle platného zákona o lesoch.

Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability:

Starostlivosť o životné prostredie

- a) rešpektovať opatrenia vyplývajúce z národného dokumentu „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, a jej aktualizácie:
 - 1) Opatrenia proti častejším a intenzívnejším vlnám horúčav
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle,
 - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
 - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,

- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
 - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny,
- 2) Opatrenia proti častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc
- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa alebo spoločenstiev drevín v extraviláne,
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
 - zabezpečiť dostatočný odstup stromovej vegetácie od elektrických vedení,
- 3) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha
- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,
- 4) Opatrenia proti častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľadom na životné prostredie,
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky, s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v intraviláne,
 - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle,
 - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
 - usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
 - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.
- 5) Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vln horúčav
- koncipovať urbanistickú štruktúru sídla tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu; vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov, cyklistov v meste,
 - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, využívaním svetlých farieb a odrazových povrchov na budovách,
 - vytvárať trvalé resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách a budovách,
 - zabezpečiť ochladzovanie interiérov budov,
 - zabezpečiť, aby dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra boli prispôsobené klimatickým podmienkam,
 - zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
 - zabezpečiť revitalizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v sídlach,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do príľahlej krajiny; podporiť zriadenie sídelných lesoparkov,
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability drevín; prispôbiť výber drevín pre výsadbu klimatickým podmienkam, pri voľbe druhov uprednostňovať pôvodné a nealergénne druhy pred inváznymi,
 - podporovať vertikálne zazelenenie a zvýšiť podiel zelených striech a fasád,
 - zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií,
 - zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch,
 - zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce.
- 6) Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napr. ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov,
 - zabezpečiť a podporovať výsadbu spoločenstiev drevín a aplikáciu prenosných zábran v územiach mimo z. ú. sídiel pre zníženie intenzity víchríc a silných vetrov.
- 7) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha
- zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v sídlach,
 - podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,

- zabezpečiť a podporovať zvýšené využívanie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov,
- minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla,
- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržovanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách sídiel,
- zabezpečiť racionalizáciu využívania vody v budovách a využívanie odpadovej "sivej" vody,
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
- v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd a koreňových čistiarní,
- zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitalizáciu a budovanie vodných plôch a mokradí.

8) Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok

- zabezpečiť protipovodňovú ochranu sídiel,
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,
 - zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy,
 - zabezpečiť zadržiavanie strešnej vody, napr. strešnými alebo dažďovými záhradami,
 - zabezpečiť budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí,
 - diverzifikácia odvádzania dažďovej vody (do prírodných alebo umelých povrchových recipientov, do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade),
 - zabezpečiť dostatočnú kapacitu prietoku kanalizačnej sústavy,
 - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy,
- b) pre zabezpečenie ochrany povrchových a podzemných vôd je potrebné:
- 1) rešpektovať PHO I. a II. stupňa vodných zdrojov,
 - 2) požadovať, aby drobní chovatelia mali zriadené nepresakujúce hnojiská,
- c) rešpektovať ochranu vôd vyplývajúcu z platného zákona o vodách,
- d) zabezpečiť ochranu obytného územia pred záplavami na vodných tokoch v obci,
- e) zabezpečiť pravidelnú údržbu a čistenie koryt vodných tokov v obci,
- f) na území pobrežných pozemkov vodných tokov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciou s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- g) nakladanie s odpadmi:
- 1) rešpektovať platné zákony a vyhlášky o odpadoch,
 - 2) dôsledne realizovať separovaný zber odpadov v obci s cieľom využiť druhotné suroviny a znížiť množstvo odpadu vyvázaného na skládky,
 - 3) zhodnocovať biologicky rozložiteľný odpad v každej domácnosti – v objektoch IBV a HBV, v objektoch OV a ostatných prevádzkach v obci, s potenciálom produkcie biologicky rozložiteľného odpadu, zabezpečiť kompostér pre skladenie tohto druhu odpadu a jeho pravidelný odvoz na zhodnotenie,
 - 4) zabezpečiť pravidelný odvoz, zhodnotenie a zneškodňovanie oddelených zložiek vytriedených komunálnych odpadov a tiež drobných stavebných odpadov a nebezpečných odpadov,
- h) v bývalom areáli hospodárskeho dvora, v navrhovaných plochách zmiešaného územia ZU-03, vybudovať zberný dvor a obecnú kompostáreň,
- i) rešpektovať navrhované plochy verejnej zelene,
- j) zabezpečiť revitalizáciu areálu bývalého závodu OFZ vrátane jeho skládky,
- k) posúdiť technické možnosti využitia alternatívnych/obnoviteľných zdrojov energie v nových rozvojových lokalitách riešených v k. ú. obce,
- l) v prípade umiestnenia možných zdrojov znečisťovania ovzdušia v blízkosti obytnej zóny posúdiť rozptylové podmienky v k. ú. a navrhnúť opatrenia na zabezpečenie rozptylu, vyhodnotiť predpokladané množstvo emisií v prípade návrhu nových činností, opatrenia na eliminovanie nepriaznivých vplyvov vypúšťania emisií, napr. dostatočnú vzdialenosť od zástavby, zlepšenie rozptylu, správnu techniku prevádzkovania, čistenie a zachytávanie emisií.

Krajinnoekologické opatrenia:

a) Ochrana súčasného stavu a štruktúry krajiny

- 1) rešpektovať ochranu všetkých chránených častí prírody a krajiny, genofondových plôch a prvkov územného systému ekologickej stability,
 - 2) rešpektovať Programy starostlivosti o chránené vtáčie územia,
 - 3) zachovať pôvodné druhové zloženie lesov podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie, v ktorej prevažujú listnaté lesy, znižovať podiel stanovištne nevhodných drevín v porastoch,
 - 4) nezvyšovať intenzitu a rozsah zásahov,
 - 5) monitorovať invázne rastliny a aktívne likvidovať ich ohniská, najmä v okolí záhradkárskeho a chatových osád, v brehových porastoch,
 - 6) obmedziť výstavbu a veľkoplošné oplocovanie pozemkov, umožniť migráciu voľne žijúcich zvierat,
 - 7) obnovenie obhospodarovania, rovnomerné vypásanie pasienkov a kosenie lúk, pravidelné odstraňovanie náletových a výmladkových drevín, zamedziť vypaľovaniu rozsiahlych trávnych porastov, eliminovať aktivity poškodzujúce biotopy (motokros, cyklokros, skútre, štvorkolky),
 - 8) minimalizovať zásahy do korýt, v prípade ich realizácie brať do úvahy realizáciu zimovísk, ochranu neresísk, migračných úsekov,
 - 9) revitalizovať regulované vodné toky, znižovať bariérový efekt umelo upravených brehov, odstraňovanie nelegálnych skládok a výsypiek,
 - 10) uprednostniť prírode blízke protipovodňové opatrenia pred technicky poňatými úpravami vodných tokov predovšetkým podporou prirodzenej inundácie v nivách tokov, výstavbou polosuchých poldrov a pod.,
 - 11) pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov, ani inak nenarušovať brehovú porastovú vodných tokov; odporúčať výsadbu brehovú porastov (aspoň línii) na ochranu brehov vodných tokov a izoláciu pred znečistením aj v intraviláne, kde je to možné,
 - 12) znižovať znečisťovania podzemných vôd, zabránenie priesaku znečisťujúcich látok do podzemných vôd z priemyselno-technických prevádzok a živočíšnych fariem,
 - 13) zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok,
 - 14) vytvárať v nových navrhovaných obytných, rekreačných a výrobných plochách uličnú alebo areálovú zeleň so živými plotmi, trávnikmi a drevinovou vegetáciou,
 - 15) zamedzovať fragmentácii lesov: napr. nebudovať nové lesné cesty a zväžnice a revitalizovať staré, nepoužívané, neaplikovať holorubný spôsob ťažby ani veľkoplošné formy podrostového hospodárskeho spôsobu, ak to nie je nevyhnutné pre rekonštrukciu porastov,
 - 16) v sídelnej vegetácii zachovávať mozaiku rôznovekých drevín, s dôrazom na zachovanie starých stromov (najhodnotnejších pre biodiverzitu),
 - 17) rozvíjať ekologické poľnohospodárstvo a podporiť extenzívne využívanie TTP,
 - 18) opticky izolovať nevzhľadné poľnohospodárske a výrobné-technické areály a iné rušivé pôsobiacie technické prvky v krajine výsadbou stromov a krov po ich obvode.
- b) Opatrenia na ochranu prvkov ÚSES a genofondových plôch:**
- 1) nadmerne neurbanizovať územie a regulovať investičné aktivity na lokalitách v blízkosti prvkov ÚSES,
 - 2) posudzovať vhodné umiestnenie zdrojov sekundárneho ohrozenia (sklady, poľnohospodárske objekty atď.),
 - 3) obmedziť oplocovanie pozemkov,
 - 4) postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie v porastoch podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie,
 - 5) nezvyšovať intenzitu a rozsah zásahov v ochranných lesoch,
 - 6) nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu, podrast a bylinné poschodie, rekultivovať lesné sklady a lesné cesty, ktoré vznikli pre účely ťažby,
 - 7) ponechávať dostatočné množstvá starých porastov i jednotlivých starých a dutinových stromov, ako i stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre (najmä hrubé)
 - 8) neodstraňovať a nepoškodzovať hniezdne a dutinové stromy, ak tak neurčí orgán ochrany prírody,
 - 9) zabezpečiť primeraný manažment (pastva, kosenie, mulčovanie) rozsiahlejších lúčnych biotopov v intervale minimálne 1 x za 2 roky, odstraňovať nálet drevín,
 - 10) úprava napájadiel pre zmiernenie erózie v ich okolí, prekladanie košarísk, nezakladať nové priehony pre dobytok,
 - 11) vylúčiť aplikáciu chemických látok v území,
 - 12) zosúladiť rybárske obhospodarovanie so záujmami ochrany prírody, týka sa to najmä Párnických štrkovísk,
 - 13) zlikvidovať nelegálne sklady odpadov v brehových porastoch.
- c) Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability:**

- 1) preferovať stanovištne pôvodné druhy,
- 2) zvyšovať podiel prirodzenej obnovy lesa na úkor umelej obnovy,
- 3) na mieste vyrúbaných nepôvodných smrekových monokultúr obnovovať listnatý alebo zmiešaný les s ponechávaním prirodzeného zmladenia,
- 4) ponechávať dostatočné množstvo starých porastov, stojace i ležiace mŕtve drevo,
- 5) nechať na dožitie stromy s dutinami,
- 6) zabezpečiť, aby podiel porastov vekových tried nad 70 rokov neklesol pod 40%
- 7) pre hlboko zarezané doliny, strže a výmole uplatňovať bez zásahový režim alebo účelový, resp. výberkový HS lesných porastov,
- 8) nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu a bylinné poschodie,
- 9) rekultivovať lesné cesty, ktoré vznikli pre účely ťažby a nepokračovať v ďalšej fragmentácii lesných ekosystémov, napr. výstavbou lesných ciest, holorubným spôsobom ťažby a pod.,
- 10) mechanicky nerozrušovať/nevysušovať pramenné lokality,
- 11) v lesných porastoch s výskytom významných druhov vtáctva realizovať hospodárske opatrenia v mimo hniezdnom období a vytvárať podmienky pre ich hniezdenie,
- 12) asanovať všetky nepovolené skládky odpadu a zamedziť vzniku nových skládok,
- 13) podporiť aktivity ekologického hospodárenia v obci,
- 14) systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín,
- 15) zamedziť fragmentácii brehových porastov (vypaľovanie, presekávanie, zavážanie odpadmi), ktorá podporuje šírenie inváznych druhov rastlín v území,
- 16) neaplikovať pesticídy a insekticídy na plochách v bezprostrednom okolí prvkov MÚSES a ekostabilizačných prvkov,
- 17) zachovať solitérne stromy alebo skupinky stromov mimo lesa na otvorených plochách poľnohospodárskej pôdy, a to mimo prvkov MÚSES,
- 18) navrhovať a realizovať opatrenie týkajúce sa druhovej ochrany živočíchov a rastlín, napr. pri projektovaní výstavby nových komunikácií, alebo rekonštrukcii už existujúcich do projektov zahrnúť opatrenia na znižovanie mortality živočíchov na cestách (pochody, nadchody, priepusty, oplotenia a pod.).

d) Opatrenia na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu:

- 1) nepreferovať znižovanie výmeru chránených pôd, prednostne uplatňovať zástavbu v:
- 2) prielukách v zastavanom území a mimo chránenej pôdy,
- 3) na trávnych porastoch s indikovanými i potenciálnymi zosuvmi zachovať, prípadne vysadiť po vrstevnici viacúčelové vegetačné pásy, ktoré majú ekostabilizačnú funkciu,
- 4) na reliéfe so svahovými deformáciami realizovať protierózne opatrenia, najmä: protierózne oševné postupy, až po ochranné zatrávnenie,
- 5) ponechávať solitérne dreviny na lúkach a pasienkoch,
- 6) zachovanie trávnatých porastov a vhodnej mozaikovitej krajiny vrátane medzí a úhorov,
- 7) zabráňovať poškodzovaniu pôdy a mačiny pasienkov pri stádlení a nesprávne robenom košarovaní, ako aj pri pasení zvierat na vzdialenejších pasienkoch, dodržiavať usmernenia stanovené v Pláne rozvoja vidieka,
- 8) nepreferovať výsev komerčných d'atelinotrávnnych miešaniek,
- 9) dlhodobu nevyužívanú lúku, ktorým hrozí zarastanie drevinami aspoň raz za rok v jesennom období prekosiť alebo mulčovať, aplikovať mulčovanie len v nutných prípadoch, je vhodné len ako jednorazový zásah na obnovu,
- 10) vo výbehoch pre veľké hospodárske zvieratá (hlavne pre kone) obmedziť počty zvierat tak, aby nedošlo k degradácii pôdneho krytu a následnej erózií pôdy,
- 11) podporovať ekologické poľnohospodárstvo.

e) Opatrenia na ochranu vodných tokov a plôch:

- 1) rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orava a v jej brehových porastoch a na jej prítokoch, t.j. nevytvárať/odstrániť bariéry, prahy, nebudovať malé vodné elektrárne,
- 2) neuvažovať s umiestňovaním stavieb vrátane oplotení od oboch brehov rieky Orava a minimálne 6 m od brehov ostatných vodných tokov,
- 3) zachovať, prípadne doplniť/rozšíriť pokryvnosť brehových porastov všetkých vodných tokov, najmä však potoka Istebianky a mŕtveho ramena Oravy,
- 4) revitalizovať regulované vodné toky tam, kde to dovoľia priestorové možnosti so zachovaním protipovodňového účinku regulácií, tzn. vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- 5) eliminovať znečistenie brehov a zabráňovať vytváraniu nelegálnych skládok odpadov, zamedziť nelegálnemu vypúšťaniu odpadových vôd a priesakom odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby (vymývanie hnojísk, silážnych jám) a z plôch postihnutých

- preháňaním hospodárskych zvierat do vodných tokov, lokalizovať poľné hnojiská mimo plôch, ktoré by mohli priamo ohroziť povrchové a podzemné vody,
- 6) umiestňovať lesné cesty mimo vodných tokov vrátane brehových porastov,
 - 7) likvidácia porastov invázných druhov rastlín.
 - 8) chrániť štruktúru porastov v blízkosti toku, ktoré zadržiavajú prudké dažde, spomaľujú odtok a vsakovanie vody a zamedzujú eróziu,
 - 9) zachovať prirodzené meandrovanie tokov a dostatočnej šírky ochranných zón pre pohyb koryta,
 - 10) v prípade významne zmenených a zregulovaných častí vodných tokov zvážiť ich revitalizáciu,
 - 11) zamedziť vypúšťaniu odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby do vodných tokov,
 - 12) nezasahovať ťažkou mechanizáciou a bezprostredné okolie vodných plôch, pretože mokrade sú veľmi citlivé na vplyvy erózie a znečisťovanie, umiestňovať lesné cesty mimo vodných tokov vrátane brehových porastov,
 - 13) obmedziť až vylúčiť výrub porastov drevín v blízkosti tokov, ktoré spomaľujú odtok a vsakovanie vody a zamedzujú eróziu, udržiavať pestrú vekovú skladbu
 - 14) podporovanie vytvárania mokradí (zvýšenie inundačnej a retenčnej kapacity horných a stredných tokov),
 - 15) obmedziť vytváranie nepriepustných plôch v urbanizovanom priestore, preferovať možnosti vsakovania a zachytávania dažďových vôd a ich využívanie na úžitkové účely.

f) Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny:

- 1) udržiavať typickú mozaikovitú štruktúru NDV (s líniovým, skupinovým a difúznym charakterom) a trvalých trávnych porastov (vo veľkosti mezo a makroštruktúr) t. j. podporovať extenzívne lesopasienkárске využívanie podhorských častí,
- 2) neaplikovať holorubný spôsob ťažby,
- 3) potláčať sukcesiu, t.j. rozširovanie lesa do pôvodne bezlesých stanovišť na miestach bývalej pasvy oviec a dobytku kosením a pasením trvalých trávnych porastov,
- 4) doplniť v intraviláne brehovú porasty v okolí potoka,
- 5) v sídelnej vegetácii zachovávať mozaiku rôznovekých drevín, s dôrazom na zachovanie starých stromov,
- 6) vo výsadbe smerom von do okolitej krajiny od zastavaného územia využiť druhové zloženie drevín bližšie k pôvodnej drevinovej skladbe,
- 7) realizovať výsadbu alejí,
- 8) rozvíjať ekologické poľnohospodárstvo, podporiť pasienkárstvo.

g) Opatrenia na skvalitnenie rekreačných služieb:

- 1) vytvoriť podmienky pre obnovenie povedomia obyvateľov o kultúrnej a poľnohospodárskej činnosti obce podporou kultúrnych aktivít poukazujúcich na tradičné formy využívania zeme a plodín v obci: ovocinárstvo, prezentácia ľudových remesiel atď.,
- 2) podporiť alternatívne formy poľnohospodárstva a využívania pôdy (organické farmárstvo),
- 3) podporiť aktívne formy rekreácie v obci s prihliadnutím na prítomnosť územia európskeho významu a chránených vtáčích území (ekoturizmus, birdwatching a pod.),
- 4) propagovať myšlienku ochrany medzinárodne významnej Ramsarskej lokality rieky Orava a napr. vybudovať infraštruktúru pre pozorovanie vtáctva na lokalite,
- 5) podporovať rozvoj turistických a cyklistických trás,
- 6) vytvoriť podmienky pre propagáciu tradičných a nedeštruktívnych foriem využívania krajiny: extenzívne pasenie dobytku, oviec, včelárstvo, prezentácia ľudových remesiel, pestovanie a spracovanie ovocia...,
- 7) podporiť aktívne formy rekreácie v obci (agroturizmus, ekoturizmus, birdwatching, gastroturizmus a pod.),
- 8) vytvoriť podmienky pre aktívnu formu rekreácie v obci (napríklad: vybudovanie náučného chodníka)
- 9) podporiť výrobu informačných materiálov o rekreačných aktivitách v obci (napríklad: výrobu dokumentačného filmu o obci, informačných letákov a iné).

h) Opatrenia na ochranu lesnej pôdy:

- 1) v rámci pestovných opatrení ako aj obnovných zásahov cielene znižovať zastúpenie smreka a borovice a zvyšovať zastúpenie listnatých drevín (vrátane tzv. cenných listnáčov) a jedle - cielene približovať drevinové zloženie prirodzenému zloženiu (viď. kapitola 2.2.1),
- 2) v rámci pestovných opatrení ako aj obnovných zásahov zvážiť úpravu reálneho ako aj cieľového drevinového zloženia smerom k vyššej adaptačnej schopnosti na nastávajúce klimatické zmeny: tzn. oproti uvedenému prirodzenému drevinovému zloženiu zvýšiť podiel

teplomilných druhov (duby, lipy, javor poľný, hrab...) a to aj na úkor jedle a buka a úplne vylúčiť smrek,

- 3) využívať prírode blízke formy hospodárenia s dlhodobým cieľom prechodu na výberkový hospodársky spôsob,
- 4) v prípade, že je v obnovovanom materskom poraste alebo jeho bezprostrednom okolí dostatočné zastúpenie drevín obnovného alebo cieľového drevinového zloženia vždy uprednostňovať prirodzenú obnovu lesa na úkor umelej obnovy,
- 5) v lesných porastoch s výskytom tisa obyčajného vylúčiť také zásahy, ktoré výrazne znížia zápoj porastu v častiach s výskytom tisa (pokles zakmenenia pod 0,7) alebo inak ohrozia nie len jeho prežitie ale aj jeho úspešný vývoj a rozmnožovanie,
- 6) cielene využívať dočasné porasty prípravných drevín v prípade rizika sťaženej obnovy väčších holín vzniknutých náhodnými ťažbami alebo aj úmyselnou obnovou,
- 7) aktívne znížovať stavy raticovej zveri na takú úroveň, ktorá umožní úspešnú obnovu jedle bielej, tisa obyčajného a tzv. cenných listnáčov aj bez použitia oplôtok,
- 8) ponechávať dostatočné množstvo starých stromov a stojace i ležiace mŕtve drevo v porastoch,
- 9) uprednostňovať také technológie a ťažbovo-obnovné postupy, ktoré čo najmenej narušujú a zhutňujú pôdny povrch a nevytvárajú nové erózne ryhy spôsobujúce zrýchlený odtok vody z územia a degradáciu okolitých stanovišť,
- 10) zvážiť racionalizáciu lesnej cestnej siete, rekultivovať nevyužívané alebo málo využívané lesné cesty a erózne ryhy vzniknuté približovaním drevnej hmoty,
- 11) vylúčiť akékoľvek používanie pesticídov a plošnú aplikáciu minerálnych hnojív v lesných porastoch.

i) Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva:

- 1) asanácia / rekultivácia priemyselnej skládky (OFZ – haldy trosky),
- 2) renaturalizácia potokov v obci,
- 3) zamedziť vzniku nelegálnych skládok komunálneho odpadu a rudérálnych plôch,
- 4) vytvárať podmienky pre kompostovanie,
- 5) minimalizovať negatívne vplyvy výrobných prevádzok na ŽP vysadením izolačnej zelene
- 6) zmierňovať negatívne vplyvy cestnej dopravy v osídlenej časti obce výsadbou vetrolamov a stromoradií stanovištne pôvodnými drevinami,
- 7) vytvárať podmienky pre separovanie a zhodnocovanie komunálneho odpadu a kompostovanie,
- 8) zamedziť znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím,
- 9) pravidelne monitorovať kvalitu povrchových a podzemných vôd a na základe výsledkov realizovať opatrenia na elimináciu zdrojov znečistenia,
- 10) monitorovať vplyv priemyselných prevádzok na kvalitu ovzdušia v obci a na základe výsledkov realizovať opatrenia na elimináciu zdrojov znečistenia,
- 11) monitorovať vplyv nelegálnych skládok a navážok stavebného odpadu v miestach s vykonanou rekultiváciou mokradí na kvalitu pôdy, vody, ovzdušia a zdravie obyvateľstva.

j) Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov:

- 1) zvýšiť povedomie obyvateľstva o kultúrnom dedičstve regiónu,
- 2) obnoviť a doplniť prvky, znaky a symboly kultúrno-historickej hodnoty krajiny, vrátane prvkov regionálnej architektúry,
- 3) podporiť návrhy na zdokumentovanie pamätihodností obce,
- 4) zabezpečiť základnú ochranu národných kultúrnych pamiatok, aby nedošlo k degradácii jej pamiatkových hodnôt,
- 5) pri akejkoľvek stavebnej činnosti, prácach na národnej kultúrnej pamiatke postupovať v zmysle zákona č. 49/ 2002 Zb. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- 6) prehodnotiť využívanie moderných prvkov parkových výsadiieb a neprirodzene sfarbených exotických drevín, namiesto nich uprednostniť prirodzene a nerušivo pôsobiace druhy a prvky.

k) Opatrenia na zachovanie priaznivého stavu ovzdušia:

- 1) dodržať Program starostlivosti o lesy,
- 2) realizovať opatrenia na znížovanie imisí od stredných a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- 3) zabezpečiť pravidelnú údržbu komunikácií, hlavne po zimnom období odstrániť zostatkový posypový materiál,
- 4) v riešenom území neuvažovať s budovaním stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia; uvažovať s plynom, ako hlavným vykurovacím médiom v obci,

- 5) všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom; na území mesta neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia,
- 6) vplyv emisnej záťaže dopravy na okolitú obytnú výstavbu korigovať výsadbou zelene na plochách zelene pozdĺž týchto komunikácií v obytnom území; rešpektovať ustanovenia platného zákona o ovzduší,
- 7) neumiestňovať v obytnom území prevádzky produkujúce zápach a exhaláty,
- 8) v navrhovaných a existujúcich prevádzkach výroby neumiestňovať výrobné prevádzky produkujúce zápach a exhaláty,
- 9) v riešenom území vo väzbe na obytné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali uvedené územie,
- 10) pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v existujúcich areáloch, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti pred účinkami zápachu pred prípadnými negatívnymi vplyvmi, ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny

l) Opatrenia z hľadiska obmedzenia hluku a vibrácií:

- 1) neumiestňovať v riešenom území prevádzky produkujúce hluk a vibrácie,
- 2) akceptovať ochranné pásma z umiestnenej nadradenej cestnej dopravy, v ochrannom pásme neumiestňovať obytnú výstavbu,
- 3) pri prevádzkovaní telovýchovných a športové zariadení, rekreačných podujatí v obci na plochách športu a rekreácie regulovať a usmerňovať činnosť tak, aby nepriaznivo neovplyvňovala okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom v súlade s platným zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- 4) pri realizácii nových komunikácií a rekonštrukciách ciest je nutné postupovať v súlade s platnými vyhláškami o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
- 5) v existujúcich a navrhovaných výrobných zónach neprekračovať stanovené hodnoty prašnosti hluku, vibrácií a svetla nad prípustnú mieru v súlade s platným zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

m) Opatrenia z hľadiska radónového rizika:

- 1) pri stavebnom povolení a následnej realizácii stavieb v území so stredným radónovým rizikom navrhovať a riešiť stavebné konštrukcie, ktoré sú schopné eliminovať uvedené radónové riziko,
- 2) vhodnosť a podmienky využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (v súčasnosti zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a vyhlášok (v súčasnosti vyhláška MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia).

n) Opatrenia z hľadiska seizmicity:

- 1) pri stavebnom povolení a následnej realizácii stavieb povoliť stavebné konštrukcie navrhované a posúdené statikom, ktoré sú schopné eliminovať uvedené seizmické ohrozenie.

Pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať legislatívu platnú pre jednotlivé zložky krajiny.

Navrhované ekostabilizačné opatrenia

Rešpektovať navrhované ekostabilizačné prvky a z nich vyplývajúce opatrenia, premietnuté do grafickej časti – výkres č.6:

- a) **Ekostabilizačný prvok 1, 2, 3, 4** - sú tonavrhované vsakovacie pásy s funkciou pôdoochrannou a vodozádržnou – sú to ochranné pásy proti vodnej erózii na svahoch, kde hrozí zvýšené riziko vodnej erózie povrchovým odtokom vody a zároveň riziko zaplavenia nižšie položeného územia povrchovou vodou v prípade náhleho topenia snehu alebo prívalových dažďov. Ich ochranná funkcia spočíva v premene povrchového odtoku vody na podpovrchový (vsiaknutie vody do pôdy). Majú charakter 5 – 10 m širokých pásov, vedúcich po vrstevnici, s trvalým vegetačným krytom - ideálne zapojeným drevinovým. Zasakovaciu schopnosť je možné zvýšiť vyhlbením pozdĺžneho rigolu alebo ryhy (s hĺbkou 0,5 – 1m) bez ďalších úprav jeho dna či svahov, v ktorom by sa zhromažďovala povrchovo stekajúca voda.

Opatrenia:

- 1) Ponechať pás široký min. 5 m bez narušovania jeho povrchu (bez orby) a ďalšieho zhutňovania pôdy (zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov mimo na to určených priechodov).

- 2) Ak tento pás nemá trvalý vegetačný kryt, je potrebné ho zatrávniť (zmes druhov typických pre prirodzené lúčne spoločenstvá v danej lokalite) a vysadiť v ňom kry a stromy.
 - 3) Výsadbu drevín realizovať s výhľadovým cieľom zabezpečenia zapojeného porastu krov alebo stromov stanovištne vhodných pôvodných druhov.
 - 4) V prípade zhutnenej pôdy odporúčame skypriť ju pred jej zatrávnením hlbokou orbou.
 - 5) Ak sa bude realizovať pozdĺžny rigol, dreviny je potrebné vysádzať mimo neho (kry min. 1 m a stromy min. 2 m od jeho okrajov).
- b) Ekostabilizačný prvok 5 - svah pod cestou I/70, porastený náletovými drevinami. Má funkciu stabilizácie svahu a zároveň zvyšovania ekologickej biodiverzity.
- Opatrenia:*
- 1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krovín, ak sa nejedná o výrub drevín nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, výrub kvôli zachovaniu bezpečnosti popri cestnej komunikácii alebo odstraňovanie invázných druhov.
 - 2) Prípadnú obnovu porastu realizovať iba prostredníctvom citlivého účelového výrubu jednotlivých stromov až skupiniek stromov tak, aby nebola výrubom odkrytá väčšia plocha bez ochranného efektu okolitých stromov, a aby sa v ňom nepretržite vyskytoval dostatok starých stromov. Cieľom by mala byť najmä prirodzená obnova stanovištne vhodných prirodzených drevín.
 - 3) Neodstraňovať mŕtve drevo, ak to nie je nevyhnutné – napr. stromy spadnuté na cestu, do koryta rieky, v ochrannom pásme elektrického vedenia alebo kvôli bezpečnosti.
 - 4) Ak sa v ňom alebo v jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne druhy (vrátane agáta bieleho), tieto intenzívne odstraňovať. Potláčanie takýchto druhov realizovať prioritne mechanickými alebo fyzikálnymi spôsobmi – chemické metódy použiť iba v prípade dlhodobu neúspešnej aplikácie iných spôsobov a zároveň výrazného šírenia invázneho druhu do okolia.
 - 5) Brániť tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- c) Ekostabilizačný prvok 6 – svah pod cestou I. triedy I/70 porastený prevažne lesným porastom s charakterom lužného lesa. Tvorí významný prvok s charakteristickými črtami a funkciami pôvodných brehových porastov rieky Orava. Jeho funkcia je však významne obmedzená jeho obojstrannou izoláciou – v hornej časti cestná komunikácia, v dolnej časti železničná trať. Z toho dôvodu nemôže byť do systému MÚSES zaradený ako biocentrum.
- Opatrenia:*
- 1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krovín, ak sa nejedná o výrub drevín nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, výrub kvôli zachovaniu bezpečnosti popri cestnej komunikácii alebo odstraňovanie invázných druhov.
 - 2) Prípadnú obnovu porastu realizovať iba prostredníctvom citlivého účelového výrubu jednotlivých stromov až skupiniek stromov tak, aby nebola výrubom odkrytá väčšia plocha bez ochranného efektu okolitých stromov, a aby sa v ňom nepretržite vyskytoval dostatok starých stromov. Cieľom by mala byť najmä prirodzená obnova stanovištne vhodných prirodzených drevín.
 - 3) Neodstraňovať mŕtve drevo, ak to nie je nevyhnutné – napr. stromy spadnuté na cestu, do koryta rieky, v ochrannom pásme elektrického vedenia alebo kvôli bezpečnosti.
 - 4) Ak sa v ňom alebo v jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne druhy (vrátane agáta bieleho), tieto intenzívne odstraňovať. Potláčanie takýchto druhov realizovať prioritne mechanickými alebo fyzikálnymi spôsobmi – chemické metódy použiť iba v prípade dlhodobu neúspešnej aplikácie iných spôsobov a zároveň výrazného šírenia invázneho druhu do okolia.
 - 5) Brániť tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Cieľom hodnotenia je vybrať optimálne riešenie alebo optimálny variant riešenia v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu je „Zadanie pre vypracovanie Územného plánu“ (schválené zastupiteľstvom obce dňa 5.2.2019 uznesením č. 25/2019). Zadanie stanovuje rozsah, obsah a spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie. Zadanie bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre Územný plán obce a Krajinnookologického plánu vrátane podkladov a informácií získaných počas prípravných prác.

Na základe Zadania pre spracovanie územného plánu bol spracovaný Návrh ÚPN O pre výber optimálneho variantu v procese posudzovania. Územnoplánovacia dokumentácia, t.j. územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie riešeného územia. Jeho najdôležitejším výstupom je záväzná časť, v ktorej sa schvaľujú zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Stanovujú sa opatrenia v území, podmienky funkčného využívania územia a priestorového usporiadania územia a umiestňovania verejnoprospešných stavieb. Dôležitosť jednotlivých zásad a regulatívov je stanovená ich záväznosťou. Záväzná časť ÚPN O bude vyhlásená všeobecným záväzným nariadením obce.

Dopracovanie optimálneho variantu územného plánu bude možné až po jeho prerokovaní s dotknutými orgánmi a verejnosťou, posúdení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, vypracovaní odborného posudku a vydaním záverečného stanoviska.

Zásady a regulatívy v záväznej časti

ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

- Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky
- Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia
- Zásady a regulatívy pre umiestnenie bývania a rekreácie
- Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia
- Zásady a regulatívy pre umiestnenie výroby
- Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene
- Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- Vymedzenie zastavaného územia obce
- Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov
- Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny
- Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny
- Zoznam verejnoprospešných stavieb
- Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

2. Porovnanie variantov.

Nultý variant

Nultý variant v prípade nerealizovania koncepčného strategického dokumentu na miestnej úrovni – územného plánu by bol ustrnutím obce a došlo by k nekonceptnému rozvoju obce, bez primeraného zosúladenia požiadaviek dotknutej verejnej a štátnej správy, správcov, vlastníkov pozemkov a zariadení v riešenom území. Bez možnosti rozvoja by obec nedokázala držať krok s vývojom spoločnosti.

Variant

Variant „1“ (navrhovaný) predstavuje samotný návrh riešenia koncepčného dokumentu – územného plánu. Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú definované, prípadne eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry. Rozvojové plochy sú priestorovo rovnomerne rozmiestnené v nadväznosti na zastavané územie.

Návrh územného plánu obce navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie novej cyklistickej trasy.

V porovnaní s nulovým variantom sa v navrhovanom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejší. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Návrh riešenia Územného plánu obce vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu.

Riešenie územného plánu vychádza z komplexných prieskumov a rozborov a špecifického krajinnoekologického plánu pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorý analyzuje stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny a dopĺňa územný systém ekologickej stability regionálneho významu o miestne prvky, ktoré sú prevzaté do riešenia územného plánu. Úlohou tejto správy nie je hodnotiť vplyvy územného plánu na životné prostredie, ale poskytnúť podklady a východiská pre hodnotenie prípadných dopadov realizácie riešenia rozvoja navrhnutého územným plánom.

V správe je už nižšie uvedené, že koncepcia riešenia územného plánu obce nemá priamy vplyv na životné prostredie, ale vytvára predpoklady na cieľavedomý rozvoj, ktorý je založený na princípe udržania a skvalitňovania životného prostredia.

Z odborného urbanistického pohľadu možno konštatovať, že realizáciou riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k podstatnému zlepšeniu stavu životného prostredia a ekologickej stability riešeného územia.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

V rámci vypracovania predmetnej správy je deklarované zdôvodňovanie vplyvov „navrhovanej koncepcie územného plánu obce“ na životné prostredie.

Predmetný územný plán obce nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o územnoplánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce.

Istá neurčitosť môže vyplývať aj z faktu, že správa o posúdení vplyvov na životné prostredie sa spracúva pred ukončením procesu prerokovania Návrhu (§ 22 stavebného zákona). To znamená v štádiu, keď ešte nie sú známe stanoviská kompetentných orgánov štátnej správy a ďalších zainteresovaných organizácií a inštitúcií, a ani postoj verejnosti, k navrhutej koncepcii riešenia a navrhnutým variantom riešenia.

Takisto istá neurčitosť môže vyplývať z faktu, že v princípe žiadna územnoplánovacia dokumentácia nerieši konkrétne činnosti, prevádzky v nových rozvojových plochách a preto nie sú známe konkrétne vplyvy na obyvateľov obce a životné prostredie. Jednotlivé prevádzky a činnosti by mali byť posudzované v zmysle tretej časti zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Je možné konštatovať, že sa nevyskytli žiadne podstatné nedostatky ani neurčitosti významného charakteru pri spracovaní správy o hodnotení.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Návrh riešenia Územného plánu obce vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

V rámci spracovania územného plánu boli rešpektované záväzné časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001) schválená nariadením vlády SR zo dňa 14.8.2002, ktoré vyšlo v zbierke zákonov pod číslom 528/2002 Z.z., a ÚPN VÚC Žilinského kraja, vrátane jeho zmien a doplnkov.

Strategický dokument „Návrh územného plánu obce Istebné“ bol spracovaný na základe schváleného Zadania pre spracovanie územného plánu obce, ktoré bolo dohodnuté s dotknutými orgánmi a

pripomienkované verejnosťou v súlade s ustanoveniami stavebného zákona (§ 20 stavebného zákona).

V Návrhu ÚPN O sú akceptované relevantné požiadavky dotknutých orgánov štátnej správy, správcov dopravnej a technickej infraštruktúry a verejnosti.

Záverom sa konštatuje, že návrh riešenia územného plánu predstavuje vhodný, optimálny rozvojový dokument pre obec v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj obce vo všetkých sférach rozvoja, najmä v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby a rozvoj zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali osobitne chránenú časť prírody a krajiny. Práve naopak, riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného prostredia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. Igor Kmeť – ekomap
Pavlova Ves č. 36
032 21 Pavlova Ves
IČO: 47363959

Ing. Igor Kmeť odborne spôsobilý na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 61 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov registrovaný pod číslom 619/2014/OEP.

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- a) Prieskumy a rozbor (vrátane Krajinného ekologického plánu) pre ÚPN Obce Istebné.
- b) Zadanie pre ÚPN Obce Istebné.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpísom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Istebnom 11.12.2019,
starostka obce Bc. Lýdia Fačková

Príloha č.1: Vyhodnotenie požiadaviek určených v rozsahu hodnotenia

Príloha obsahuje vyhodnotenie špecifických požiadaviek, ktoré vyplývajú z Rozsahu hodnotenia pre hodnotenie vplyvov návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Istebné“ na životné prostredie zo dňa 19.12.2017 pod č. j. OU-DK-OSZP-2017/008319-04.

Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu a z obsahu oznámenia vyplynula potreba v správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom :

2.2.1 Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu zohľadniť požiadavky a pripomienky všetkých dotknutých orgánov a dotknutých obcí, ktoré boli zaslané k oznámeniu.

V návrhu strategického dokumentu boli zohľadnené všetky požiadavky a pripomienky dotknutých orgánov štátnej správy a správcov sietí, ktoré prišli k začiatku obstarávania strategického dokumentu.

2.2.2 Vykonať environmentálne posúdenie návrhu územnoplánovacej dokumentácie na prvky územného systému ekologickej stability

Návrh strategického dokumentu rešpektuje prvky územného systému ekologickej stability, nezasahuje do nich nevhodnou činnosťou. V záväznej časti riešenia strategického dokumentu sú navrhnuté opatrenia na ich ochranu. V hodnotiacej správe sú vyhodnotené možné vplyvy na prvky ÚSES v kap. C.III.9 a v kap. C.IV sú opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov.

2.2.3 Strategický dokument riešiť v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov.

Návrh strategického dokumentu je riešený v súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení jeho všetkých zmien a doplnkov, záväzné regulatívy ktoré vplývajú na riešené územie sú uvedené v strategickom dokumente (Návrhu ÚPN O) v kap.B.2.

2.2.4 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Ministerstva dopravy a výstavby SR, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry, č. 2793/2017/SCDPK/81413 zo dňa 24.11.2017 (rešpektovať Programové vyhlásenie vlády SR /2016-2020/ za oblasť dopravy; rešpektovať Konceptiu územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001 uznesenie vlády SR č. 513/2011); postupovať podľa Stratégie rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010); rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020; rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma; postupovať v súlade s uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.).

Návrh strategického dokumentu zohľadňuje požiadavky a pripomienky Ministerstva dopravy a výstavby SR Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry v príslušných kapitolách strategického dokumentu (Návrhu ÚPN O). Ako aj s nadradenou dokumentáciou ÚPN VÚC Žilinského kraja v kap. B.2. ďalej B.13.1 Doprava, B.10 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov a v záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu.

2.2.5 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Ministerstva životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny č.:9447/2017-6.3 zo dňa 08.12.2017 (zapracovať do grafickej a textovej časti všetky chránené časti prírody a krajiny/Chránený areál Rieka Orava, Územie európskeho významu SKUEV0243 Rieka Orava, Ramsarskú lokalitu Rieka Orava a jej prítoky, Chránené vtáčie územie SKCHVU 013 Malá Fatra, územie európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra, prvky územného systému ekologickej stability – RÚSES, chránené stromy; rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orava, na rieke Orava a na vodnom toku Istebnianka nevytvárať bariéry, prahy, nebudovať malé vodné elektrárne, v k.ú. obce nebudovať veterné elektrárne, budovy neumiestňovať na území Ramsarskej lokality Rieka Orava a jej prítoky, vyhodnotiť vplyv územnoplánovacej dokumentácie a jej

jednotlivých navrhovaných aktivít na inundačné územie vodných tokov rieka Orava a Istebniansky potok po hranicu záplavovej čiary Q_{100}).

Návrh strategického dokumentu primerane zohľadňuje požiadavky a pripomienky Ministerstva životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny v príslušných kapitolách strategického dokumentu napr. v kap. B.12.1 Ochrana prírody a krajiny, B.14.3 Ochrana územia pred povodňami a v záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu. Grafická časť zohľadňuje všetky chránené časti prírody a krajiny.

2.2.6 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Ministerstva životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy č.:5988/2017-5.3, 54028/2017 zo dňa 06.12.2017 (ložisko nevyhradeného nerastu LNN „Istebné – stavebný kameň-(4358); environmentálna záťaž – DK (001)/Istebné – OFZ – haldy trosky; zosuvné územia, aktívne, potenciálne, stabilné svahové deformácie, radónové riziko, geotermálna energia).

Návrh strategického dokumentu zohľadňuje požiadavky a pripomienky Ministerstva životného prostredia SR Sekcie geológie a prírodných zdrojov v príslušných kapitolách strategického dokumentu napr. v kap. B.15 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov, B.16 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu a v záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu.

2.2.7 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Okresného úradu Dolný Kubín, odboru starostlivosti o životné prostredie, štátnej správy ochrany prírody a krajiny prot. č.:OU-DK-OSZP-2017/008350 zo dňa 04.12.2017 (zapracovať do grafickej a textovej časti všetky chránené časti prírody a krajiny /Územie európskeho významu SKUEV0243 Rieka Orava, Chránený areál Rieka Orava, Ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky, genofondové plochy – /Lužné lesy rieky Orava, Párnické štrkoviská, Močidlá/ chránené stromy a prvky územného systému ekologickej stability, Územie európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra, Chránené vtáčie územie SKCHVÚ 013 Malá Fatra, zapracovať a rešpektovať územia európskej sústavy NATURA 2000 a na ich území a v ich tesnej blízkosti nenavrhovať aktivity a činnosti, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na predmet ich ochrany, rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orava....); požiadavky a pripomienky Okresného úradu Dolný Kubín, odboru starostlivosti o životné prostredie, štátnej správy ochrany vôd prot.č.: OU-DK-OSZP-2017/008644/7SV zo dňa 04.12.2017 (strategický dokument riešiť v súlade s Vodným Plánom Slovenska, ktorý vychádza z „Rámcovej smernice o vode“, ktorá vstúpila do platnosti v roku 2000 ako smernica „Európskeho parlamentu; rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov, existujúcich a navrhovaných sietí verejného vodovodu a verejnej kanalizácie; nenavrhovať novú výstavbu v inundačnom území vodných tokov.....); požiadavky a pripomienky Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja prot.č.: OU-ZA-OSZP2-2017/046462/Gr zo dňa 28.11.2017 (z hľadiska zák. č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami nenavrhovať novú výstavbu v zosuvnom území a v inundačnom území vodných tokov a pozdĺž drobných vodných tokov ponechať voľný nezastavaný manipulačný pás o šírke 5m).

Návrh strategického dokumentu primerane zohľadňuje požiadavky a pripomienky z bodu 2.2.7 v príslušných kapitolách strategického dokumentu (napr. kap. o chránených územiach, ochranných pásmach, plochách vyžadujúce si zvýšenú ochranu) a v záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu. Grafická časť zohľadňuje všetky chránené časti prírody a krajiny a primerane aj všetky stresové javy v riešenom území.

2.2.8 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Okresného úradu Žilina, Odboru výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania prot.č. OU-ZA-OVBP1-2017/046534/TOM zo dňa 27.11.2017 (dodržiavať zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, Vyhlášku Ministerstva ŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, pri spracovaní ÚPD postupovať podľa metodických usmernení Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR).

Návrh strategického dokumentu je obstarávaný a riešený v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, s vyhláškou MŽP SR č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, ako aj s metodickými usmerneniami MDV SR.

2.2.9 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Okresného úradu Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, prot. č. OU-ZA-OCDPK-2017/046255/2/BIL zo dňa 28.11.2017 (rešpektovať záujmy cesty I/70 Kľačany – Dolný Kubín a jej správcu – Slovenskej správy ciest Bratislava, ako aj ustanovenia STN 73 6110).

Požiadavky a pripomienky vyplývajúce zo stanoviska, boli primerane zapracované do strategického dokumentu v kapitole B.13.1 Doprava a v záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu.

2.2.10 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Krajského pamiatkového úradu Žilina, č. konania: KPUZA-2017/2426-2/96769/JUR zo dňa 06.12.2017 (pre národné kultúrne pamiatky nachádzajúce sa na riešenom území zabezpečiť ochranu vyplývajúcu z pamiatkového zákona; zapracovať údaje o kultúrnom dedičstve, archeologickej národnej kultúrnej pamiatke, archeologické náleziská, územia s archeologickým potenciálom).

Požiadavky a pripomienky vyplývajúce zo stanoviska, boli primerane zapracované do strategického dokumentu v kap. B.8 Návrh ochrany kultúrnych hodnôt a v kap. C.8.1 Zásady zachovania kultúrohistorických hodnôt.

2.2.11 Zohľadniť požiadavky a pripomienky Okresného úradu Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, prot.č. OU-ZA-OOP4-2017/046558-2/KOZ zo dňa 12.12.2017 (dodržať informáciu č. OU-ZA-OOP4-2017/043496-2/KOZ zo dňa 15.11.2017, ktorá bola oznámená orgánu územného plánovania v rámci prerokovacieho procesu v zmysle § 19 stavebného zákona).

Požiadavky a pripomienky vyplývajúce zo stanoviska, boli primerane zapracované do strategického dokumentu v kap. B.17 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch a pripomienky.